

OPERATIVT EHFF-PROGRAM

CCI	2014SE14MFOP001
Namn	European Maritime and Fisheries Fund - Operational Programme for Sweden
Version	1.3
Första året	2014
Sista året	2020
Stödberättigande från	2014-jan-01
Stödberättigande till	2023-dec-31
Kommissionens beslut nr	C(2015)5896
Datum för kommissionens beslut	2015-aug-17

1. UTFORMNINGEN AV DET OPERATIVA PROGRAMMET OCH PARTNERNAS DELAKTIGHET	4
1.1 UTFORMNINGEN AV DET OPERATIVA PROGRAMMET OCH PARTNERNAS DELAKTIGHET.....	4
1.2 RESULTAT FRÅN FÖRHANDSUTVÄRDERINGEN	5
1.2.1 <i>Beskrivning av processen för förhandsutvärdering</i>	5
1.2.2 <i>Översikt över förhandsutvärderarnas rekommendationer och kort redogörelse för hur rekommendationerna har åtgärdats</i>	7
2. SWOT-ANALYS OCH FASTSTÄLLANDE AV BEHOV	12
2.1 SWOT-ANALYS OCH FASTSTÄLLANDE AV BEHOV	12
2.2 KONTEXTINDIKATORER SOM VISAR URSPRUNGSSITUATIONEN	35
3. REDOGÖRELSE FÖR STRATEGIN.....	39
3.1 REDOGÖRELSE FÖR STRATEGIN FÖR DET OPERATIVA PROGRAMMET.....	39
3.2 SPECIFIKA MÅL OCH RESULTATINDIKATORER	45
3.3 RELEVANTA ÅTGÄRDER OCH UTFALLSINDIKATORER.....	50
3.4 REDOGÖRELSE FÖR HUR PROGRAMMET KOMPLETTERAR ANDRA EUROPEISKA STRUKTUR- OCH INVESTERINGSFONDER	60
3.4.1 <i>Komplementaritet och samordningsarrangemang med andra europeiska struktur- och investeringsfonder och andra relevanta finansieringsinstrument från EHFF inom unionen och i medlemsstaterna</i>	60
3.4.2 <i>Huvudsakliga åtgärder som planeras för att minska den administrativa bördan</i>	62
3.5 INFORMATION OM MAKROREGIONALA STRATEGIER OCH HAVSOMRÅDESSTRATEGIER (1 RELEVANTA FALL)	65
4. KRAV AVSEENDE SPECIFIKA EHFF-ÅTGÄRDER	67
4.1 REDOGÖRELSE FÖR NATURA 2000-OMRÅDENAS SPECIFIKA BEHOV OCH PROGRAMMETS BIDRAG TILL UPPRÄTTANDET AV ETT SAMMANHÄNGANDE NÄTVERK AV ÅTERHÄMTNINGSOMRÅDEN FÖR FISKBESTÅND I ENLIGHET MED ARTIKEL 8 I FÖRORDNINGEN OM DEN GEMENSAMMA FISKERIPOLITIKEN	67
4.2 REDOGÖRELSE FÖR HANDLINGSPLANEN FÖR DET SMÅSKALIGA KUSTFISKETS UTVECKLING, KONKURRENSKRAFT OCH HÅLLBARHET.....	68
4.3 REDOGÖRELSE FÖR BERÄKNINGSMETODEN FÖR FÖRENKLAD KOSTNADER I ENLIGHET MED ARTIKEL 67.1 B–D I FÖRORDNINGEN OM GEMENSAMMA BESTÄMMELSER	68
4.4 REDOGÖRELSE FÖR BERÄKNINGSMETODEN FÖR MERKOSTNADER OCH FÖRLORAD INKOMST I ENLIGHET MED ARTIKEL 97	70
4.5 REDOGÖRELSE FÖR BERÄKNINGSMETODEN FÖR ERSÄTTNING ENLIGT DE RELEVANTA KRITERIER SOM FASTSTÄLLTS FÖR VARJE ENSKILD VERKSAMHET SOM GENOMFÖRS I ENLIGHET MED ARTIKLARNA 40.1, 53, 54, 55, 67 OCH 69.3 I FÖRORDNING (EU) NR 508/2014.....	70
4.6 VAD GÄLLER ÅTGÄRDER FÖR DEFINITIVT UPPHÖRANDE MED FISKEVERKSAMHET ENLIGT ARTIKEL 34 I FÖRORDNING (EU) NR 508/2014 SKA EN SÅDAN REDOGÖRELSE OMFATTA DE MÅL OCH ÅTGÄRDER FÖR ATT MINSKA FISKEKAPACITETEN SOM ANGES I ARTIKEL 22 I FÖRORDNING (EU) NR 1380/2013. EN REDOGÖRELSE FÖR METODEN FÖR BERÄKNING AV DET BIDRAG SOM SKA BEVILJAS ENLIGT ARTIKLARNA 33 OCH 34 I FÖRORDNING (EU) NR 508/2014 SKA OCKSÅ INGÅ.....	71
4.7 GEMENSAMMA FONDER FÖR OGYNNSAMMA KLIMATHÄNDELSE OCH MILJÖOLYCKOR	71
4.8 REDOGÖRELSE FÖR ANVÄNDNINGEN AV TEKNISKT STÖD.....	71
4.8.1 <i>Tekniskt stöd på medlemsstatens initiativ</i>	71
4.8.2 <i>Inrättande av nationella nätverk</i>	72
5. SPECIFIK INFORMATION OM INTEGRERAD TERRITORIELL UTVECKLING.....	74
5.1 INFORMATION OM GENOMFÖRANDET AV LOKALT LEDD UTVECKLING	74
5.1.1 <i>Redogörelse för strategin för lokalt ledd utveckling</i>	74
5.1.2 <i>Förteckning över kriterier som tillämpas vid valet av fiskeområdena</i>	78
5.1.3 <i>Förteckning över urvalskriterier för lokala utvecklingsstrategier</i>	78
5.1.4 <i>Tydlig redogörelse för de lokala fiskeaktionsgruppernas och den förvaltande myndighetens eller det utsedda organets respektive roller för alla genomförandeuppgifter med koppling till strategin</i>	81
5.1.5 <i>Information om förskottsbetalningar till de lokala fiskeaktionsgrupperna</i>	82
5.2 INFORMATION OM INTEGRERADE TERRITORIELLA INVESTERINGAR	83
6. UPPFYLLENDE AV FÖRHANDSVILLKOR.....	85
6.1 TILLÄMPLIGA FÖRHANDSVILLKOR OCH BEDÖMNING AV HUR DE HAR UPPFYLLOTS	85
6.1.2 <i>Tillämpliga allmänna förhandsvillkor och bedömning av hur de har uppfyllts</i>	91
6.2 REDOGÖRELSE FÖR DE ÅTGÄRDER SOM SKA VIDTAS, ANSVARIGA ORGAN OCH TIDTABELL FÖR DERAS GENOMFÖRANDE	92
6.2.1 <i>Planerade åtgärder för att uppfylla de EHFF-specifika förhandsvillkoren</i>	92
6.2.2 <i>Planerade åtgärder för att uppfylla de allmänna förhandsvillkoren</i>	92

7. BESKRIVNING AV RESULTATRAMEN	93
7.1 TABELL: RESULTATRAM	93
7.2 TABELL: MOTIVERING AV VALET AV UTFALLSINDIKATORER SOM SKA TAS MED I RESULTATRAMEN	94
8. FINANSIERINGSPLAN	100
8.1 TOTALT BIDRAG FRÅN EHFF SOM PLANERAS FÖR VARJE ENSKILT ÅR (EURO).....	100
8.2 EHFF-BIDRAG OCH MEDFINANSIERINGSSATS FÖR UNIONSPRIORITERINGAR, TEKNISKT STÖD OCH ANNAT STÖD (EURO)	101
8.3 EHFF-BIDRAG TILL DE TEMATISKA MÅLEN FÖR DE EUROPEISKA STRUKTUR- OCH INVESTERINGSFONDERNA	102
9. ÖVERGRIPANDE PRINCIPER	103
9.1 REDOGÖRELSE FÖR ÅTGÄRDER SOM SKA VIDTAS FÖR ATT BEAKTA PRINCIPERNA I ARTIKLARNA 5*, 7 OCH 8 I FÖRORDNINGEN OM GEMENSAMMA BESTÄMMELSER	103
9.1.1 <i>Främjande av jämställdhet och icke-diskriminering</i>	103
9.1.2 <i>Hållbar utveckling</i>	103
9.2 ANGIVANDE AV DET PRELIMINÄRA STÖDBELOPP SOM SKA ANVÄNDAS FÖR MÅL OM KLIMATFÖRÄNDRINGAR	105
10. UTVÄRDERINGSPLAN	107
UTVÄRDERINGSPLANENS MÅL OCH SYFTE	107
STYRNING OCH SAMORDNING	107
UTVÄRDERINGSÄMNET OCH UTVÄRDERINGSÅTGÄRDER	110
DATA- OCH INFORMATIONSTRATEGI	112
TIDSPLAN	113
SÄRSKILDA KRAV FÖR UTVÄRDERINGEN AV LOKALT LEDD UTVECKLING	114
KOMMUNIKATION	115
RESURSER	115
11. PROGRAMMETS GENOMFÖRANDEARRANGEMANG	117
11.1 MYNDIGHETER OCH FÖRMEDLANDE ORGAN	117
11.2 REDOGÖRELSE FÖR ÖVERVAKNINGS- OCH UTVÄRDERINGSSYSTEMEN	118
11.3 ÖVERVAKNINGSKOMMITTÉNS ALLMÄNNA SAMMANSÄTTNING	120
11.4 EN KORTFATTAD BESKRIVNING AV DE INFORMATIONS- OCH PUBLICITETSÅTGÄRDER SOM SKA VIDTAS I ENLIGHET MED ARTIKEL 120	122
12. INFORMATION OM DE ORGAN SOM ANSVARAR FÖR GENOMFÖRANDE AV SYSTEMET FÖR KONTROLL, INSPEKTION OCH TILLSYN	124
12.1 ORGAN SOM GENOMFÖR SYSTEMET FÖR KONTROLL, INSPEKTION OCH TILLSYN	124
12.2 KORT REDOGÖRELSE FÖR TILLGÄNGLIGA PERSONALRESURSER OCH EKONOMISKA RESURSER FÖR KONTROLL, INSPEKTION OCH TILLSYN AV FISKET	124
12.3 HUVUDSAKLIG TILLGÄNGLIG UTRUSTNING, I SYNNERHET ANTAL FARTYG, FLYGPLAN OCH HELIKOPTRAR	125
12.4 FÖRTECKNING ÖVER UTVALDA VERKSAMHETSTYPER	125
12.5 KOPPLING TILL PRIORITERINGAR SOM DEFINIERATS AV KOMMISSIONEN	128
13. DATAINSAMLING	129
13.1 ALLMÄN BESKRIVNING AV PLANERADE DATAINSAMLINGSÅTGÄRDER UNDER PERIODEN 2014–2020	129
13.2 BESKRIVNING AV METODERNA FÖR DATALAGRING, DATAHANTERING OCH DATAANVÄNDNING	130
13.3 REDOGÖRELSE FÖR HUR MAN SKA UPPNÅ SUND EKONOMISK OCH ADMINISTRATIV FÖRVALTNING INOM DATAINSAMLINGEN	131
14. FINANSIERINGSINSTRUMENT	133
14.1 REDOGÖRELSE FÖR DEN PLANERADE ANVÄNDNINGEN AV FINANSIERINGSINSTRUMENT	133
14.2 URVAL AV EHFF-ÅTGÄRDER SOM PLANERAS ATT GENOMFÖRAS MED HJÄLP AV FINANSIERINGSINSTRUMENT	133
14.3 PRELIMINÄRA BELOPP SOM PLANERAS ATT ANVÄNDAS MED HJÄLP AV FINANSIERINGSINSTRUMENT	134
DOKUMENT	135
SENASTE VALIDERINGSRESULTAT	136

1. UTFORMNINGEN AV DET OPERATIVA PROGRAMMET OCH PARTNERNAS DELAKTIGHET

1.1 Utformningen av det operativa programmet och partnernas delaktighet

Programutkastet har förankrats med berörda parter i flera steg. Som stöd för att kunna välja åtgärder i programmet har regeringen inhämtat ett s.k. tekniskt underlag för nytt havs- och fiskeriprogram (TUFF) från Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten. Uppdraget gick ut på att myndigheterna, baserat på sina erfarenheter från programperiod 2007 – 2013 och med beaktande dels av regeringens målsättning om ett resurseffektivt och miljömässigt hållbart fiske, dels av SWOT-analysen och miljökvalitetsmålen, skulle föreslå vilka åtgärder som borde ingå i det svenska fiskeriprogrammet. Kompletteringar till TUFF har inhämtats avseende de förändringar som skett under förhandlingarna om det nya EU-regelverket.

I arbetet med det tekniska underlaget deltog Havs- och vattenmyndigheten, länsstyrelserna och fiskeområdena. Under arbetet fördes också en dialog med andra intressenter. Information om arbetet med det tekniska underlaget fanns tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats. Vidare lades information ut på Facebooksidan Fiskeriprogram 2014–2020. Där har det funnits möjlighet för alla inom näringen och andra intressenter att skriva sina idéer och synpunkter om nästa havs- och fiskeriprogram. Inom vattenbruket fördes dialogen under fem träffar i samband med att den svenska strategin för vattenbruket togs fram. Mer information om detta finns på www.svensktvattenbruk.se. För fisket skapades en särskild referensgrupp som träffades en heldag. Där deltog representanter från fisket, organisationer, producentorganisationer, miljöorganisationer och universitet.

Under hösten 2012 hölls ett referensgruppsmöte om förslagen till åtgärder. Ett 30-tal organisationer var inbjudna. På mötet diskuterades alla åtgärdsförslag och intressenterna fick lämna sina synpunkter. De hade också möjlighet att skicka in sina synpunkter skriftligt till Jordbruksverket. Alla fiskeområdesgrupper fick möjlighet att lämna in skriftliga synpunkter på förslaget till utformning av just fiskeområdena.

Departementet arrangerade under våren 2013 ett samråd med ledamöterna i övervakningskommittén för perioden 2007–2013 för att ytterligare förankra programarbetet. Vid detta möte efterfrågades framför allt mer fokus på:

- Samordning med landsbygdsprogrammet och förenkling för kunden
- Strategi för vattenbrukets utveckling
- Främjande av konkurrenskraft och understöd av god förvaltning
- Behov av strukturomvandling
- Ökning av förädlingsvärdet på produkterna

Den viktigaste slutsatsen av samrådet var att mötesdeltagarna tryckte på vikten av att fonden inte bara ska användas för förvaltningsåtgärder som myndigheterna genomför utan också för åtgärder som kan komma enskilda företag till godo. Detta menade deltagarna borde framgå tydligare av SWOT-analysen. Departementet konstaterade att det handlar om att finna en lämplig balans mellan målsättningen att skapa hållbar förvaltning och målsättningen att

främja företagande och inte att skapa antingen en företagsfond eller en myndighetsfond.

Under sommaren 2013 bestämdes inom Regeringskansliet vilka åtgärder som skulle ingå i det nya havs- och fiskeriprogrammet. Detta resulterade i ett första programutkast. Programutkastet presenterades för programmets berörda målgrupper vid ett öppet samråd i november 2013. Samtliga deltagare fick och utnyttjade möjligheten att såväl muntligen som skriftligen framföra synpunkter på programutkastet. Miljöorganisationerna betonade vikten av att det nationella programmet präglas av samma miljöfokus som Sverige haft under förhandlingarna om det nya EU-regelverket för den gemensamma fiskeripolitiken och den Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF). Överlag var miljöorganisationerna nöjda med ansatsen i det programutkast som presenterades vid samrådet. Representanter för fiskerinäringen, vattenbruket och de lokalt ledda fiskeområdena samt länsstyrelserna framförde önskemål om vissa justeringar av urvalet av åtgärder för att bättre ta hänsyn till näringsintressen. Flera efterlyste mer fokus på möjligheter till diversifiering, investeringar i vattenbruket och småskalig förädling. Dessa och andra önskemål har beaktats av departementet som under våren 2014 kompletterade programutkastet med ytterligare åtgärder för att tillgodose de behoven som näringen framförde under samrådsmötet.

Ett slutligt programutkast presenterades vid ett sista remissmöte under januari 2015 som ett sista led i processen med att färdigställa ett programförslag som kan skickas till Europeiska kommissionen för godkännande. Programutkastet omfattade alla delar av programmet, inklusive finansiell fördelning av programbudgeten, milstolpar och mål.

Ansvarmyndigheter inom åtgärderna datainsamling och fiskerikontroll har kontinuerligt varit involverade i utvecklingen av dessa åtgärder. Med dessa instanser har diskussioner förts om möjliga handläggningsförfaranden, vilka instanser som ska vara stödsökanden och möjligheter till nationell samordning, exempelvis genom NC för datainsamlingen och ansvarmyndigheter för fiskerikontroll.

Landsbygdsdepartementet har haft huvudansvaret för framtagningen av det nya havs- och fiskeriprogrammet och för att bestämma programmets inriktning genom att politiskt prioritera vilka åtgärder som ingår i programmet. Departementet har lett arbetet med framtagningen av programmet genom att bl.a. ge Jordbruksverket i uppdrag att bistå regeringen med tekniskt expertis gällande programskrivningen. I och med att Landsbygdsdepartementet upphörde fr.o.m. 1 januari 2015 har de flesta frågor som tillhört departementet flyttats till Näringsdepartementet däribland havs- och fiskeriprogrammet. Jordbruksverket lyder därmed numera under Näringsdepartementet och ansvarar för genomförandet av programmet.

1.2 Resultat från förhandsutvärderingen

1.2.1 Beskrivning av processen för förhandsutvärdering

Jordbruksverket fick under oktober 2012 ett regeringsuppdrag att bilda ett sekretariat för

utvärderingarna av landsbygdsprogrammet samt havs- och fiskeriprogrammet. Sekretariatet ska säkerställa att utvärderingarna genomförs i enlighet med gällande förordningar och program.

Utvärderingssekretariatet genomförde en förenklad upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och ingick avtal om förhandsutvärdering och strategisk miljöbedömning med konsultföretaget Arne Svensson Professional Management AB.

En beslutsgrupp för utvärderingsarbetet bestående av representanter från Landsbygdsdepartementet, Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten, samt Arne Svensson Professional Management AB inrättades. En preliminär tids- och arbetsplan för förhandsutvärderingen upprättades och det bestämdes att utvärderarens samtliga delleveranser skulle redovisas både skriftligt och muntligt till beslutsgruppen. All kommunikation kring förhandsutvärderingen går via utvärderingssekretariatet vid Jordbruksverket som därför fungerar som samordnande kontaktlänk mellan utvärderare, Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten och Landsbygdsdepartementet.

Arbetsplan för förhandsutvärderingen

Steg 1: SWOT-analys skickades till förhandsutvärderaren våren 2013. Förhandsutvärderaren lämnade synpunkter på SWOT-analysen i slutet av maj 2013.

Steg 2a: Förhandsutvärdering av programmets interventionslogik. Utkast till programdokument samt politiskt prioriteringsdokument (utan finansiell fördelning, angivna mål och indikatorer) skickades till utvärderaren i början av sommaren 2013 med leverans av synpunkter till departementet i början av augusti 2013.

Steg 2b: Förhandsutvärderaren lämnade utkast till en strategisk miljöbedömning (analys av potentiella miljöeffekter på åtgärdsnivå och förslag på sätt att motverka negativa miljöeffekter och optimera de positiva effekterna). Jordbruksverket (utvärderingssekretariatet) har sett till att miljöbedömningen har remissbehandlats. Utvärderingssekretariatet skickade remissammanställning av synpunkter från berörda miljömyndigheter, miljöorganisationer samt övriga programmets målgrupper till departementet i början av mars 2014.

Steg 3: Utvärderingsplan, övervaknings- och utvärderingsstruktur samt förslag på indikatorer för valda åtgärder skickades till förhandsutvärderaren hösten 2013 med leverans av synpunkter till departementet också under hösten 2013.

Steg 4: Departementet skickade ett slutligt programutkast inklusive angivna milstolpar, mål och finansiell fördelning av programbudgeten till förhandsutvärderaren december 2014 efter avslutad gemensamberedning inom Regeringskansliet. Förhandsutvärderaren lämnade slutlig återkoppling i form av en separat förhandsutvärderingsrapport och en separat miljöbedömningsrapport (analys av programmets miljöeffekter på programnivå och slutsatser om hur rekommendationerna i utkastet till miljöbedömning beaktats) till

Näringsdepartementet.

1.2.2 Översikt över förhandsutvärderarnas rekommendationer och kort redogörelse för hur rekommendationerna har åtgärdats

Ämne	Rekommendation	Hur åtgärdades rekommendationen, eller varför beaktades den inte
1 - Swotanalys, kartläggning av behov	<p>Rekommendation 1: Punktuppställningar av styrkor, svagheter, hot och möjligheter måste vara kongruenta med analys texten. Analys texten måste utgöra analys och inte bara redogöra för iakttagelser som gjorts. Analysen bör innehålla resonemang om hur styrkorna kan utnyttjas, hur möjligheterna kan tas tillvara, hur svagheter kan bemästras och hur hoten kan adresseras.</p> <p>Rekommendation 2: Utvärderingsteamet rekommenderar att alla stödåtgärder tillämpas ur ett helhetsperspektiv och bedöms utifrån samspelet ekosystem/ naturresurs/ ekonomisk resurs. Därigenom kan exempelvis ett "miljövänligt" fiske bli en konkurrensfördel i det småskaliga fisket.</p>	<p>Samtliga analysavsnitt har utvecklats och kopplats tydligare samman med identifierade behov (styrkor, svagheter, hot och möjligheter).</p> <p>Denna aspekt hanteras av förvaltande myndighet på ärendenivå med koppling till utformningen och tillämpningen av urvalskriterierna för programmets stödåtgärder. Detta föranleder därför inga justeringar i programtexten.</p>
2 - Utarbetande av interventionslogiken, bland annat programmets bidrag till EU 2020, hur det föreslagna programmet är sammanhållet och konsekvent och hur det samverkar med andra relevanta instrument, fastställandet av kvantifierade mål och delmål och fördelningen av budgetmedel	<p>Förhandsutvärderingen har visat att programmets interventionslogik är rimlig givet de målsättningar som finns i EU-regelverket. Förhandsutvärderingen pekar emellertid på svårigheten att bedöma förväntade effekter då den traditionella resultatkedjemodellen inte</p>	<p>Det har varit en ambition att programmet ska finansiera åtgärder som sammantaget kan ge förväntade effekter. Exempelvis stöds inte bara utvecklingen av nya metoder i vattenbruket utan programmet ska också kunna finansiera nya entreprenörers inträde i sektorn och investeringar i</p>

Ämne	Rekommendation	Hur åtgärdades rekommendationen, eller varför beaktades den inte
	<p>alltid är tillämplig eftersom sambandet mellan åtgärd och effekt inte är endimensionellt linjär. Vissa effekter förutsätter att flera åtgärder genomförs samordnat för att maximal effekt ska uppstå, dvs. om en av dessa åtgärder inte genomförs uteblir effekten även av övriga åtgärder. Vidare påpekas också att många av de åtgärder som föreslås är nya i förhållandet till föregående program, varför det empiriska underlaget är begränsat. I utvärderingen har särskilt lyfts fram värdet av att satsa på åtgärder som främjar miljömässig hållbarhet på lång sikt.</p>	<p>ny teknik. För att de resultat som nås i forskningen ska kunna få ett tillämpningsområde och bidra till utvecklingen av det svenska vattenbruket krävs det att satsningar som kan ge den enskilde vattenbruksföretagaren mod att etablera en verksamhet. Utgångspunkten är att samtliga åtgärder kopplas till relevanta indikatorer för att, såsom förhandsutvärderaren påpekar, man ska kunna genomföra en utvärdering av programmet.</p>
<p>3 - Överensstämmelse med den gemensamma strategiska ramen, partnerskapsöverenskommelsen och de relevanta landsspecifika rekommendationerna som antagits i enlighet med artikel 121.2 i EUF-fördraget och, där så är lämpligt på nationell nivå, det nationella reformprogrammet</p>	<p>Rekommendation: Utvärderingsteamet rekommenderar att Havs- och Vattenmyndigheten, som ansvarar för EUBSR programmets miljöpåverkan, bör vara den myndighet, som har ansvar för att säkerställa samverkan mellan de olika instrumenten och deras tillämpning.</p>	<p>Samverkan mellan myndigheterna som medverkar i programmets genomförande sker på förvaltande myndighetens initiativ. Detta har skett under programmets utformning och kommer att fortsätta under programmets genomförande. Myndigheterna med särskilt ansvar inom programmets genomförande tillses enligt kravet i art. 123 i den fondgemensamma förordningen. En bredare sammansättning av övervakningskommittén för havs- och fiskeriprogrammet är också ett sätt att försäkra exempelvis att de nödvändiga länkarna gällande programmets tillämpningsområde och</p>

Ämne	Rekommendation	Hur åtgärdades rekommendationen, eller varför beaktades den inte
		genomförandet av Östersjöstrategin kommer till stånd. Rekommendationen föranleder därför inte någon justering i programtexten.
4 - Skäl för de stödformer som föreslås i programmet (artikel 66 i förordning 1303/2013)	Rekommendation: Utvärderingsteamet rekommenderar en komplettering till den text och de illustrationer som redan existerar, för att visa vilka uppgifter som ligger på de olika parterna och sambandet mellan dessa. Detta kan ske i ett flödesdiagram, för att exempelvis visa vilket organ som har ansvar för vilken information och vem som rapporterar till vem.	Under avsnitt 11 i havs- och fiskeriprogrammet listas de myndigheter och förvaltande organ som ingår i programmets genomförandestruktur. Myndigheterna arbetar i ett gemensamt IT-system vilket undviker behov av enskilda rapporteringar. Informationen om myndigheternas och förmedlande organens särskilda uppgifter framgår av regelverket, dvs den fondgemensamma förordningen, EHFF och av förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskenäringen. Rekommendationen föranleder därför inte någon justering i programtexten.
6 - Förfarandena för övervakning av programmet och för insamling av de uppgifter som behövs för utvärderingarna	I förhandsutvärderingen framgick att utvärderingsplanen bör kopplas till övervaknings- och utvärderingsstrukturen så att det klart framgår vad man ska utvärdera, mot vilket utgångsläge man ska göra det och hur man i detta arbete ska använda utvärderingsplanen I förhandsutvärderingen lyftes fram att det saknas effektindikatorer. Utvärderingsteamet anser	Rekommendationerna om att förtydliga begreppsapparaten och strukturen har beaktats genom en reviderad utvärderingsplan. Beträffande rekommendationen om behov av effektindikatorer krävs inte effektindikatorer enligt regelverket. Kommissionen ska göra effektutvärderingen själv. Utgångspunkten är att det svenska programmet ska följa EU-regelverket.

Ämne	Rekommendation	Hur åtgärdades rekommendationen, eller varför beaktades den inte
	<p>att det är mycket viktigt att utvärderingsplanen tydligt identifierar också själva processen för utvärderingen; inte bara ingående komponenter. Processen kan presenteras i form av ett flödesdiagram, där sambandet mellan olika komponenter i utvärderingsprocessen och hur de påverkar varandra samt ansvarsfördelningen mellan olika aktörer klart framkommer. Utvärderingsteamet rekommenderar tydliga riktlinjer för insamlingen av data inom programövervakningen, så att relevanta, av kommissionen specificerade indikatorer, kan tillämpas.</p>	<p>Flödespilar inkluderas i figur 3 i bilaga 7 som redogör för centrala aktörer inom uppföljnings- och utvärderingsverksamheten.</p> <p>De riktlinjer och system som efterfrågas byggs in i de systemstöd som nu utvecklas av förvaltande myndighet inför programimplementeringen. Systemen byggs utifrån kommissionens krav på en gemensam uppföljnings- och utvärderingsstruktur, samt de krav som finns för insamling av ärendepapper och elektronisk lagring av data. Rekommendationen föranleder därför inte någon justering i programtexten.</p>
<p>7 - Åtgärder för att främja jämställdhet, förhindra diskriminering och främja hållbar utveckling</p>	<p>Rekommendation: Utvärderingsteamet rekommenderar att man försäkras om att jämställhetsaspekter och icke-diskrimineringsaspekter beaktas vid programimplementeringen. Detta bör kunna visas vid rapportering mot adekvata kriterier.</p>	<p>Havs- och fiskeriprogrammets utformning och genomförande sker inom institutionella och rättsliga ramar för involvering av organ som ansvarar för att främja lika behandling och jämställdhet. Detta bekräftas i programtexten genom hänvisningar under avsnittet för relevanta allmänna förhandsvillkoren. När det gäller rapportering kopplad till de horisontella principerna utgör dessa en del av den årliga genomföranderapporten av det operativa programmet. Rekommendationen föranleder därför inte någon justering i programtexten.</p>

2. SWOT-ANALYS OCH FASTSTÄLLANDE AV BEHOV

2.1 Swot-analys och fastställande av behov

Unionsprioritering	1 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske.
--------------------	---

Starka sidor

- God nischad yrkeskunskap och bra utgångsläge för vidareutveckling (produkter, kompetenser och samarbeten)
- Medvetna konsumenter, som efterfrågar innovativa och miljöanpassade alternativ
- Tillgänglig expertkompetens
- Fisk är bra och nyttig mat
- Yrkesskickliga fiskare

Det finns ett stort nationellt intresse av att förbättra miljön och det finns en vilja att fisket ska utföras på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt. Många konsumenter är medvetna och efterfrågar miljöanpassade alternativ. Sverige har dessutom som medlemsstat i EU en högt ansedd miljömedvetenhet. Det är en styrka att miljömässigt hållbara produkter efterfrågas då detta kan leda till höga priser och ökad lönsamhet för näringen. Detta förstärks ytterligare av den omständigheten att fisk är nyttig mat. Utvecklingspotentialen är stor och det är en styrka att det i Sverige finns en hög kompetens bland forskare på fiskets område; genom att skapa mötesplatser för forskare och företagare kan ny kunskap spridas och appliceras inom fisket i riktning mot ett mer miljömässigt hållbart fiske.

Svaga sidor

- Svårigheter att testa och kommersialisera innovationer
- Bristande kunskap om bland annat IT, relevanta bestämmelser, företagsekonomi.
- Olika uppfattning om problembild kan leda till bristande förståelse mellan fiskare, forskare och myndigheter
- Dåligt utbud för vidareutbildning
- Regelverkens komplexitet och oförutsägbarhet
- Hög medelålder och låg generationsväxling
- Otillräckliga vandringsvägar för fisk

Som det ser ut idag är det vanligt med låg förädlingsgrad och små vinstmarginaler bland företagande inom yrkesfisket. Det finns mycket goda idéer och viljor men i många fall brister det kunskapsmässigt när det kommer till IT, relevanta bestämmelser och företagsekonomi. Det behövs ett större utbud för möjligheten att vidareutveckla och vidareutbilda sig för yrkeskåren. Den expertkunskap som finns bland forskare är inte alltid lättillgänglig för företagen som kan ha svårt att ta till sig den senaste kunskapen om nya och bättre metoder.

Detta kan vara en orsak till att forskare, fiskare och myndigheter ibland ”talar förbi varandra”. En annan orsak till att det kan uppstå svårigheter i kommunikationen mellan dessa grupper är att grupperna har olika utgångspunkter för sin bedömning av hur omvärlden ser ut och vilka problem som finns. Detta kan leda till att det inte heller finns någon samsyn om vilka lösningarna är.

En annan svaghet är att det finns mycket kunskap inom särskilt yrkesfisket som riskerar att gå förlorad på grund av dålig återväxt och en hög medelålder. Det finns inte längre någon till vilken det är naturligt att föra vidare kunskap.

Vandringsmöjligheterna för fisk i rinnande vatten måste förbättras för att Sverige ska leva upp till bl. a. nationella miljö kvalitetsmål (ex. *Levande sjöar och vattendrag*). Sådana förbättringsåtgärder är dessutom väsentliga för att säkerställa att målen i flera av unionens direktiv och förordningar uppnås. Det gäller t.ex. vattendirektivet, art- och habitatdirektivet och rådets förordning (EG) nr 1100/2007 om åtgärder för återhämtning av beståndet av europeisk ål (ålförordningen). Detta gäller både uppströms- och nedströmsvandring som ofta sker i samband med fiskarnas reproduktion. Förekomsten av faunapassager kan vara avgörande för att vattendrag ska kunna uppnå god ekologisk status enligt vattendirektivets bedömningsgrunder, samtidigt som fungerande vandringsvägar kan bli ett vanligt åtgärdskrav vid miljöbedömning av vattenverksamheter i rinnande vatten.

Möjligheter

- Ökat samarbete för att utbyta kunskap, förbättra och fördjupa förståelsen mellan fiskare, forskare och myndigheter
- Ökat fokus på selektivt fiske och selektiva och predatorsäkrade fiskeredskap
- Bättre lönsamhet kan öka intresset att arbeta i sektorn och medför i sin tur en förnyring av yrkeskåren
- Bättre förvaltning genom nya, ekosystemanpassade förvaltningsformer, såsom förvaltningsplaner för flerartssystem

Mot bakgrund av att det finns en bristande förståelse mellan fiskare, forskare och myndigheter är det viktigt att ta tillvara möjligheten det innebär att skapa bättre och djupare förståelse. Om fler aktörer i livsmedelskedjan får större förståelse kan detta också innebära att fler känner ansvar för ett resurseffektivt fiske. En sådan utveckling skulle naturligt föra med sig ett ökat intresse för hållbart fiske, såsom ett mer aktivt deltagande i utformning av ekosystemanpassade förvaltningsformer och utveckling och användning av selektiva och predatorsäkrade fiskeredskap. Ett sådant skifte mot ökad hållbarhet kan medföra att yrkesfisket får ett bättre anseende och blir en mer attraktiv näring.

Hot

- Miljöhot och klimatförändringar (övergödning, miljögifter, invasiva arter, klimatmismatch, m.m.)
- Svaga fiskbestånd och fiskestopp
- Minskade fångster och därmed försämrad lönsamhet p.g.a. säl- och skarvangrepp
- Bristande intresse för kompetensutveckling eller samarbete
- Höga investeringskostnader och högt risktagande kan hämma utvecklingen
- Att fiskeflottans kapacitet förändras så att det kan påverka resursen negativt
- För näringen oförutsägbara ändringar av bestämmelser med kort tid till verksamhetsanpassning

Sveriges årliga flottrapport för 2014 identifierar endast eventuell överkapacitet inom det svenska småskaliga fisket (fartyg under 12m). Flottans kapacitet måste övervakas kontinuerligt för att detektera eventuella förändringar som kan utgöra hot mot fiskbestånden. Snabba förändringar i omvärlden, såsom miljögifter, överfiske, klimatförändringar och det omgivande regelverket påverkar bestånden men självklart också fångsterna. Om sådana hot inte bemöts i tid och fångsterna minskar påverkas lönsamheten för yrkesfisket men även för beredningsindustrin som är beroende av en kontinuerlig tillgång till fiskprodukter. Beredningsindustrin kan behöva importera råvara i ökad omfattning, vilket är kostsamt och kan få effekter på möjligheten att konkurrera på marknaden.

Kartläggning av behov på grundval av Swot-analysen

Med utgångspunkt i SWOT-analysen med koppling till unionsprioritering 1 kan man identifiera tydliga behov så som:

- Behov av att minska fiskets samt havsanknutna verksamhetens inverkan på den akvatiska flora och fauna genom att skapa en hållbar förvaltning och genomföra bevarandeåtgärder enligt EU:s ramdirektiv för vatten (WFD) och havsmiljödirektiv (MSFD) samt exempelvis EUSBSR, HELCOM och OSPAR. Det finns ett tydligt behov av att stödja utvecklingen av selektiviteten i fisken samt av rovdjursäkra fiskeredskap. Den nödvändiga övergången till ett fiske som bevarar fiskbestånd över biomassanivåer som kan ge maximall hållbar avkastning och landningsskyldighet kräver också större selektivitet och ökar behovet av att förbättra hanteringen av oönskade fångster ombord givet att det inte finns fullt selekterande fiskeredskap (kontextindikatorer 5a, 5b, 10a, 10b).
- Behov av att anpassa eventuell överkapacitet inom fisket (se samtliga kontextindikatorer för UP1).

- Genomförandet av landningsskyldighet kräver stöd till system för överlåtelse av fiskemöjligheter. (kontextindikatorer 1a, 1bb, 1c).
- Behov av förbättrad infrastruktur i hamnar som en följd av införandet av landningsskyldigheten. Behov av bättre kontroll vid hamnarna samt hantering av den oönskade fångsten
- Behov av att locka näringens intresse till ett ökat kunskapsbyggande genom bättre anpassat utbud för vidareutveckling. Behov av ökad kunskap hos yrkesfiskare om regelverket, fartygsutrustning, IT, fiskeriförvaltningen, forskningsresultat och utvecklingen gällande fiskeredskap samt arbetsmetoder inom yrkesfisket som minimerar dess miljöpåverkan så att man ska kunna nå målet om hållbar utveckling. Att öka konkurrens- och utvecklingsförmågan genom nya yrkeskunskaper och livslånglärande är nödvändigt även med tanken på att andra åtgärder inom programmet är beroende av att yrkesfiskare skaffar sig förkunskaper och information om vetenskaplig forskning inom området. Att främja informationsutbyte och bygga broar mellan näringen, forskarvärlden och myndigheterna är nödvändigt för att skapa samsyn och insikt i hur man kan uppnå ett långsiktigt hållbart fiske (kontextindikator 3).
- Behov av att förstärka möjligheterna, framförallt för det småskaliga fisket, att stå emot svårigheterna såsom försämringar i fiskbestånden. Yrkesfiskare kan bli mindre sårbara genom att få möjlighet att ägna sig åt kompletterande aktiviteter och därmed få flera ben att stå på.
- Behov av att långsiktigt förstärka yrkesfiskets konkurrenskraft och utvecklingsmöjligheter så att det blir ett mer lönsamt och attraktivt yrke för yngre generationer. Detta bedöms kunna ske genom satsningar inom innovation och möjlighet att både diversifiera och utveckla förädlingen av fångsterna samt processer som ökar värdet av dessa produkter (kontextindikator 2, 6, 8a, 8b).

Swot-analysens överensstämmelse med den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket

Ej tillämplig.

Swot-analysens överensstämmelse med utvecklingen mot god miljöstatus genom utarbetande och genomförande av ramdirektiv om en marin strategi

SWOT-analysen identifierar möjligheterna att utveckla ett fiske med lägre grad av miljöpåverkan. En adaptiv fiskförvaltning som baseras på flerartsmodeller ökar möjligheterna för bättre och mer träffsäker implementering av skydds- och bevarandeåtgärder i marina miljöer. I förvaltningsplaner för olika fiskbestånd kommer skyddade områden med särskild fiskereglering att bli ett viktigt verktyg för att minska fiskets miljö- och beståndspåverkan.

Specifika behov avseende sysselsättning, miljön, begränsning av och anpassningen till klimatförändringen samt innovationsfrämjande

SWOT-analysen har visat att yrkesfisket behöver bli lönsammare för att sysselsättningsgraden inom yrket ska kunna stå sig. Möjlighet till utbildning och vidareutveckling är viktiga redskap för ett framgångsrikt företagande. Företagen måste kunna vara lönsamma för att finnas kvar samtidigt som detta blir avgörande för att en ny generation ska vilja ta över efter de äldre som slutar. Sysselsättningen i små kustsamhällen är många gånger starkt knuten till det småskaliga fisket vilken även förstärker behovet av att stödja detta segment så att det kan leva kvar.

När det gäller miljön så är beståndssituationen avgörande för huruvida fisket kan fortsätta att vara lönsamt framöver. Bestånden är en del av ekosystemen som behöver skyddas som helhet. Fiskets påverkan på den akvatiska miljön måste minskas men även andra aktiviteter och näringsverksamheter knutna till dessa ekosystem kan behöva regleras för att åstadkomma ett bra skydd för dessa värden.

Klimatförändringarna kan ha effekter på fiskbestånden. Behovet av att anpassa fisket till dessa eventuella förändringar blir en naturlig följd. En adekvat anpassning av fiskeverksamheten utifrån ändringarna i miljön kan minska dess effekter. Att kunna stödja fisket med möjlighet till omställning av sin verksamhet är därför viktigt.

Övergången till ett fiske som bevarar fiskbestånd över biomassanivåer som kan ge maximal hållbar avkastning samt införandet av landningsskyldighet sätter stora krav på innovation vad gäller framförallt utveckling av selektiva redskap. Innovation och forskning som leder till bl.a. nya arbetsmetoder och utrustningar kan både minska fiskets negativa påverkan på bestånden och också öka lönsamheten i yrket utgör tydliga behov.

Unionsprioritering	2 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat vattenbruk
---------------------------	---

Starka sidor

- Nationell och internationell politisk vilja att utveckla ett hållbart vattenbruk
- Expertkompetens inom flera olika områden finns tillgänglig
- Drivna och innovativa aktörer (vattenbruksföretag, forskare, intresseorganisationer och myndigheter)

Det finns ett stort nationellt och internationellt intresse av att utveckla ett hållbart vattenbruk, både i inlandet (sötvattnet) och vid kusten (saltvattnet). Vattenbruket ska bidra till ökad livsmedelssäkerhet på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt. Sverige har idag en

hög kompetens bland forskare vad gäller vattenbruksrelaterade områden. Det finns också en positiv syn på framtiden bland dagens vattenbruksföretagare. Genom att skapa mötesplatser för forskare och företagare kan ny kunskap spridas och appliceras inom vattenbruket.

Svaga sidor

- Brist på riskkapital, svårt att hitta villiga investerare i nya tekniska lösningar för vattenbruk
- Kunskaps- och resursbrist hos både vattenbruksföretagare och myndigheter
- Hög medelålder bland experter och företagare
- Få veterinärer med god kunskap kring välfärd hos akvatiska djur
- Många och komplexa regelverk
- Hög administrativ kostnad och börda
- Långa handläggningstider vid tillståndsprövning

Kostnaderna för att börja med vattenbruk är höga och det kan vara svårt att finna riskkapital. Särskilt svårt kan det vara att finna riskkapital för att köpa in nya och kommersiellt, obeprövade maskiner eller utveckla nya metoder.

Den expertkunskap som finns bland forskare är inte alltid lättillgänglig för företagen som därför kan ha svårt att ta till sig den senaste kunskapen om nya och bättre metoder för exempelvis mindre negativ miljöpåvekan och bättre djurvälfärd.

Då medelåldern är hög hos både experter och vattenbruksföretagare finns risken att viktig kunskap förloras om inte kunskapsöverföring sker till yngre kollegor.

Möjligheter

- Ny kunskap för hållbar foderproduktion, ökad djurvälfärd och minskad negativ miljöpåverkan
- Ett ökat intresse och medvetenhet om vattenbruk hos allmänheten kan skapa efterfrågan på vattenbruksprodukter
- Regional utveckling, fler företag och ökad sysselsättning
- Utbildningsinsatser för myndigheter, veterinärer och näringen
- Att skapa mötesplatser mellan företagare, forskare, intresseorganisationer och myndigheter
- Utveckla vattenbruket både i sötvatten och saltvatten genom odling av fler

vattenlevande organismer

Ny kunskap och innovativa metoder vad gäller foderproduktion, djurvälstånd och miljöpåverkan kan göra att vattenbrukets produkter blir ett mer hållbart alternativ i jämförelse med andra liknande produkter.

Nytt foder som inte är baserat på foderfisk från hotade fiskbestånd medför en högre trovärdighet för vattenbruk hos konsumenterna.

En ökad kunskap ger större möjligheter till att öka allmänhetens kunskaper och intresse av vattenbruk vilket kan skapa en ökad efterfrågan på vattenbrukets produkter.

Genom att skapa mötesplatser för företagare, forskare, intresseorganisationer och myndigheter kan samarbetet fördjupas mellan parterna och en ökad förståelse för varandras problem uppnås.

Fler, för Sverige nya, vattenbruksarter kan odlas både i inlandet och vid kusten. Gös och abborre är inhemska sötvattensarter som idag odlas i mycket liten utsträckning. Andra arter som tilapia kan odlas i slutna system. Forskning pågår om odling av saltvattensarter som piggvar, havskatt och hummer, samt olika former av tång och alger.

Hot

- Bristande intresse för kompetensutveckling och samarbete
- Lågt förtroende för svenskt vattenbruk om problem kring miljö- och smittskydd inte åtgärdas
- Höga etableringskostnader och höga risker för vattenbrukaren
- Aktioner av djurrättsaktivister utförs som följd av okunskap och kan medföra stor skada för vattenbrukaren, vattenbruksdjuren och de vilda bestånden

Ett minskat intresse för kompetensutveckling eller samarbete mellan företagare, forskare, intresseorganisationer och myndigheter kan leda till ett avstannande i utvecklingen av ett hållbart vattenbruk. Om utvecklingen av ett hållbart vattenbruk avstannar kan det leda till ett minskat intresse hos konsumenterna för vattenbrukets produkter. Ett minskat intresse och okunskap hos allmänheten kan leda till en försämrad tillgång på riskkapital för företagen vilket också gör det svårare att starta eller utöka sitt vattenbruksföretag.

Kartläggning av behov på grundval av Swot-analysen

Med utgångspunkt i SWOT-analysen med koppling till unionsprioritering 2 kan man identifiera tydliga behov så som:

- Behov av att minska vattenbrukets påverkan på miljön genom att bl. a. öka resurseffektiviteten, minska riskerna för smitning av odlade arter som kan konkurrera med vida beståndet samt öka skyddet för att undvika att vilda bestånd drabbas av smittor vilket därmed bidrar till att bevara den biologiska mångfalden (kontextindikator 5). Detta gäller både vattenbruk i sötvatten och saltvatten.
- Behov av kapital för att utveckla nya hållbara produktionsmetoder som minskar miljöpåverkan och ökar djurvälstånd samt ny hållbar foderproduktion
- Behov av kompetensutveckling för näringen, veterinärer och myndigheterna. Behov av att locka näringens intresse till ett ökat kunskapsbyggande genom bättre anpassat utbud för vidareutveckling samt bättre forum för informationsutbyte mellan näringen, och forskarvärlden. Behov av ökad kunskap hos vattenbrukare om regelverket, forskningsresultat och utvecklingen gällande produktionsmetoder som minimerar miljöpåverkan. Att öka konkurrens- och utvecklingsförmågan genom nya yrkeskunskaper och livslånglärande är nödvändigt även med tanken på att andra åtgärder inom programmet som möjliggör olika investeringar i vattenbruk är beroende av att vattenbrukaren skaffar sig förkunskaper och information om vetenskaplig forskning inom området.
- Behov av att förstärka vattenbrukets konkurrenskraft och utvecklingsmöjligheter genom bl. a. stöd till produktiva investeringar och möjlighet till diversifiering (kontextindikator 1,2 3, 6a, 6b).
- Behov av att utöka vattenbrukets produktion till att omfatta odling av nya arter eller utveckling av nya eller avsevärt förbättrade vattenbruks produkter
- Behov av stöd för vattenbrukare att hantera risker som har stor ekonomisk påverkan för näringen såsom kontroll och utrotning av sjukdomar, investeringar i utrustning som skyddar odlingar mot rovdjur samt i bättre djur- och smittskydd som därmed minska antalet sjukdomsutbrott och deras omfattning
- Behov av startkapital till nya vattenbruksföretag givet de höga etableringskostnaderna
- Behov av att förbättra möjligheten för näringen att både hitta lämpliga områden där ett långsiktigt hållbart vattenbruk kan bedrivas med avseende på ett miljö-, ekonomi- och socialt perspektiv och få en snabbare hantering av tillståndsprövningen. För detta ändamål bör stöd ges för kommunal planering av vattenbruk.
- Behov av att förbättra vattenbruksbilden hos konsumenterna genom bl. a. förbättra djurvälstånd inom vattenbruket, minska användningen av läkemedel och vattenbrukets inverkan på miljön.

Swot-analysens överensstämmelse med den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket

I den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket sammanfattas SWOT-analysen för vattenbruket som presenteras ovan. Överensstämmelsen mellan SWOT-analysen och den fleråriga strategiska planen för vattenbruket är god, eftersom stor hänsyn tagits till SWOT-analysen vid framtagande av åtgärder inom havs- och fiskeriprogrammet 2014-2020. Många av målen i den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket kan uppnås helt eller delvis genom åtgärder i havs- och fiskeriprogrammet. I den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket föreslås exempelvis åtgärder som underlättar att vattenbruket inkluderas i den fysiska planeringen på kommuner och regioner. I den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket föreslås också åtgärder för att främja områden som nämns under möjligheterna ovan (t.ex. kunskap om och innovativa metoder för foderproduktion, hållbara och alternativa foderråvaror, djurvälstånd och miljöpåverkan, öka allmänhetens kunskap om och därmed efterfrågan på vattenbruksprodukter och utvecklandet av samverkansformer mellan t.ex. näring och forskning). Den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket föreslår även åtgärder som bemöter de hot som identifierats i SWOT-analysen.

Swot-analysens överensstämmelse med utvecklingen mot god miljöstatus genom utarbetande och genomförande av ramdirektiv om en marin strategi

SWOT-analysen identifierar behovet av att utveckla hållbarhet inom vattenbruket i samtliga led av produktionen och i både sötvatten och saltvatten. Detta gäller särskilt foderutveckling och minskat näringsläckage från fiskodlingar i öppet vatten men även utveckling av vattenbruk som bidrar med miljötjänster i form av näringsretention vid odling av filtrerande vattenorganismer eller alger.

Specifika behov avseende sysselsättning, miljön, begränsning av och anpassningen till klimatförändringen samt innovationsfrämjande

SWOT-analysen har visat att hög medelålder bland vattenbrukare är en svaghet som pekar på behovet av förnyring inom branschen för att målet om en fortsatt utveckling av ett hållbart vattenbruk ska kunna uppnås. Givet potentialen för tillväxt inom branschen och den positiva effekten detta kan ha på antal arbetstillfälle i sektorn är det viktigt att ge stöd till entreprenörer på väg in i vattenbruket.

När det gäller miljön så är det ytterst viktigt att begränsa vattenbrukets påverkan på miljön. Risk för rymningar, sjukdomsspridning till vilda bestånd, beroende av fiskmjöl, användning av läkemedel och tillförsel av olika kemiska ämnen till vattnet är några av de potentiella negativa effekter på miljön som förknippas med vattenbruket. Dessa problem förekommer i både sötvatten och saltvatten. Dessa aspekter bör ligga i fokus och därmed bör stöd ges till

sektorn för investeringar med miljöfokus.

Klimatförändringarna kan förvärra tillståndet i vattenmiljön och ha effekter på vattenbruket, bl. a. genom att förvärra sjukdomsutbrott och dess spridning. Detta kan exempelvis öka behovet av stöd för kontroll och bekämpning av sjukdomsspridning. Att kunna stödja vattenbruksföretagare med möjlighet till omställning av sin verksamhet är därför också viktigt.

Behovet av att öka konkurrenskraften och skydda miljön ställer stora krav på forskning och innovation vad gäller framförallt utveckling av nya produktionsmetoder, nya typer av foder med mindre andel fiskbaserade råvaror, möjlighet att odla nya arter och utveckling av nya avsevärt förbättrade produkter som betingar ett högre värde och kan öka lönsamheten för företagaren.

Unionsprioritering	3 - Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler
---------------------------	--

Starka sidor

- Data Collection Framework (DCF) medför standardiserad datainsamling
- Internationellt kvalitetssäkringsarbete
- Harmoniserad datainsamling inom regioner, koordinerad insamling och samarbete mellan medlemsstaterna
- Tillgång till långa tidsserier av data
- Sverige har bra tillgång till registerdata och är därför ofta högt rankade i granskningsprocess av datainsamling
- Dagens teknik underlättar för utbyte av data och fiskerikontroll

En standardiserad datainsamling som DCF säkerställer och ger ett bra dataunderlag som kan användas till att bygga på/upp långa datatidsserier, underlätta för utbyte av data och förenkla för samarbeten både nationellt och internationellt. En förbättrad och utvecklad fiskerikontroll som dagens teknik kan erbjuda bidrar till bättre kommunikation och samordning mellan myndigheter och medlemsstater.

Svaga sidor

- Brister i socioekonomiska data för vattenbruket
- Datainsamlingen är ej anpassad till ekosystemsansatsen

- Tung administration
- Stor komplexitet
- Svårigheter eller motstånd till att anpassa sig till nya metoder och ny teknik
- Svårighet gällande genomförande av kontroller
- System för spårbarhet av fiskeri- och vattenbruksprodukter kan förbättras
- Avsaknad av central webbplats för att data och info från fiskerikontroll
- Fiskerikontrollen är inte fullt ut anpassad till samtliga EU-krav.

Datainsamlingen är idag inte anpassad till ekosystemsansatsen och det finns brister i den socioekonomiska datainsamlingen för vattenbruket. Att driva datainsamlingen och fiskerikontrollen är en komplex uppgift då man arbetar mot ett flertal direktiv samtidigt. Det är också svårt att driva igenom de behov av teknikutveckling inom fiskenäringen som behövs för en utvecklad datainsamling och fiskerikontroll. I och med vissa kvarstående brister finns också möjlighet att bättre anpassa fiskerikontrollen till EU-kraven.

Möjligheter

- En bredare datainsamling förenklar metodutveckling
- Underlättar för uppföljning och sammanställning
- Internationell samverkan mellan experter och nyttjande av data
- Långsiktigt hållbar förvaltning av bestånden med hjälp av ekosystembaserad förvaltning
- Resultatinriktad insamling, driven av förvaltare och slutanvändare av data
- Utveckling av ny teknik medför mer effektiv fiskerikontroll
- Anpassa fiskerikontrollen till genomförandet av landningsskyldigheten
- Kontrollerna av att reglerna efterföljs bidrar till ett hållbart nyttjande av bestånden, konkurrens på lika villkor för yrkeskåren och förbättring av yrkeskårens anseende

Insamling, bearbetning, förvaltning, analys och rapportering av data gör det möjligt att samverka, underlätta för uppföljningar och sammanställningar. Det gör det möjligt att sammankoppla biologiska och ekonomiska data, utvärdera vattenbrukets ekonomiska situation och fiskets inverkan på den marina miljön samt att utvärdera beredningsindustrins ekonomiska och sociala situation. Samtidigt medför ett internationellt samarbete mellan experter tillsammans med en bredare bas för datainsamling gynnsamma förutsättningar för att nya metoder för datainsamling utvecklas. Dessa nya metoder kan innebära säkrare och mer effektivare sätt att utvärdera olika förvaltningssätt och underlätta införandet av ekosystembaserad förvaltning. I slutändan kan detta bidra till en mer långsiktigt hållbar förvaltning av fiskbestånden.

I fråga om fiskerikontroll kan ny teknik ge bättre underlag och bidra till en effektivare fiskerikontroll. Kontroll av att reglerna i den gemensamma fiskeripolitiken följs bidrar till ett hållbart nyttjande av fiskbestånden och att det blir konkurrens på lika villkor för yrkeskåren. Samtidigt kan en trovärdig och effektiv fiskerikontroll bidra till att förbättra yrkeskårens anseende. Detta är särskilt viktigt under införande och genomförande av landningsskyldigheten.

Hot

- Fördelning av medel tar inte hänsyn till utvecklingspotential och framtida struktureringsbehov
- Mismatch mellan insamlad data och verkligt databehov
- Felinriktad i jämförelse med nationell prioritering
- Vid medelsbrist och prioriteringar hotas långa tidsserier av data att brytas och viss kontroll minskas
- Regelverkens komplexitet och oförutsägbarhet
- Låg acceptansnivå och motstånd hos yrkeskåren
- Viss kontroll kan uppfattas som kränkande och mistroendeingivande

Kriterierna för fördelning av medel till datainsamling är utformade efter hur det ser ut idag vilket kan medföra en otillräcklig medelsfördelning till datainsamling. Risken är att man vid medelsbrist inte tar hänsyn till utvecklingspotential och framtida struktureringsbehov. Vidare finns det risk för att det uppstår mismatch mellan insamlad data och det verkliga behovet. Vid medelsbrist hotas även långa tidsserier av data att brytas och kontroll minskas. Dessa kan vara väldigt viktiga komponenter för ett hållbart nyttjande av fiskbestånden.

Regelverken upplevs som komplexa och oförutsägbara för många i yrkeskåren. Om bristen på förståelse för bestämmelser och regler är stor kan det medföra att reglerna inte efterlevs. Vissa ändringar och kontroller kan uppfattas som kränkande och mistroendeingivande. Risken är då att det blir fortsatt låg acceptansnivå och starkt motstånd hos yrkeskåren.

Kartläggning av behov på grundval av Swot-analysen

Med utgångspunkt i SWOT-analysen med koppling till unionsprioritering 3 kan man

identifiera tydliga behov så som:

- Behov av bättre beståndsdata för anpassning till och genomförande av den nya gemensamma fiskeripolitiken.
- Behov av bättre övervakning och långsiktiga tidsserier av data som bl. a. kan upplevas förtroendeinövande av yrkesfiskarekåren och därmed öka acceptans inom näringen.
- Behov av en mer utvecklad och effektivare kontroll- och tillsynsapparat som säkerställer god regelefterlevnad av EU:s regler och krav på kontroll (kontextindikator A1, A2).
- Behov av förbättrad socioekonomisk data för vattenbruket.
- Behov av utveckla och förbättra systemen för insamling och hantering av data som kan underlätta tillämpningen för myndigheterna (kontextindikator B1).
- Behov av att utveckla nya tekniker och metoder för kontroll samt öka medvetenheten kring syftet och behovet som kan leda till större acceptans inom branschen.

Swot-analysens överensstämmelse med den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket

Ej tillämplig.

Swot-analysens överensstämmelse med utvecklingen mot god miljöstatus genom utarbetande och genomförande av ramdirektiv om en marin strategi

En fortsatt metodutveckling för datainsamlingen är viktig för att leva upp till kraven på miljöövervakningen inom havsmiljödirektivet. Det finns tydliga behov av ytterligare beståndsdata för att etablera referensvärden för miljökvalitetsnormer för fisk. Datainsamlingen bedrivs också utifrån ett EU-gemensamt perspektiv där informations- och kunskapspridning stimuleras. En effektiv fiskerikontroll säkrar också att fiskeregleringar efterlevs och att fiskets miljö- och beståndspåverkan kan kontrolleras.

Specifika behov avseende sysselsättning, miljön, begränsning av och anpassningen till klimatförändringen samt innovationsfrämjande

Inom detta prioriterat område är de särskilda behov gällande vattenmiljön mest relevanta. Åtgärder inom datainsamling syftar till att skapa bättre underlag, metoder och teknik som kan bidra till ett hållbart fiske och vattenbruk, vilket har som utgångspunkt en gynnsammare akvatisk miljö.

Brist på effektiv kontroll kan underminera målet om ett hållbart fiske och om bekämpning av olagligt, orapporterat och oreglerat fiske. Effektiv och regelbunden kontroll utgör ofta ett incitament till att regelverket följs.

Datansamlingen kan även ha stor betydelse för förståelse för och i samband med ett eventuellt behov av anpassning till klimatförändringar som kan ha direkt inverkan på fisket eller vattenbruket.

Unionsprioritering	4 - Fler arbetstillfällen och bättre territoriell sammanhållning
---------------------------	---

Starka sidor

- Politisk vilja på EU-nivå att stärka lokalt ledd utveckling
- Politiskt stöd för hållbar utveckling
- Starkt engagerade och kunniga aktörer och partners i fiskeområdet
- Stark lokal kännedom i fiskeområdet
- Fiskesamhällen ligger lokaliserade i attraktiva områden
- Bra insyn i fiskets lokala tekniskt-strategiska utvecklingsmöjligheter

Lokalt ledd utveckling (LLU) är en del av dagens fiskeriprogram och har fått stöd genom inrättandet av ett antal s.k. fiskeområden (jfr Leaderområden). Fiskeområdena har en stark lokal kännedom och dessutom engagerade fiskare med stort kunnande om fiske och om området. Detta, jämte fokus på hållbar utveckling, är en förutsättning för att föra ned ansvaret för förvaltning och utveckling av lokala samhällen till lokala aktörer. Fiskeområdena möjliggör att lokala aktörer inom en given budgetram kan fatta beslut om utvecklingen inom sitt eget område, något som är politiskt viktigt. Därtill kan lokalt ledd utveckling också medföra att det skapas mötesplatser för forskare och företagare, något som i sin tur kan främja kunskapsutbyte och ökad förståelse mellan olika aktörer inom fiskerinäringen. De regionala och lokala aktörerna bör då vara involverade eftersom de har god insyn i de tekniskt strategiska utvecklingsmöjligheter som finns.

Genom att dra nytta av det attraktiva läge som många fiskesamhällen idag har finns också stor utvecklingspotential kring turismrelaterade verksamheter i dessa områden.

Svaga sidor

- Likviditetsproblem och dålig lönsamhet i fiskerinäringen

- Få och små aktörer
- Låg status
- Brist på riskkapital
- Avsaknad av utvecklingsvisioner för fiskenäringen
- Bristande framtidstro inom fisket

Det råder en uttalad brist på framtidstro inom fisket och i synnerhet i områden som är beroende av fiske. Det finns flera bidragande orsaker till det, såsom låg lönsamhet, att flottan minskar och att yrkesfisket har låg status då det av många uppfattas som skadligt för havsmiljön och bestånden. Dessutom upplever många fiskare att det inte finns några utvecklingsvisioner för fiskerinäringen och många har svårt att anpassa sig till nya bestämmelser. Sammantaget för detta med sig att nyrekryteringen är låg och antalet aktörer är få. Svårigheterna att skapa lönsamhet är en starkt bidragande orsak till att många mindre samhällen som är beroende av fisket är på tillbakagång. Det är därtill svårt att finansiera initiativ för att vända på denna trend.

Möjligheter

- Fiskeområdet som en samverkansplattform för kommuner och fiskenäringen
- Lokal samverkan
- Ökad efterfrågan av upplevelseturism kan ge ökade möjligheter till diversifiering
- Att ta tillvara på mervärdet i ekosystem

Fiskeområdena utgör en viktig lokal samverkansplattform som med stöd av medel från havs- och fiskerifonden kan medföra att kommuner och fiskenäringen kommer närmare varandra och kan utbyta kunskap och finansiera initiativ för att stimulera den lokala ekonomin. Lokalt ledd utveckling i fiskeområdena är en metod för att vända en negativ utveckling i områdena och öka framtidstron. Möjligheterna är stora att dra nytta av den ökade efterfrågan på upplevelsebaserad och fiskerelaterad turism, något som kan ge incitament att bevara till exempel fiskelägen, hamnar och traditionell bebyggelse och samtidigt ta tillvara mervärdet i ekosystemen. Det kan även hjälpa till att öka statusen på näringen och ge större avsättningsmöjligheter för lokalt förädlade produkter. Detta kan innebära möjligheter för de fiskeföretag som diversifierar sin verksamhet mot t.ex. vidareförädling och fiskerelaterad turism. Lokalt ledd utveckling i fiskeområden kan därtill få spridningseffekter på annan verksamhet i den lokala ekonomin, såsom hotell- och restaurangverksamhet.

Hot

- Svaga fiskbestånd och fiskestopp

- Miljöhot och klimatförändringar (övergödning, miljögifter, invasiva arter, m.m.)
- Brist på offentlig medfinansiering
- Svårigheter att anpassa sig till förändringar
- Regelverkens komplexitet och oförutsägbarhet

Miljögifter, överfiske och klimatförändringar är faktorer som kan orsaka svaga bestånd och i sin tur både korta och långa fiskestopp som drabbar de som är beroende av fiske. Att diversifiera sig är ett sätt att skaffa sig fler möjligheter att inbringa inkomst vid eventuella fiskestopp och oförutsägbara regelförändringar. Dock kan det krävas en stor insats för yrkesfiskaren att ställa om sin verksamhet till exempel turismverksamhet, både investeringsmässigt och mentalt sett. Den generellt sett låga utbildningsnivån i en åldrande yrkeskår är faktorer som riskerar motverka förändringar i de enskilda företagens verksamhet. Det är därför viktigt att främja arbete med diversifiering för att de enskilda företagen ska bli mindre känsliga för förändringar. Det är dock en utmaning att genomföra sådana främjandeinitiativ då det kan vara svårt att i ett enskilt fiskeområde finna offentliga medfinansierare, något som möjligen kan kräva samarbeten med andra lokalt ledda initiativ.

Kartläggning av behov på grundval av Swot-analysen

Med utgångspunkt i SWOT-analysen med koppling till unionsprioritering 4 kan man identifiera tydliga behov så som:

- Behov av engagera flera lokala aktörer i utvecklingen av sitt eget område som ett sätt att öka deras handlingskraft och utnyttja deras kunskap och företagsamhet för att möta det lokala behovet.
- Behov av att öka lönsamhet och tillgång till kapital inom fiskenäringen för att undvika att mindre kustsamhälle som har stark anknytning till näringen degenerera.
- Behov av öka möjligheter för fiskeföretag att diversifiera sin verksamhet.
- Behov av utveckla möjligheterna att utnyttja naturresurserna för att bemöta efterfrågan på upplevelsebaserad och fiskerelaterad turism. Detta kan exempelvis bidra till att skapa större avsättningsmöjligheter för lokalt förädlade produkter, samt att ta till vara mervärdet i ekosystemen (kontextindikatorer 1a, 1b, 1c).
- Behov av skapa mötesplatser för forskare och företagare för att främja kunskapsutbyte och ökad förståelse mellan olika aktörer inom fiskerinäringen.

Swot-analysens överensstämmelse med den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket

Ej tillämplig.

Swot-analysens överensstämmelse med utvecklingen mot god miljöstatus genom utarbetande och genomförande av ramdirektiv om en marin strategi

Ej tillämplig.

Specifika behov avseende sysselsättning, miljön, begränsning av och anpassningen till klimatförändringen samt innovationsfrämjande

SWOT-analysen visar att det är ett påtagligt problem att många mindre samhällen som är beroende av fisket är på tillbakagång vilket pekar på ett särskilt behov av att satsa på hållbar utveckling som kan öka sysselsättning i dessa samhällen. Genom lokalt ledd utveckling finns det möjligheter att stärka den lokala initiativförmågan och främja gemensamma lösningar för att öka sysselsättningen. Satsningar på lokalt ledd utveckling syftar till att ge lokala aktörer instrument att själva göra samlade satsningar på kompetensutveckling och skapandet av nya avsättningsmöjligheter för exempelvis fiskeriprodukter. Sådana satsningar är även tänkta att föra med sig positiva följd effekter på andra näringar i den lokala ekonomin, i form av ökad sysselsättning i service- och besöksnäringen.

Klimatförändringar och andra miljöproblem kan ha stor negativ påverkan på fisket och vattenbruket och därmed fiskeområdena som är beroende av dessa näringar. Satsningar på möjlighet att förbättra och utnyttja miljön på ett hållbart sätt inbegriper bl. a. åtgärder som engagerar lokala aktörer i resursförvaltning och som syftar till att bekämpa klimatförändringar. Även åtgärder som möjliggör diversifiering inom näringen är av betydelse i ett sammanhang där ändringar i miljön kan leda till ett behov för näringen av att anpassa sin verksamhet.

Unionsprioritering

5 - Främjande av saluföring och beredning

Starka sidor

- Politisk vilja att förbättra miljön, konkurrenskraften och att stärka producentorganisationernas (PO:s) roll
- Beredningsindustrin bidrar till sysselsättning och landsbygdsutveckling
- Etablerade certifieringssystem ökar trovärdigheten.
- Medvetna konsumenter, som efterfrågar innovativa och miljöanpassade alternativ
- Fisk är bra och nyttig mat

De storskaliga beredningsindustrierna finns på Västkusten och de mindre, ofta familjeägda

företagen finns ofta på landsbygden och är en viktig arbetsgivare i fiskeberoende områden. En livskraftig beredningsindustri är även av betydelse för den svenska fiskerinäringen då även svensk landad fisk används. En livskraftig yrkeskår i alla led är viktig för sysselsättningen inom kommuner där alternativa arbetstillfällen är få.

För företagande yrkesfiskare bör utvecklingen ligga i att utveckla produkter och hållbara produktionsmetoder som ökar kvaliteten fisk och förbättrar lönsamheten för företagen. PO har krav på att ta fram operativa program (produktions och saluföringsplaner) för att anpassa produktionen och saluföring till behoven; de har även erfarenhet och kunskap om hur det ska göras.

Svaga sidor

- Nuvarande spårbarhet av fiskeriprodukter inte tillräckligt för den miljömedvetne konsumenten

Det finns redan i dag EU-rättsliga krav på att fiskeriprodukternas ursprung ska kunna spåras, dock finns det exempelvis inte krav på att man ska kunna spåra produkten till ett specifikt bestånd. Sådan information efterfrågas av konsumenter som i ökad utsträckning är intresserade av att köpa hållbara produkter.

Möjligheter

- Miljömärkning och certifiering kan ge en konkurrensfördel och därmed skapa mervärden genom att konsumenten kan lita på att produkterna är hållbara.

En förbättrad spårbarhet för konsumenterna, mer miljömärkta och certifierade råvaror som efterfrågas av medvetna konsumenter kan påverka lönsamheten för fiskaren och öka konsumenternas förtroende för yrkeskåren. En ökad lönsamhet kan medföra att intresse att arbeta i sektorn ökar och det i sin tur till en förnyring av yrkeskåren.

Hot

- För många certifieringssystem och flera olika märkningar kan leda till otydlighet och

svårare för konsumenter att förstå skillnaden.

Spårbarhet bygger på att ge konsumenterna den information som de behöver. Detta är inte detsamma som att all information som konsumenterna får är vad de behöver. En utgångspunkt för god spårbarhet torde vara att informationen är korrekt, ändamålsenlig för produkten, trovärdig och lättillgänglig. Idag finns ett antal olika, privata certifieringssystem. En risk är att de olika certifieringsorganen tillämpar olika standarder och använder olika källor till information. I förlängningen kan detta leda till att produkternas ursprung blir otydligt för konsumenterna.

Kartläggning av behov på grundval av Swot-analysen

Med utgångspunkt i SWOT-analysen med koppling till unionsprioritering 5 kan man identifiera tydliga behov så som:

- Behov av att förbättra villkoren för saluföringen av överskottsarter eller underutnyttjade arter och oönskade fångster i samband med genomförandet av landningsskyldigheten.
- Behov av främja kommersialisering av arter som produceras på ett hållbart sätt och att höja värdet på den fisk som fångas för att gagna både ett hållbart fiske och lönsammare företag inom fisket och vattenbruket.
- Behov av att säkra spårbarhet i konsumentledet samt bidra till certifiering för fiskeri- och vattenbruksprodukter som underlättar valmöjligheterna för medvetna konsumenter
- Behov av att stödja beredningsindustrin att ställa om till mer miljöanpassade beredningsmetoder och att uppnå bättre lönsamhet.
- Behov av att utveckla och stödja PO, producentorganisationer för att de ska kunna uppfylla sin utökade roll och bidra till genomförande av den nya fiskeripolitiken (kontextindikator 1a, 1b, 1c, 1d, 1e, 1g, 1h, 2a, 2b, 2c, 2e, 2f).

Swot-analysens överensstämmelse med den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket

I den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket inkluderas inte beredningsindustrin för vattenbruket. Delvis för att det inte tydligt efterfrågas i riktlinjerna för den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket och delvis för att det är svårt att skilja på beredningsindustrin för fisket och vattenbruket, då råvaran i beredningsindustrin kan komma från båda sektorerna. På grund av detta är inte målen och åtgärderna i den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket inriktade specifikt på beredningsindustrin och de i SWOT-analysen identifierade styrkorna, svagheter, möjligheterna och hoten för denna.

Detta kommer istället att hanteras inom åtgärderna i havs- och fiskeriprogrammet.

Swot-analysens överensstämmelse med utvecklingen mot god miljöstatus genom utarbetande och genomförande av ramdirektiv om en marin strategi

Ej tillämplig.

Specifika behov avseende sysselsättning, miljön, begränsning av och anpassningen till klimatförändringen samt innovationsfrämjande

Inom detta prioriterat område finns det särskilda behov gällande sysselsättning. För vissa kommuner och fiskeberoende områden är en livskraftig beredningsindustri ofta avgörande när det gäller arbetstillfälle. Dessa företag finns inte sällan på landsbygden där många gånger inte finns alternativa jobb. Stöd till beredningsindustrin är därmed av stor betydelse för sysselsättning i dessa mindre samhällen och även för fiskenäringen som behöver industrin för avsättning av sin fångst.

Unionsprioritering | 6 - Främjande av genomförandet av en integrerad havspolitik

Starka sidor

- Hög nationell miljömedvetenhet
- Väl utvecklad myndighetsstruktur
- Implementerad havsmiljöförordning (SFS 2010:1341)
- Flera möjliga typer av områdesskydd
- Stabil samhällsekonomi

Sverige är internationellt känt som ett land med höga politiska miljöambitioner och miljömedvetna medborgare. De politiska ambitioner gällande miljön stöds även av en tydlig myndighetsstruktur för det akvatiska miljöarbetet där ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter är väl utvecklad och tydlig. EU:s havsmiljödirektiv infördes som nationell havsmiljöförordning 2010 och alla delsteg utom åtgärdsprogrammet har hanterats inom havsmiljödirektivets första förvaltningscykel. Marint områdesskydd utgör ett viktigt verktyg för att uppnå god ekologisk status enligt havsmiljödirektivet, men det finns även flera ytterligare nationella typer av områdesskydd som kan vara aktuella för skydd av marina miljöer. En med europeiska mått stabil samhällsekonomi ger en trygghet och förutsägbarhet för de ansvariga myndigheternas ansvar och framtida finansiering.

Svaga sidor

- Kunskaper om marina naturvärden saknas
- Utvecklingsarbete av gränsvärden pågår fortfarande för flera miljökvalitetsnormers gränsvärde
- Kunskapen för att förbättra åtgärdsprioriteringar behöver utvecklas
- Nuvarande miljöövervakning behöver utvecklas och anpassas utifrån krav i HMD
- Avsaknad av ändamålsenlig fiskereglering i skyddade områden i förekommande fall
- Långt kvar till måluppfyllnad för områdesskydd

Otillräcklig kunskap om de marina miljöerna och ekosystemen samt om utsjöområdenas miljö tillstånd. Miljö kvalitetsnormers referensvärden för olika typer av påverkan behöver utvecklas. . Arealen av skyddade marina områden behöver öka med 570 000ha, jämfört med 2013, för att nå målet om 10 procentig täckningsgrad år 2020. Nätverket är ej heller representativt och ekologiskt koherent. I förekommande fall saknas det ändamålsenlig fiskereglering.

Möjligheter

- Hållbart fiske med mindre beståndspåverkan
- Ökat samarbete för att utbyta kunskap, förbättra och fördjupa förståelsen mellan näringar, organisationer, forskare och myndigheter
- Fiskereglering anpassad till olika typer av områdesskydd
- Utvecklat och miljöanpassat marint vattenbruk
- Etablerad struktur för miljöövervakning

Fisket har identifierats som en dominerande påverkansfaktor på fiskbestånd och en fiskeriförvaltning som i högre grad baseras på landningsskyldighet skapar sannolikt möjligheter för ett mer hållbart fiske med lägre beståndspåverkan. Det finns även tydliga nationella och internationella ambitioner att fortsatt stimulera kunskaps- och informationsutbytet mellan näringar, myndigheter och EU:s medlemsstater. Som ett första steg i utvecklingen av en mer standardiserad fiskereglering i skyddade områden har Havs- och vattenmyndigheten tagit fram riktlinjer för fiskereglering i skyddade områden. . Utveckling och anpassning av miljöövervakningen utifrån kraven i HMD genererar en tydlig arbetsstruktur och ansvarsfördelning mellan involverade myndigheter.

Hot

- Miljöhot och klimatförändringar (övergödning, miljögifter, invasiva arter, m.m.)
- Osäkert behov av akuta miljöskyddsåtgärder
- Svag beståndsutveckling för fiskarter
- Otillräckliga regelverk för fiskereglering i ekonomisk zon
- Försenat regelverk för EU-gemensam miljö för informationsutbyte (CISE)

Utvecklingen av havsmiljöarbetet hotas främst genom en påtaglig miljö- och beståndspåverkan till havs. Det finns sannolikt redan behov av akuta miljöskyddsåtgärder som inte kan påvisas på grund av bristande kunskapsunderlag, samtidigt som den svaga beståndsutvecklingen för vissa särskilt viktiga fiskarter ställer ytterligare krav på internationellt framgångsrika anpassningar av yrkesfisket. Det är möjligt att reglera fisket inom olika typer av marint skyddade områden men begränsningar i medlemsstaternas möjligheter att reglera fisket utanför trålgränsen, kan innebära att enbart den nationella fiskeflottan får omfattas av nationell fiskereglering. Detta kan påverka möjligheten att uppnå de nödvändiga miljö- och beståndsförbättrande effekter. En samordnad utveckling av den integrerade havspolitikerna hindras också av ett försenat regelverk och teknisk plattform för informationsutbyte mellan medlemsstater.

Kartläggning av behov på grundval av Swot-analysen

Med utgångspunkt i SWOT-analysen med koppling till unionsprioritering 6 kan man identifiera tydliga behov så som:

- Behov av utvecklad fiskereglering inom skyddade områden och därmed främja ett hållbart nyttjande av havsresurserna bland annat i enlighet med EUSBSR, HELCOM, MSFD, OSPAR..(kontextindikator 2a, 2b)
- Behov av att utveckla åtgärdsprogram för havsmiljödirektivet
- Behov av att förbättra grundläggande kunskaper om marin miljöstatus genom stöd till arbetet inom EU-miljödirektiven som anges under art. 80.1 b-c
- Behov av att fastställa referensvärden för miljö kvalitetsnormer genom stöd till genomförandet av havsmiljödirektivet
- Behov av att utveckla arbetet med marint områdesskydd bland annat genom stöd för projekt i linje med ändamålen i fågel- och art- och habitatdirektiven (kontextindikator 2a, 2b)
- Behov av studier om samhällets samlade påverkan på marina ekosystem genom att stödja projekt särskilt inom ramen för havsmiljödirektivet som söker fastställa hållbarhetsgränser för mänsklig verksamhet som påverkar den marina miljön

Swot-analysens överensstämmelse med den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket

Ej tillämplig.

Swot-analysens överensstämmelse med utvecklingen mot god miljöstatus genom utarbetande och genomförande av ramdirektiv om en marin strategi

Den integrerade havspolitikens behov ligger helt i linje med havsmiljödirektivets krav på en utvecklad miljöövervakning. Fiskereglering och områdesskydd är viktiga verktyg för att begränsa fiskets miljö- och beståndspåverkan men även vattenbruket kan utvecklas för att leva upp till havsmiljödirektivets krav om minskad miljöbelastning. Det är särskilt betydelsefullt att nationella miljö kvalitetsnormer kan bedömas utifrån väl etablerade gränsvärden samtidigt som miljö- och områdesskyddet utformas till att generera förväntade miljöeffekter. De nationella utvecklingsbehoven för havsmiljödirektivet och havsmiljöförordningen är stora men samtidigt helt centrala för Sveriges marina miljöarbete.

Specifika behov avseende sysselsättning, miljön, begränsning av och anpassningen till klimatförändringen samt innovationsfrämjande

Inom detta prioriterat område kan man identifiera särskilda behov när det gäller klimatförändringar. Havsmiljöarbetet måste kunna utvecklas och genomföras med hänsyn till dessa ständiga förändringar. Snabb anpassningsförmåga när det gäller identifiering av hot och akuta utvecklingar måste möjliggöras genom satsningar på kunskapsbyggande och samarbete mellan ansvariga myndigheter och forskare.

2.2 Kontextindikatorer som visar ursprungssituationen

Unionsprioritering	1 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske.
---------------------------	---

Kontextindikatorer som visar ursprungssituationen	Basår	Värde	Måttenhet	Informationskälla	Anmärkningar/motivering
1.1.a - Fiskeflotta (antal fartyg)	2013	1 299,00	antal fartyg	Tabell 5.22.1, Nationellt kapitel, Annual economic report 2014.	Varav 317 fartyg var inaktiva.
1.1.b - Fiskeflotta (kW)	2013	171 000,00	kW	Tabell 5.22.1, Nationellt kapitel, Annual economic report 2014.	
1.1.c - Fiskeflotta (BT)	2013	30 000,00	BT	Tabell 5.22.1, Nationellt kapitel, Annual economic report 2014.	
1.2 - Bruttoförädlingsvärde per anställd (heltidsekvivalent)	2013	90,00	tusental euro per anställd (heltidsekvivalent)	Tabell 5.22.2, Nationellt kapitel, Annual economic report 2014.	Enhet tusen Euro
1.3 - Nettovinst	2013	21 300,00	tusental euro	Tabell 5.22.2, Nationellt kapitel, Annual economic report 2014.	Enhet: tusen Euro
1.4 - Avkastning på investeringar i materiella anläggningstillgångar	2013	18,70	%	Tabell 5.22.2, Nationellt kapitel, Annual economic report 2014.	Enhet: procent
1.5.a - Indikatorer för biologisk hållbarhet – indikator för hållbar skörd	2013	1,29	antal	Beräkning från tabell 3, Sveriges årliga flotrappport 2014	Medelvärde av Sveriges samtliga SHI-index per redskapstyp och segment (24 kategorier). Detta utgör endast ett aritmetiskt medelvärde av SHI-indikatorer och är inte viktat mot andel fångst per segment och redskapstyp. Medelvärde av SHI-index för småskaligt fiske är 1,50 medan SHI-index för övriga fisken är 1,18.
1.5.b - Indikatorer för biologisk hållbarhet – indikator för bestånd i riskzonen	2013	5,00	antal	Tabell 4, Sveriges årliga flotrappport 2014	
1.6 - Fiskets bränsleeffektivitet	2012	347,00	liter bränsle/ton landad fångst	Tabell 5.22.1, Nationellt kapitel, Annual economic report 2014.	Enhet: liter per ton landad fångst. Senaste tillgängliga skattning från 2012.
1.8.a - Antal anställda (heltidsekvivalenter), män och kvinnor	2013	921,00	Heltidsekvivalent	Tabell 5.22.1, Nationellt kapitel, Annual economic report 2014.	
1.8.b - Antal anställda (heltidsekvivalenter), kvinnor	2013	12,00	Heltidsekvivalent	Beräkning utifrån Tabell 5.22.1, Nationellt kapitel, Annual economic report 2014.	Baserad på andel kvinnlig yrkesfiskelicenser (1,25%)
1.10.a - Täckning av Natura 2000-områden som utsetts enligt fågel- och livsmiljödirektiven	2013	13 646,00	Km ²	Rapport för Marint områdesskydd, 20130528.	Enhet: kvadratkilometer
1.10.b - Täckning av andra geografiska skyddsåtgärder enligt artikel 13.4 i direktiv 2008/56/EG	2013	5 820,00	Km ²	Rapport för Marint områdesskydd, 20130528.	Enhet: kvadratkilometer

Unionsprioritering	2 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat vattenbruk
---------------------------	---

Kontextindikatorer som visar ursprungssituationen	Basår	Värde	Måttenhet	Informationskälla	Anmärkningar/motivering
2.1 - Volym vattenbrukssproduktion	2012	14 800,00	ton	Nationellt kapitel, Annual report DCF.	Enhet: ton
2.2 - Värde vattenbrukssproduktion	2012	49 800,00	tusental euro	Nationellt kapitel, Annual report DCF.	Enhet: tusen Euro
2.3 - Nettovinst	2012	5 700,00	tusental euro	Nationellt kapitel, Annual report DCF.	Enhet: tusen Euro
2.4 - Produktionsvolym ekologiskt vattenbruk	2013	1 702,00	ton	Sveriges officiella statistik, statistiska meddelanden JO 60 SM 1401	Produktionen avser svensk musselproduktion
2.5 - Produktionsvolym recirkulerande vattenbrukssystem	2013	0,00	ton	Vattenbruk 2013, Statistiska meddelanden JO 61 SM 1401, SCB.	OBS! Produktionsvolymen var 2 000 m ³ år 2013. Produktionsvolymen i ton finns inte för denna odlingskategori
2.6.a - Antal anställda (heltidsekvivalenter), män och kvinnor	2012	263,00	Heltidsekvivalent	Nationellt kapitel, Annual report DCF.	
2.6.b - Antal anställda (heltidsekvivalenter), kvinnor	2012	31,00	Heltidsekvivalent	Nationellt kapitel, Annual report DCF.	

Unionsprioritering	3 - Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler
---------------------------	--

Kontextindikatorer som visar ursprungssituationen	Basår	Värde	Måttenhet	Informationskälla	Anmärkningar/motivering
3.A.1 - Totalt antal allvarliga överträdelser i medlemsstaterna under de 7 senaste åren	2013	134,00	antal	Havs- och vattenmyndigheten	Uppgifterna bygger på varierande underlag då bestämmelser om allvarliga sanktioner och dess rapportering förändrats under perioden. Det är särskilt för 2009-2011 (Fiskeriverket) som ytterligare granskning av grunduppgifterna skulle behöva utföras för att säkerställa att endast allvarliga överträdelser ingår i underlaget.
3.A.2 - Landningar som är föremål för fysisk kontroll	2012	1,30	%	Havs- och vattenmyndigheten	Uppgiften avser kontroll även av fartyg utan krav på loggbok. Landningskontroller av fartyg med loggbok uppgick till 4% 2012 och 3% 2013.
3.A.3.a - Existerande resurser tillgängliga för kontroll - Tillgängliga kontrollfartyg och kontrollflygplan	2012	40,00	antal	Havs- och vattenmyndigheten	20 övervakningsfartyg 7 miljöskyddsfartyg 10 kombinationsfartyg 3 flygplan Kontrollfartyg och flygplan används även för andra syften.
3.A.3.b - Existerande resurser tillgängliga för kontroll - Antal anställda (heltidsekvivalenter)	2012	555,00	Heltidsekvivalent	Havs- och vattenmyndigheten	70 Havs- och vattenmyndigheten 485 Kustbevakningen Endast en mindre del av dessa anställda utför regelbunden kontroll.
3.A.3.d - Existerande resurser tillgängliga för kontroll - Fartyg utrustade med elektroniska registrerings- och rapporteringssystem och/eller kontrollsystem för	2012	162,00	antal	Havs- och vattenmyndigheten	

Kontextindikatorer som visar ursprungssituationen	Basår	Värde	Måttenhet	Informationskälla	Anmärkningar/motivering
fartyg (VMS)					
3.B.1 Datainsamlingsåtgärder - Fullgörande av datainsamlingsinbjudningar enligt ramen för datainsamling	2012	0,00	%	National Correspondent DCF	Enhet: procent

Unionsprioritering	4 - Fler arbetstillfällen och bättre territoriell sammanhållning
---------------------------	---

Kontextindikatorer som visar ursprungssituationen	Basår	Värde	Måttenhet	Informationskälla	Anmärkningar/motivering
4.1.a - Kustlinjens längd	2013	2 400,00	Km	Statistiska meddelanden MI 50 SM 0201	Enhet: km
4.1.b - De viktigaste inre vattenvägarnas längd	2014	6 853,00	Km	http://www.statistikdatabasen.scb.se/	Total sträckning för de 22 viktigaste vattendragen i Sverige. Denna indikator är felaktigt översatt i SFC jämfört med delegerad akt för gemensamma indikatorer.
4.1.c - De viktigaste vattendragens längd	2013	456 845,0 0	Km ²	Statistiska meddelanden MI 50 SM 0201 + SMHI	Area för Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren + Östersjön och Västerhavet. Denna indikator är felaktigt översatt i SFC jämfört med delegerad akt för gemensamma indikatorer.

Unionsprioritering	5 - Främjande av saluföring och beredning
---------------------------	--

Kontextindikatorer som visar ursprungssituationen	Basår	Värde	Måttenhet	Informationskälla	Anmärkningar/motivering
5.1.a - Antal producentorganisationer	2013	6,00	antal	Jordbruksverket	
5.1.b - Antal producentorganisationssammanslutningar	2013	0,00	antal	Jordbruksverket	Det finns i dagsläget inga erkända sammanslutningar av PO.
5.1.c - Antal branschorganisationer	2013	0,00	antal	Jordbruksverket	Det finns i dagsläget inga erkända branschorganisationer.
5.1.d - Antal producenter eller aktörer per producentorganisation	2013	133,00	antal	Jordbruksverket	Enhet: medelvärde
5.1.e - Antal producenter eller aktörer per producentorganisationssammanslutning	2013	0,00	antal	Jordbruksverket	Det finns i dagsläget inga erkända sammanslutningar av PO.
5.1.f - Antal producenter eller aktörer per branschorganisation	2013	0,00	antal	Jordbruksverket	Det finns i dagsläget inga erkända branschorganisationer
5.1.g - Procentandel producenter eller aktörer som är medlemmar i producentorganisationen	2013	55,00	%	Jordbruksverket	Enhet: procent. 798 av 1442 licensierade yrkesfiskare.
5.1.h - Procentandel producenter eller aktörer som är medlemmar i producentorganisationssammanslutningen	2013	0,00	%	Jordbruksverket	Det finns i dagsläget inga erkända sammanslutningar av PO.
5.1.i - Procentandel producenter eller aktörer som är medlemmar i branschorganisationen	2013	0,00	%	Jordbruksverket	Det finns i dagsläget inga erkända branschorganisationer.

Kontextindikatorer som visar ursprungssituationen	Basår	Värde	Måttenhet	Informationskälla	Anmärkingar/motivering
5.2.a - Årligt värde av omsättningen av produktion som saluförs i EU	2013	983 100,00	tusental euro	Jordbruksverket	Enhet: tusen Euro.
5.2.b - Procent av produktionen som släpps ut på marknaden av producentorganisationer (värde)	2013	79,00	%	Jordbruksverket	
5.2.c - Procent av produktionen som släpps ut på marknaden av producentorganisationssammanslutningar (värde)	2013	0,00	%	Jordbruksverket	Det finns i dagsläget inga erkända sammanslutningar av producentorganisationer.
5.2.d - Procent av produktionen som släpps ut på marknaden av branschorganisationer (värde)	2013	0,00	%	Jordbruksverket	Det finns i dagsläget inga erkända branschorganisationer.
5.2.e - Procent av produktionen som släpps ut på marknaden av producentorganisationer (volym)	2013	83,00	%	Jordbruksverket	
5.2.f - Procent av produktionen som släpps ut på marknaden av producentorganisationssammanslutningar (volym)	2013	0,00	%	Jordbruksverket	Det finns i dagsläget inga erkända sammanslutningar av branschorganisationer.
5.2.g - Procent av produktionen som släpps ut på marknaden av branschorganisationer (volym)	2013	0,00	%	Jordbruksverket	Det finns i dagsläget inga erkända branschorganisationer.

Unionsprioritering	6 - Främjande av genomförandet av en integrerad havspolitik
---------------------------	--

Kontextindikatorer som visar ursprungssituationen	Basår	Värde	Måttenhet	Informationskälla	Anmärkingar/motivering
6.1 - En gemensam miljö för informationsutbyte (Cise) för övervakningen av EU:s sjöbevakningsområde	2014	32,00	%	Kustbevakningen	En nationell skattning av kvarvarande behov för införandet av CISE.
6.2.a - Täckning av Natura 2000-områden som utsetts enligt fågel- och livsmiljödirektiven	2013	13 646,00	Km ²	Rapport för Marint områdesskydd, 20130528.	Enhet: kvadratkilometer.
6.2.b - Täckning av andra geografiska skyddsåtgärder enligt artikel 13.4 i direktiv 2008/56/EG	2013	5 820,00	Km ²	Rapport för Marint områdesskydd, 20130528.	Enhet: kvadratkilometer.

3. REDOGÖRELSE FÖR STRATEGIN

3.1 Redogörelse för strategin för det operativa programmet

Programmets strategi bygger på ambitionen att skapa förutsättningar för synergier mellan åtgärdsområden och allmänna mervärden för både allmänheten och programmets målgrupper. Målet har varit att uppnå ett fokuserat och effektivt program genom att prioritera åtgärder som bidrar till att skapa kollektiva samhällsnyttor och tydligt kopplar till programmets övergripande mål om att uppnå ett konkurrenskraftigt och hållbart fiske och vattenbruk. Programmets bredare tillämpningsområde, som nu inkluderar flera åtgärder med havsmiljön i fokus, bidrar till ett bredare och mer strategiskt angreppssätt som värnar om den akvatiska miljön och dess resurser och förväntas kunna möjliggöra uppnåendet av olika EU-miljödirektiven. I fråga om åtgärder som syftar till att stödja en hållbar utveckling av vattenbruket så speglar de valda åtgärderna de målsättningar som pekas ut i den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruk.

Analys

Då medlemsstaterna har olika förutsättningar och olika behov är tanken att varje medlemsstat själv ska peka ut vilka åtgärder som är relevanta och ange hur dessa kopplar till unionsprioriteringarna för havs- och fiskerifonden. Vilka mål som programmet ska uppnå sätts upp utifrån såväl de behov som framgår av SWOT-analysen, som de rekommendationer som ges av programmets oberoende förhandsutvärderare.

Valet av stödåtgärder i det svenska programmet som kan bidra till att uppfylla dessa mål bygger därmed i första hand på regeringens slutsatser gällande behoven som utpekats i SWOT-analysen, men också på förslagen i TUFF (s.k. tekniskt underlag för nytt fiskeriprogram, från Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten.), synpunkter från berörda parter, kommissionens rekommendationer samt erfarenheterna från förra programperioden.

Eftersom det är först och främst de nationella behoven som styr valet av åtgärder som ingår i programmet väger vissa unionsprioriteringar tyngre än andra i programmets utformning, vilket beskrivs nedan.

Slutsatser av TUFF

Sammanfattningsvis har Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten föreslagit ett koncentrerat programgenomförande som fokuserar på att understödja genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken och finansiera åtgärder som kan skapa mervärden för samhället genom bl. a. en förbättrad havsmiljö. I TUFF anges att det skulle bli dyrt för Sverige att införa, handlägga och administrera alltför många stödåtgärder. För varje stödåtgärd behövs exempelvis information till dem som kan söka, föreskrifter som reglerar stödet, handläggarstöd med rutiner och checklistor för hur handläggarna ska arbeta och prioritera, IT-system med begreppsmodellering, regelmodellering, kravanalys och systembygge, system för

ansökan om stöd och ansökan om utbetalning, rutiner för kontrollhantering, indikatorer samt övervakning. Därtill kommer också budgethantering, kontroller av stödmottagare, uppföljning, utvärdering och rapportering. Mot den bakgrunden utgår TUFF-förslaget från ambitionen att begränsa antalet åtgärder i programmet.

Syftet är att åstadkomma ett program som inte blir alltför dyrt att administrera i förhållande till nyttan och återflödet av EU:s budget. Arbetet med utformningen av programmet bygger därför på att åtgärderna ska:

- vara efterfrågade,
- vara lagom många och inte motverka varandra,
- vara tydligt avgränsade från varandra,
- ge positiva samhällseffekter i form av miljömässigt hållbart fiske och uppfyllandet av miljömålen,
- uppnå sitt syfte och bidra till uppfyllandet av relevanta unionsprioriteringar,
- vara enkla att förstå för stödmottagarna att ansöka om, att redovisa, att handlägga, att rapportera och att övervaka,
- vara tillräckligt stora, sett till stödbeloppet,
- handläggas, i hög grad, genom användning av schablonbelopp,
- kunna ansökas och handläggas elektroniskt.

Slutsatser av SWOT-analysen

Enligt regeringens bedömning framgår av SWOT-analysen att det är en styrka att allmänheten är miljömedveten då detta skapar en efterfrågan på bra produkter som producerats på ett hållbart sätt. Denna medvetenhet skapar stora möjligheter för fiskeri- och vattenbruksnäringen att utvecklas och stärka sin konkurrenskraft. För att möta hoten såsom vikande bestånd, övergödning, miljögifter, invasiva arter, smittspridning är det viktigt att havs- och fiskeriprogrammet kan ge instrument för bl.a. utveckling av selektiva redskap och miljövänliga produktionsmetoder men också möjlighet för näringen att ägna sig åt kompletterande verksamheter som kan förstärka dessa företag ekonomiskt. Att minska fiskets samt havsanknutna verksamhetens inverkan på den akvatiska flora och fauna är nödvändigt och kan genomföras genom utveckling av en hållbar förvaltning och genomförandet av

nödvändiga bevarandeåtgärder enligt olika EU-miljödirektiv. Det är emellertid också viktigt att aktörerna höjer sin kunskapsnivå i flera avseende om man ska kunna uppnå ett både hållbart och konkurrenskraftigt fiske och vattenbruk. Ett identifierat hot är exempelvis regelverkens komplexitet och oförutsägbarhet. En föränderlig omvärld och bristande data om fiskets inverkan på bestånden gör det nödvändigt för samtliga aktörer och i synnerhet fiskare och forskare att samarbeta mer och utbyta erfarenheter, vilket möjliggörs i programmet genom olika åtgärder. SWOT-analysen pekar också på behovet av att anpassa fisket till den nya gemensamma fiskeripolitiken och därmed bl. a. införandet av landningsskyldigheten, övergången till ett fiske som bevarar fiskbestånd över biomassanivåer som kan ge maximall hållbar avkastning och av anpassa eventuell överkapacitet inom fisket. Det nya havs- och fiskeriprogrammet lägger därför stor vikt i att skapa olika verktyg såsom utveckling av selektiviteten i fisket, större möjligheter att hantera oönskad fångst, förbättrad infrastruktur i hamnar, stöd till system för fördelning av fiskemöjligheter och stöd för utökning av nätverket för skyddade områden. Områdesskyddet behöver förstärkas både genom skydd av ytterligare områden (för att etablera ett representativ och ekologiskt koherent nätverk) men även genom förbättrad förvaltning av befintliga skyddade områden. SWOT-analysen visar även på att den marina miljön hotas av miljöproblem som inte direkt knyter an till fiskenäringen som t.ex. övergödning, miljögifter och invasiva arter. Havs- och fiskeprogrammet kan stödja genomförandet av havsmiljödirektivet och därmed indirekt bidra till att avstyra dessa miljöproblem. I SWOT-analysen identifieras förseningen i utvecklingen av CISE (en EU-gemensam miljö för informationsutbyte och integrerad sjöövervakning) som ett hot för bl. a. genomförandet av den integrerade havspolitik. Regeringen gör dock bedömningen att nationell implementering av detta system ligger minst fem år framåt i tiden. Av denna anledning bedömer regeringen att det inte är motiverat att inkludera CISE som en stödberättigande åtgärd i havs- och fiskeriprogrammet just nu. Behovet att införa administrativa och tekniska förutsättningar för att tillämpa ett stöd som eventuellt blir aktuellt först efter fem år innebär att inkluderingen av denna åtgärd i programmet inte är resursmässigt försvarbart i nuläget.

Slutsatser av kommissionens rekommendationer till Sverige

För fisket har kommissionen pekat på behov av ett fortsatt arbete för att minska överkapaciteten i flottan, främja ökad konkurrenskraft och innovation, främja blå tillväxt och jobbskapande i fiskeområden, stödja hållbar förvaltning, stärka datainsamlingsarbetet, stärka samordning mellan fonder, stödja marknadsorganisationen (producentorganisationer framför allt), skapa mervärden på produkter genom bättre marknadsföring, främja ökad utbildning, kompetenshöjande insatser och nätverksbyggande och selektivitet samt understödja GFP genom bl. a. att underlätta övergången till ett fiske som bevarar fiskbestånd över biomassanivåer som kan ge maximall hållbar avkastning och införandet av landningsskyldigheten.

Regeringen har bedömt att de valda stödåtgärderna i havs- och fiskeriprogrammet svarar väl mot dessa målsättningar.

Slutsatser av erfarenheterna av fiskeriprogrammet 2007–2013: färre åtgärder, mer effektivt program

I fiskeriprogrammet 2007–2013 ingick samtliga av den nu gällande fiskerifondsförordningens stödåtgärder. Detta innebar problem såsom en komplex handläggning, konkurrens om pengar mellan olika prioriterade åtgärder men framför allt målkonflikter. Tydligaste exemplet på målkonflikter var att programmet omfattade både stöd inriktade på hållbart fiske och minskning av överkapacitet (t.ex. investeringar i selektivet och stöd för skrotning av fiskefartyg) och stöd som bidrog till ökad förmåga att fånga fisk och bevarande av befintlig kapacitet (t.ex. stöd för motorbyten och tillfälligt stillaliggande). Denna målkonflikt kommenterades också i en oberoende halvtidsutvärdering av programmet.

Erfarenheterna av perioden 2007–2013 visar att alltför många åtgärder leder till ett sämre programgenomförande. Mest värde för pengarna uppnås om programmet innehåller ett begränsat antal åtgärder som adresserar de mest angelägna behoven i landet, dvs. en tydlig prioritering, och om handläggningen är så enkel och effektiv som möjligt.

Slutsatser av förhandsutvärderingen

Parallellt med utformningen av programmet har en oberoende förhandsutvärdering gjorts av SWOT-analysen och programlogiken. Förhandsutvärderingen pekade på vikten av att SWOT-analysen innehåller tydliga analyser, och inte enbart iakttagelser, av hur identifierade styrkor, svagheter, hot och möjligheter kan adresseras genom programmet. Förhandsutvärderingen har också visat att programlogiken är rimlig givet de målsättningar som finns i EU-regelverket. Förhandsutvärderingen pekar emellertid på svårigheten att bedöma förväntade effekter då den traditionella resultatkedjemodellen inte alltid är tillämplig eftersom sambandet mellan åtgärd och effekt inte är endimensionellt linjär. Vissa effekter förutsätter att flera åtgärder genomförs samordnat för att maximal effekt ska uppstå, dvs. om en av dessa åtgärder inte genomförs uteblir effekten även av övriga åtgärder. Vidare påpekas också att många av de åtgärder som föreslås är nya i förhållande till föregående program, varför det empiriska underlaget är begränsat. I utvärderingen har särskilt lyfts fram värdet av att satsa på åtgärder som främjar miljömässig hållbarhet på lång sikt.

De valda stödåtgärdernas koppling till unionens prioriteringar och programmet bidrag till EU2020-strategin

Målet om att åstadkomma ett fokuserat och effektivt program har gett upphov till en tematisk koncentration, dvs. att inte samtliga åtgärder som kan få stöd tas in i programmet. Urvalet överensstämmer i hög grad med behovsinventeringen utifrån SWOT-analysen och med förslaget till urval av åtgärder som tagits fram av Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten i TUFF. Åtgärderna som föreslås bedöms kunna bidra på ett tydligt sätt till uppnåendet av målen både inom unionens prioriteringar och inom EU2020-strategin, genomförs till låg administrativ kostnad och samtidigt skapa allmänna mervärden till berörda sektorer.

Utgångspunkten för regeringens val av näringsfrämjande åtgärder är att de ska stimulera företag, myndigheter och andra aktörer inom fiske och vattenbruk att genomföra sådana åtgärder som bidrar positivt till att utveckla näringarna i riktningen mot miljömässig

hållbarhet och konkurrenskraft.. När det gäller åtgärder med havsmiljön i fokus har regeringen valt att utnyttja alla möjligheter i fondförordningen. Åtgärder som bidrar till ett miljömässigt hållbart fiske och vattenbruk ger stor nytta för samhället. Vidare bygger prioriteringen av åtgärder som stödjer enskilda företags konkurrenskraft på tanken att åtgärderna ska utformats så att de vid sidan av att bidra till företagets ekonomiska vinning även förväntas bidra till att uppfylla landsbygdsutvecklingsmål som diversifierar ekonomin och skapar arbetstillfällen.

Givet att programmet har generellt sett en stor miljöfokus är åtgärderna som främjar fisket och vattenbruket starkt kopplade till målet om att minska dessa näringars inverkan på den akvatiska florans och faunan. Åtgärderna som exempelvis stödjer utvecklingen av selektiva fiskeredskap samt underlättar hanteringen av oönskade fångster ombord är nödvändiga för att från fiskets sida bl. a. underlätta övergången till ett fiske som bevarar fiskbestånd över biomassanivåer som kan ge maximal hållbar avkastning och införandet av landningsskyldighet. Dessa typer av investeringar och andra såsom möjlighet till stöd för att skapa en hållbar förvaltning av resurserna och genomförande av bevarandeåtgärder med syfte att skydda och återställa den biologiska mångfalden i vattenmiljöer visar att programmet lägger särskilt vikt i åtgärder med stor miljöfokus under unionsprioritering 1. Fungerande vandringsvägar för både fisk och andra vattenlevande organismer anses vara en förutsättning för att vattenverksamheterna ska kunna få verksamhetstillstånd utifrån en moderniserad miljöprövning. Både havsmiljödirektivet och den gemensamma fiskeripolitiken betonar behovet av ett stringent områdesskydd, baserat på både nybildade områden och uppdaterade förvaltningsplaner för existerande områdesskydd (se avsnitt 3.5 och 4.1). Dessa behov har också identifierats i SWOT-analysen (avsnitt 2.1).

Som det framgår av beskrivningen av programmets strategi så är utgångspunkten att stöd från programmet ska i så stor utsträckning som möjligt tillföra nytta till samhället och gagna flera än enbart enstaka målgrupper. Stöd för att förstärka konkurrenskraften inom fisket genom nya yrkeskunskaper och livslåglärande skapar även förutsättningar för ett bättre genomförande av programmet förutom att vara sysselsättningsfrämjande. Stöd för diversifiering, och för innovation och utveckling av produkter och processer beräknas också kunna skapa sysselsättningsfrämjande effekter och kopplar till vitaliseringen av mindre fiskeberoende samhällen. I anslutning till landningsskyldigheten och för att bäst kunna genomföra det målet har regeringen även identifierat behovet av att stödja investeringar i infrastruktur i hamnar och i systemet för fördelning av fiskemöjligheter som dessutom har kapacitetminsknings effekt. Regeringen har på det viset haft ett strategiskt angreppssätt att utforma programmet så att de valda åtgärderna kan komplettera och förstärka varandra med syftet att uppnå ett mer hållbart nyttjande av havets resurser.

Det är idag svårt att peka ut någon tydlig överkapacitet inom svenska fiskeflottan. Sveriges årliga flotrappport för 2014 identifierar endast eventuell överkapacitet inom det svenska småskaliga fisket. Detta fiske bedrivs dock utifrån helt andra premisser än mer vinstdrivet storskaligt fiske och de indikatorer som används för att beskriva överkapacitet inom flottan är därför av begränsad betydelse för att värdera överkapacitet inom småskaligt fiske. Istället är det lönsamhetsproblematiken som är av störst betydelse för fiskerinäringen och flotrappporten för 2014 identifierar också en överetablering inom svenskt fiske. För att hantera överetableringen krävs en modern och adaptiv fiskeriförvaltning som kan anpassas till havens biologiska förutsättningar, och där fiskarna samtidigt ges förutsägbarhet i sin egen

fiskeverksamhet. För detta behöver Sverige se över möjligheterna att förvalta olika fisken genom olika former av överlåtbarhet och individuella kvoter, särskilt vid införandet av landningsskyldigheten inom fisket. Åtgärden för system för tilldelning av fiskemöjligheter blir därför central för utformningen av den framtida fiskeriförvaltningen.

Den övergripande programstrategi med hållbarhet i fokus som beskrivs ovan avspeglas naturligtvis också i valet av åtgärder inom unionsprioritering 2. Stöd till innovation som kan stärka teknisk utveckling, och kunskapsöverföring är det verktyget som vid sidan av stöd för nya eller produktiva investeringar inom ett hållbart vattenbruk kan långsiktigt förstärka vattenbrukets konkurrenskraft och utvecklingsmöjligheter. Vikten av att utveckla ett hållbart vattenbruk gör att miljöinvesteringar i vattenbruk prioriteras genom att stöd från programmet ges till skydd och återställande av den biologiska mångfalden i vattenmiljöer, förbättring av de ekosystem som finns i anslutning till vattenbruksaktiviteter samt till främjande av resurseffektivitet inom vattenbruket. Då ökad kunskap är avgörande för att nå mål om hållbar utveckling blir utvecklingen av nya yrkeskunskaper och livslångt lärande samt investering i humankapital också nyckelåtgärder som många gånger utgör förutsättningar för förbättrade konkurrens- och utvecklingsförmåga inom vattenbruket. Dessa åtgärder är helt i linje med den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruk 2014–2020 (FNSP) och förväntas bidra till målen som sätts upp däri. Bedömningen är att åtgärderna i havs- och fiskeriprogrammet ska kunna bidra till en ökning av den totala vattenbruksproduktionen med ca 23 procent (se avsnitt 3.2). Samtidigt har FNSP högre uppsatta mål som motsvarar en ökning av den totala vattenbruksproduktionen med ca 71 procent. Detta förklaras av det faktum att FNSP totala tillväxtmålen avspeglar tillväxt inom branschen som inte direkt kopplas till stöd från havs- och fiskeriprogrammet medan eftersträvat resultat som beskrivs i programmet omfattar enbart förväntade effekt av projekt som medfinansieras genom EHFF.

Åtgärderna som kopplar till unionsprioritering 3 och genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken är högst prioriterade då en välutvecklad kontroll- och tillsynsapparat som säkerställer god efterlevnad av regler som främjar hållbarheten, såsom landningsskyldighet, är en förutsättning för att den gemensamma fiskeripolitiken ska vara effektiv. På samma sätt är bättre beståndsdata som kan läggas till grund för de biologiska och ekonomiska råd som tas fram för att förvalta fisk och fiske på ett långsiktigt hållbart sätt avgörande för genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken.

Åtgärderna inom unionsprioritering 4 har en viktig roll i programmet då stöd för lokalt ledd utveckling (LLU) erbjuder en möjlighet att ge finansiella verktyg till de lokala aktörerna att utveckla och stimulera såväl fiske och vattenbruk som andra relaterade verksamheter som kan gynna en hållbar utveckling i lokalt avgränsade områden som har en betydande sysselsättning inom fiske eller vattenbruk. I och med att fiske- och vattenbruksområdenas verksamhet tydligt knyter an till målsättningen om en hållbar utvecklig utgör satsningarna inom LLU en viktig del av havs- och fiskeriprogrammet. Åtgärderna kommer även att vinna stöd av synergier med andra ESI-fonder som också möjliggör stöd för lokalt ledd utveckling.

Givet att programmets strategi grundar sig i att eftersträva en balans mellan åtgärder som kan förstärka näringsens konkurrenskraft och gynna kollektiviteten och åtgärder som främjar en hållbar nyttjande av naturens resurser är stöd inom unionsprioritering 5 något mindre omfattande. Stöd till åtgärder som främst syftar till marknadsanpassning som inte direkt

kopplar till mål om hållbarheten har därför valts bort. Istället kan stöd inom detta prioriterade område gå till producentorganisationerna (PO) inom både fiske- och vattenbruksnäringen. Inom fisket förväntas PO få ett större ansvar inom förvaltningen av resurserna. Bl.a. är stöd för produktions- och saluföringsplaner en viktig förutsättning för att PO ska kunna kvalitetssäkra sitt arbete och bättre bidra till genomförandet av landningsskyldigheten. Inom vattenbrukssektorn kan bildandet av fler producentorganisationer bidra till att öka samverkan kring t.ex. informationsinsatser, konsumentkontakter och en eventuell gemensam märkning eller certifiering av produkter. Producentorganisationernas verksamhet kan därför bidra till att möta de behov som identifierats under UP 1 och 2. Inom unionsprioritering 5 rymmer också åtgärder för beredning av fiskeri- och vattenbruksprodukter som syftar till att förbättra och förnya produkter inom beredningsindustrin och därmed öka lönsamheten. Stöd ges även för saluföringsåtgärder som bland annat bidrar till öppenhet och insyn i fråga om produktion och marknader och projekt som förbättrar villkoren för saluföringen av överskottsarter eller oönskade fångster.

Åtgärderna inom unionsprioritering 6 understödjer genomförandet av den integrerade havspolitikerna genom att både bidra till att minska fiskets och andra havsanknutna verksamheters inverkan på havsmiljön och till genomförande av Havsmiljödirektiv. Syftet är att bevara och skydda miljön och därmed främja ett effektivt resursutnyttjande vilket är en viktig målsättning för programmet. Liknande åtgärder finns också under unionsprioritering 1 som enligt beskrivningen ovan har stor tyngd i programmet. Givet att stöd inom detta prioriterat område kan ges inom ramen för en begränsad del av artikel 80 EHFF och att det kan handla om överlappande åtgärder blir den relativa vikten av unionsprioritering 6 något mindre i relation till exempelvis unionsprioritering 1.

3.2 Specifika mål och resultatindikatorer

Unionsprioritering	1 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske.
---------------------------	---

Särskilt mål	1 - Minskning av fiskets påverkan på havsmiljön, bland annat genom att oönskade fångster så långt möjligt undviks och minskas		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
1.4.a - Förändring av oönskade fångster (ton)	-3 800,00000	ton	
1.4.b - Förändring av oönskade fångster (%)	-75,00000	%	
1.5 - Förändring av fiskets bränsleeffektivitet	-18,00000	liter bränsle/ton landad fångst	

Särskilt mål	2 - Skydd och återställande av den biologiska mångfalden i vattenmiljöer och de akvatiska ekosystemen		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
1.5 - Förändring av fiskets bränsleeffektivitet		liter bränsle/ton landad fångst	✓

Särskilt mål	2 - Skydd och återställande av den biologiska mångfalden i vattenmiljöer och de akvatiska ekosystemen		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
1.10.a - Förändring av täckningen av Natura 2000-områden som utsetts enligt fågel- och livsmiljödirektiven	200,00000	Km ²	
1.10.b - Förändring av täckningen av andra geografiska skyddsåtgärder enligt artikel 13.4 i direktiv 2008/56/EG	200,00000	Km ²	

Särskilt mål	3 - Säkerställande av en balans mellan fiskekapaciteten och tillgängliga fiskemöjligheter		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
1.3 - Förändring av nettovinster		tusental euro	✓
1.6 - Förändring i procent av obalanserade flottor		%	✓

Särskilt mål	4 - Bättre konkurrenskraft och lönsamhet för fisket, särskilt för det småskaliga kustfisket och bättre säkerhets- och arbetsförhållanden.		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
1.1 - Förändring av produktionsvärdet	1 100,00000	tusental euro	
1.2 - Förändring av produktionsvolymen	0,00000	ton	
1.3 - Förändring av nettovinster	180,00000	tusental euro	
1.5 - Förändring av fiskets bränsleeffektivitet		liter bränsle/ton landad fångst	✓
1.7 - Skapad sysselsättning (heltidsekvivalenter) inom fiskerisektorn eller kompletterande verksamheter	5,00000	Heltidsekvivalent	
1.8 - Bibehållen sysselsättning (heltidsekvivalenter) inom fiskerisektorn eller kompletterande verksamheter	10,00000	Heltidsekvivalent	
1.9.a - Ändring av antalet arbetsrelaterade skador och olyckor		antal	✓
1.9.b - Ändring i procent av arbetsrelaterade skador och olyckor i förhållande till totalt antal fiskare		%	✓

Särskilt mål	5 - Tillhandahållande av stöd för att stärka teknisk utveckling och innovation, inklusive ökad energieffektivitet, och kunskapsöverföring		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
1.1 - Förändring av produktionsvärdet		tusental euro	✓
1.2 - Förändring av produktionsvolymen		ton	✓
1.3 - Förändring av nettovinster		tusental euro	✓

Särskilt mål	6 - Utveckling av yrkesutbildning, nya yrkeskunskaper och livslångt lärande		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt

Särskilt mål	6 - Utveckling av yrkesutbildning, nya yrkeskunskaper och livslångt lärande		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
1.7 - Skapad sysselsättning (heltidsekvivalenter) inom fiskerisektorn eller kompletterande verksamheter		Heltidsekvivalent	✓
1.8 - Bibehållen sysselsättning (heltidsekvivalenter) inom fiskerisektorn eller kompletterande verksamheter		Heltidsekvivalent	✓
1.9.a - Ändring av antalet arbetsrelaterade skador och olyckor		antal	✓
1.9.b - Ändring i procent av arbetsrelaterade skador och olyckor i förhållande till totalt antal fiskare		%	✓

Unionsprioritering	2 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat vattenbruk
---------------------------	---

Särskilt mål	1 - Tillhandahållande av stöd för att stärka teknisk utveckling, innovation och kunskapsöverföring		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
2.1 - Förändring av volym vattenbruksproduktion		ton	✓
2.2 - Förändring av värde vattenbruksproduktion		tusental euro	✓
2.3 - Förändring av nettovinst		tusental euro	✓

Särskilt mål	2 - Stärkt konkurrenskraft och större lönsamhet för vattenbruket, inklusive förbättrad säkerhet och förbättrade arbetsförhållanden, särskilt för små och medelstora företag		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
2.1 - Förändring av volym vattenbruksproduktion	1 725,00000	ton	
2.2 - Förändring av värde vattenbruksproduktion	7 650,00000	tusental euro	
2.3 - Förändring av nettovinst	730,00000	tusental euro	

Särskilt mål	3 - Skydd och återställande av den biologiska mångfalden i vattenmiljöer, förbättring av de ekosystem som är anslutna till vattenbruket samt främjande av ett resurseffektivt vattenbruk		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
2.4 - Förändring av produktionsvolymen ekologiskt vattenbruk	1 700,00000	ton	
2.5 - Förändring av produktionsvolymen recirkulerande vattenbrukssystem	500,00000	ton	
2.6 - Förändringar i produktionsvolymen vattenbruk som certifierats enligt frivilliga system för hållbar utveckling		ton	✓
2.7 - Vattenbruksföretag som tillhandahåller miljötjänster		antal	✓

Särskilt mål	4 - Främjande av ett vattenbruk som kan säkerställa en hög nivå av miljöskydd, främjande av djurhälsa och välbefinnande samt folkhälsan och allmän säkerhet		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
2.1 - Förändring av volym vattenbruksproduktion		ton	✓
2.2 - Förändring av värde vattenbruksproduktion		tusental euro	✓
2.4 - Förändring av produktionsvolymen ekologiskt vattenbruk		ton	✓
2.5 - Förändring av produktionsvolymen recirkulerande vattenbrukssystem		ton	✓
2.6 - Förändringar i produktionsvolymen vattenbruk som certifierats enligt frivilliga system för hållbar utveckling		ton	✓
2.7 - Vattenbruksföretag som tillhandahåller miljötjänster		antal	✓

Särskilt mål	5 - Utveckling av yrkesutbildning, nya yrkeskunskaper och livslångt lärande		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
2.8 - Skapad sysselsättning		Heltidsekvivalent	✓
2.9 - Bibehållen sysselsättning		Heltidsekvivalent	✓

Unionsprioritering	3 - Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler
---------------------------	--

Särskilt mål	1 - Bättre och mer lättillgängliga vetenskapliga rön samt insamling och hantering av data		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
3.B.1 - Ökning av procentandelen fullgjorda datainsamlingsinbjudningar	0,00000	%	

Särskilt mål	2 - Stöd till övervakning, kontroll och tillsyn, förbättrad institutionell kapacitet och en effektiv offentlig förvaltning utan att den administrativa bördan ökas		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
3.A.1 - Antal upptäckta allvarliga överträdelser	10,00000	antal	
3.A.2 - Landningar som varit föremål för fysisk kontroll	1,30000	%	

Unionsprioritering	4 - Fler arbetstillfällen och bättre territoriell sammanhållning
---------------------------	---

Särskilt mål	1 - Främjande av ekonomisk tillväxt, social delaktighet, skapande av sysselsättning och stöd till anställbarhet och arbetskraftsrörlighet i de kust- och inlandssamhällen som är beroende av fiske och vattenbruk, inklusive diversifiering av verksamheten inom fisket och till andra sektorer av den maritima ekonomin		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
4.1 - Skapad sysselsättning (heltidsekvivalenter)	8,00000	Heltidsekvivalent	
4.2 - Bibehållen sysselsättning (heltidsekvivalenter)	25,00000	Heltidsekvivalent	
4.3 - Startade företag	5,00000	antal	

Unionsprioritering	5 - Främjande av saluföring och beredning
---------------------------	--

Särskilt mål	1 - En bättre organisation av marknaderna för fiskeri- och vattenbruksprodukter		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
5.1.a - Förändring av värdet av den första försäljningen i producentorganisationer	740,00000	tusental euro	
5.1.b - Förändring av volymen av den första försäljningen i producentorganisationer	0,00000	ton	
5.1.c - Förändring av värdet av den första försäljningen i andra än producentorganisationer	195,00000	tusental euro	
5.1.d - Förändring av volymen av den första försäljningen i andra än producentorganisationer	0,00000	ton	

Särskilt mål	2 - Stimulering av investeringar i berednings- och saluföringssektorerna		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
5.1.a - Förändring av värdet av den första försäljningen i producentorganisationer		tusental euro	✓
5.1.b - Förändring av volymen av den första försäljningen i producentorganisationer		ton	✓
5.1.c - Förändring av värdet av den första försäljningen i andra än producentorganisationer		tusental euro	✓
5.1.d - Förändring av volymen av den första försäljningen i andra än producentorganisationer		ton	✓

Unionsprioritering	6 - Främjande av genomförandet av en integrerad havspolitik
---------------------------	--

Särskilt mål	1 - Utveckling och genomförande av en integrerad havspolitik		
Resultatindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Ej tillämpligt
6.1 - Ökning i den gemensamma miljön för informationsutbyte (Cise) för övervakningen av EU:s sjöbevakningsområde		%	✓
6.2.a - Förändring av täckningen av Natura 2000-områden som utsetts enligt fågel- och livsmiljödirektiven	400,00000	Km ²	
6.2.b - Förändring av täckningen av andra geografiska skyddsåtgärder enligt artikel 13.4 i direktiv 2008/56/EG	400,00000	Km ²	

3.3 Relevanta åtgärder och utfallsindikatorer

Unionsprioritering	1 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske.
---------------------------	---

Särskilt mål	1 - Minskning av fiskets påverkan på havsmiljön, bland annat genom att oönskade fångster så långt möjligt undviks och minskas			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
01 - Artikel 37 Stöd till utformning och genomförande av bevarandeåtgärder	1.4 - Antal projekt om bevarandeåtgärder, minskning av fiskets inverkan på den marina miljön och fiskets anpassning till artskydd	9,00	Number	✓
02 - Artikel 38 Begränsande av fiskets inverkan på havsmiljön och anpassning av fisket för att skydda arter (+ artikel 44.1 c Inlandsfiske)	1.4 - Antal projekt om bevarandeåtgärder, minskning av fiskets inverkan på den marina miljön och fiskets anpassning till artskydd	126,00	Number	✓
03 - Artikel 39 Innovation kopplad till bevarandet av de marina biologiska resurserna (+ artikel 44.1 c Inlandsfiske)	1.4 - Antal projekt om bevarandeåtgärder, minskning av fiskets inverkan på den marina miljön och fiskets anpassning till artskydd	30,00	Number	✓
04 - Artikel 40.1 a Skydd och återställande av den marina biologiska mångfalden – insamling av förlorade fiskeredskap och marint avfall	1.6 - Antal projekt om skydd och återställande av den marina biologiska mångfalden, ekosystem	19,00	Number	✓
05 - Artikel 43.2 Fiskehamnar, landningsplatser, auktionshallar och skyddshamnar – investeringar för att underlätta iakttagandet av skyldigheten att landa alla fångster	1.3 - Antal projekt om förädlingsvärde, bättre kvalitet, användning av oönskade fångster samt fiskehamnar, landningsplatser, auktionshallar och skyddshamnar	16,00	Number	

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Införandet av landningsskyldigheten kommer att ställa stora krav på utvecklingen av selektiva fiskeredskap, samt innebär ett ökat behov av nya och inte tidigare beprövade förvaltningsformer Artikel 39 ger möjlighet att bl.a. stödja sådana projekt.

Införandet av landningsskyldigheten kommer även att ställa helt nya krav på selektivitet och hantering av oönskade fångster inom det svenska fisket. Artikel 38 gör det möjligt att stödja investeringar i exempelvis mer selektiva redskap samt investeringar för en bättre hantering av oönskade fångster ombord, samt artikel 43.2 för att underlätta landningen i fiskehamnar.

Ett mer hållbart fiske kan medföra att yrkesfisket får ett bättre anseende och blir en mer attraktiv näring.

Särskilt mål	2 - Skydd och återställande av den biologiska mångfalden i vattenmiljöer och de akvatiska ekosystemen
---------------------	--

EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
01 - Artikel 40.1 b–g, i Skydd och återställande av den marina biologiska mångfalden – bidrag till bättre förvaltning och bevarande, nybyggnation, utplacering eller modernisering av fasta eller flyttbara anläggningar, utarbetande av skydds- och förvaltningsplaner för Natura 2000-områden och geografiska skyddsområden, förvaltning, återställande och övervakning av marina skyddsområden, inklusive Natura 2000-områden, miljömedvetenhet, deltagande i andra åtgärder som syftar till att bevara och främja den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster (+ artikel 44.6 Inlandsfiske)	1.6 - Antal projekt om skydd och återställande av den marina biologiska mångfalden, ekosystem	21,00	Number	✓

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Åtgärden kopplar till målen om ett hållbart fiske genom åtgärder som bidrar till att minska fiskets och andra havsanknutna verksamheters inverkan på havsmiljön, samt bidrar till genomförandet av art- och habitatdirektivet, fågeldirektivet och havsmiljödirektivet, samt skyddade områden.

Åtgärdena stödjer projekt som skyddar och utvecklar det vattenlevande växt- och djurlivet och bidrar till bättre förvaltningsarbete, restaurering (exempelvis faunapassager och övervakning av skyddade områden).

Särskilt mål	3 - Säkerställande av en balans mellan fiskekapaciteten och tillgängliga fiskemöjligheter			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
02 - Artikel 36 Stöd till system för tilldelning av fiskemöjligheter	1.2 - Antal projekt om system för tilldelning av fiskemöjligheter	4,00	Number	

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Stöd för införandet av ett system för överlåtbara fiskerättigheter kan bidra till att omstrukturera fiskeflottan och minska dess kapacitet utan att programmets medel används för att finansiera skrotning. Anpassning av fiskeflottans kapacitet medför i sin tur ökad lönsamhet. Vidare är åtgärden nödvändig för genomförande av landningsskyldigheten och för att åstadkomma en adekvat kvottäckning.

Särskilt mål	4 - Bättre konkurrenskraft och lönsamhet för fisket, särskilt för det småskaliga kustfisket och bättre säkerhets- och arbetsförhållanden.			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
02 - Artikel 30 Diversifiering och nya former av inkomst (+ artikel 44.4)	1.9 - Antal projekt om främjande av	15,00	Number	

Särskilt mål	4 - Bättre konkurrenskraft och lönsamhet för fisket, särskilt för det småskaliga kustfisket och bättre säkerhets- och arbetsförhållanden.			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
Inlandsfiske)	humankapital och social dialog, diversifiering och nya inkomstformer, nyetableringar för fiskare och hälsa/säkerhet			
08 - Artikel 42 Mervärde, produktkvalitet och användning av oönskade fångster (+ artikel 44.1 e Inlandsfiske)	1.3 - Antal projekt om förädlingsvärde, bättre kvalitet, användning av oönskade fångster samt fiskehamnar, landningsplatser, auktionshallar och skyddshamnar	50,00	Number	
09 - Artikel 43.1 + 3 Fiskehamnar, landningsplatser, auktionshallar och skyddshamnar – investeringar för att förbättra infrastrukturer i fiskehamnar och auktionshallar samt landningsplatser och skyddshamnar; nybyggnad av skyddshamnar för att förbättra säkerheten för fiskare (+ artikel 44.1 f Inlandsfiske)	1.3 - Antal projekt om förädlingsvärde, bättre kvalitet, användning av oönskade fångster samt fiskehamnar, landningsplatser, auktionshallar och skyddshamnar	16,00	Number	

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Förädlingsgraden är ofta låg och vinstmarginalerna låga inom det svenska fisket. Genom stöd för investeringar som höjer kvaliteten och mervärde på vildfångad fisk kan produkterna generera ett högre värde och bidra till en förbättrad lönsamhet. Genom stöd enligt art. 42 ges också möjlighet för fiskarna att ta om hand den oönskade fångsten. Åtgärden underlättar för fisket genom att stöd kan ges för förbättrad infrastruktur i hamnar, t.ex. för att underlätta såväl kontroll av landningsskyldighet som hanteringen av den oönskade fångst som blir följd av om landningsskyldighet införs. Allt som fångas ska tas om hand. Genom att ge stöd för dessa åtgärder så ökas möjligheten att landningsskyldigheten efterlevs.

Särskilt mål	5 - Tillhandahållande av stöd för att stärka teknisk utveckling och innovation, inklusive ökad energieffektivitet, och kunskapsöverföring			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
01 - Artikel 26 Innovation (+ artikel 44.3 Inlandsfiske)	1.1 - Antal projekt om innovation, rådgivningstjänster och partnerskap med forskare	2,00	Number	
02 - Artikel 28 Partnerskap mellan forskare och fiskare (+ artikel 44.3 Inlandsfiske)	1.1 - Antal projekt om innovation, rådgivningstjänster och partnerskap med forskare	2,00	Number	

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Det är vanligt med låg förädlingsgrad och små vinstmarginaler inom yrkesfisket. Åtgärden utveckling av produkter och processer syftar till genomföra projekt med inriktning på beredning och vidareförädling inom fiske. Utveckling av produkter och produktionsmetoder som stärker värdet på fiskets produkter är ett viktigt verktyg för att förbättra lönsamheten inom näringen.

Ett annat sätt för fiskaren att öka sin lönsamhet är att diversifiera sin verksamhet. Fiskaren får då därmed en bredare ekonomisk bas för sin verksamhet.

Forskare, fiskare och myndigheter saknar givna kommunikationskanaler. Genom åtgärden "Partnerskap mellan forskare och fiskare" skapas möjligheten att skapa nya länkar och kontaktnät mellan forskningsvärlden och fiskare i syfte att främja en långsiktigt hållbar utveckling av svenskt fiske.

Särskilt mål	6 - Utveckling av yrkesutbildning, nya yrkeskunskaper och livslångt lärande			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
01 - Artikel 29.1 + 29.2 Främjande av humankapital och social dialog – utbildning, nätverksbyggande, social dialog, stöd till makar och livspartner (+ artikel 44.1 a Inlandsfiske)	1.9 - Antal projekt om främjande av humankapital och social dialog, diversifiering och nya inkomstformer, nyetableringar för fiskare och hälsa/säkerhet	70,00	Number	

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Regelverket och fiskförvaltningen är komplexa storheter som aktörerna måste förhålla sig till. Ökad kunskap är avgörande för att nå målet om hållbar utveckling. Införandet av landningsskyldighet inom fisket ställer ökade krav på samtliga aktörer. Nya lagkrav innebär att samtliga involverade måste erbjudas möjligheter för kompetensutveckling. Vidare är informationsinsatser mot näringens aktörer en central förutsättning för genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken. Åtgärden förväntas även generera flera synergieffekter genom att stimulera genomförandet av insatser inom programmets övriga åtgärder.

Unionsprioritering	2 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat vattenbruk
---------------------------	---

Särskilt mål	1 - Tillhandahållande av stöd för att stärka teknisk utveckling, innovation och kunskapsöverföring			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
01 - Artikel 47 Innovation	2.1 - Antal projekt om innovation, rådgivningstjänster	7,00	Number	✓

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Det finns ett intresse av att utveckla ett hållbart vattenbruk. Ny kunskap och nya innovativa metoder avseende foderproduktion, djurvälstånd, nya vattenbruksarter och miljöpåverkan kan öka förtroendet för näringen och leda till att vattenbrukets produkter blir ett mer hållbart alternativ i jämförelse med liknande produkter. Det finns därför ett behov av att utveckla nya hållbara produktionsmetoder som minskar miljöpåverkan, samt att utveckla odling av nya vattenbruksarter. Åtgärden möjliggör sådana projekt.

Valet av åtgärder inom unionsprioritering 2 är helt i linje med den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruk 2014-2020.

Särskilt mål	2 - Stärkt konkurrenskraft och större lönsamhet för vattenbruket, inklusive förbättrad säkerhet och förbättrade arbetsförhållanden, särskilt för små och medelstora företag			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
01 - Artikel 48.1 a–d, f–h Produktiva investeringar i vattenbruk	2.2 - Antal projekt om produktiva investeringar i vattenbruk	27,00	Number	✓
02 - Artikel 52 Främjande av nya vattenbrukare som bedriver hållbart vattenbruk	2.5 - Antal projekt om främjande av humankapital inom vattenbruket i allmänhet och hos nya vattenbrukare	22,00	Number	

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Kostnaderna för att starta och utveckla ett vattenbruk är höga och det är ofta svårt för näringsidkaren att finna riskkapital. Genom åtgärden ”Investeringar inom vattenbruk – produktiva investeringar” ges möjlighet för befintliga vattenbruksföretag att få stöd för att göra investeringar i sin verksamhet. Det kan leda till ökad konkurrenskraft.

Startstödet möjliggör för nya entreprenörer att starta nya hållbara vattenbruksföretag i en bransch med hög medelålder.

Valet av åtgärder inom unionsprioritering 2 är helt i linje med den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruk 2014-2020.

Särskilt mål	3 - Skydd och återställande av den biologiska mångfalden i vattenmiljöer, förbättring av de ekosystem som är anslutna till vattenbruket samt främjande av ett resurseffektivt vattenbruk			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
02 - Artikel 48.1 e, i, j Produktiva investeringar i vattenbruk – resurseffektivitet, minskning av mängden vatten och kemikalier, recirkulerande system som minimerar vattenanvändningen	2.2 - Antal projekt om produktiva investeringar i vattenbruk	27,00	Number	✓

Särskilt mål	3 - Skydd och återställande av den biologiska mångfalden i vattenmiljöer, förbättring av de ekosystem som är anslutna till vattenbruket samt främjande av ett resurseffektivt vattenbruk			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
03 - Artikel 51 Förbättrad potential för vattenbruksanläggningar	2.4 - Antal projekt om ökning av vattenbruksanläggningars potential och åtgärder för folk- och djurhälsa	10,00	Number	

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Det är brist på riskkapital inom vattenbruk, vilket även påverkar möjligheten till miljöinvesteringar. Samtidigt finns ett stort nationellt och internationellt intresse av att utveckla ett hållbart vattenbruk. Genom åtgärden ”Investeringar inom vattenbruk – miljöinvesteringar” ges möjlighet för befintliga vattenbruksföretag att få stöd för miljöinvesteringar som bidrar till ett mer hållbart vattenbruk. Det kan bidra till att öka förtroendet för sektorn.

Intresset för att utveckla en hållbar vattenbruksnäring ställer krav på att områden som lämpar sig för vattenbruksodling pekas ut i den fysiska planeringen. Åtgärden ”Kommunal planering av vattenbruk” ger stöd till kommunerna för att identifiera sådana områden.

Valet av åtgärder inom unionsprioritering 2 är helt i linje med den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruk 2014-2020.

Särskilt mål	4 - Främjande av ett vattenbruk som kan säkerställa en hög nivå av miljöskydd, främjande av djurhälsa och välbefinnande samt folkhälsan och allmän säkerhet			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
03 - Artikel 56 Åtgärder för djurs hälsa och välbefinnande	2.4 - Antal projekt om ökning av vattenbruksanläggningars potential och åtgärder för folk- och djurhälsa	7,00	Number	

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Ett gott smittskydd innebär ett ökat förtroende för vattenbruksnäringen. Samtidigt innebär kontroll och utrotning av sjukdomar en stor ekonomisk påverkan för vattenbruksföretagarna. Denna åtgärd möjliggör att lämna stöd för kontroll och utrotning av vissa sjukdomar, samt för utveckling av bästa praxis och uppförandekoder för djurens hälsa och välfärd inom vattenbruket.

Valet av åtgärder inom unionsprioritering 2 är helt i linje med den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruk 2014-2020.

Särskilt mål	5 - Utveckling av yrkesutbildning, nya yrkeskunskaper och livslångt lärande			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
01 - Artikel 50 Främjande av humankapital och nätverksbyggande	2.5 - Antal projekt om främjande av humankapital inom vattenbruket i allmänhet och hos nya vattenbrukare	57,00	Number	

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Det finns kunskaps- och resursbrist hos vattenbruksföretagare. Vidare är den expertkunskap som finns hos forskare m.fl. är inte alltid lättillgänglig för företagen. Denna åtgärd skapar bl.a. möjlighet för ett ökat kunskapsbyggande och bättre informationsutbyte mellan näringen och forskarvärlden. En ökad kunskap kan i sig leda till fler investeringar inom vattenbruket, eftersom vissa investeringar är beroende av viss förkunskap och kännedom om vetenskaplig forskning.

Valet av åtgärder inom unionsprioritering 2 är helt i linje med den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruk 2014-2020.

Unionsprioritering	3 - Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler
---------------------------	--

Särskilt mål	1 - Bättre och mer lättillgängliga vetenskapliga rön samt insamling och hantering av data			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
01 - Artikel 77 Datainsamling	3.2 - Antal projekt om stöd till insamling, hantering och användning av data	35,00	Number	

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Ej tillämpligt – det specifika målet omfattar endast en åtgärd.

Särskilt mål	2 - Stöd till övervakning, kontroll och tillsyn, förbättrad institutionell kapacitet och en effektiv offentlig förvaltning utan att den administrativa bördan ökas			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
01 - Artikel 76 Kontroll och tillsyn	3.1 - Antal projekt om genomförande av unionens system för kontroll, inspektion och tillsyn	450,00	Number	✓

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Ej tillämpligt – det specifika målet omfattar endast en åtgärd.

Unionsprioritering	4 - Fler arbetstillfällen och bättre territoriell sammanhållning
---------------------------	---

Särskilt mål	1 - Främjande av ekonomisk tillväxt, social delaktighet, skapande av sysselsättning och stöd till anställbarhet och arbetskraftsrörlighet i de kust- och inlandssamhällen som är beroende av fiske och vattenbruk, inklusive diversifiering av verksamheten inom fisket och till andra sektorer av den maritima ekonomin			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
01 - Artikel 62.1 a Förberedande stöd	4.2 - Antal projekt om förberedande stöd	4,00	Number	
02 - Artikel 63 Genomförande av lokalt ledda utvecklingsstrategier (inklusive löpande kostnader och ledning)	4.1 - Antal utvalda lokala utvecklingsstrategier	10,00	Number	✓
03 - Artikel 64 Samarbetsåtgärder	4.3 - Antal samarbetsprojekt	11,00	Number	

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Fiskeområden utgör en viktig lokal samverkansplattform som kan stimulera den lokala ekonomin. Genom lokalt ledd utveckling finns möjlighet att stärka den lokala initiativförmågan och skapa förutsättningar för att lösa gemensamma utmaningar.

Stöd för lokalt ledd utveckling erbjuder en möjlighet att ge finansiella verktyg till de lokala aktörerna att utveckla och stimulera såväl fiske som andra relaterade verksamheter som kan gynna en hållbar utveckling i lokalt avgränsade områden som har en betydande sysselsättning inom fiske eller vattenbruk.

Åtgärderna ”Genomförande av lokala utvecklingsstrategier”, ”Samarbetsåtgärder” och ”Förberedande stöd” möjliggör att driva projekt inom lokalt ledd utveckling.

Unionsprioritering	5 - Främjande av saluföring och beredning
---------------------------	--

Särskilt mål	1 - En bättre organisation av marknaderna för fiskeri- och vattenbruksprodukter			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
01 - Artikel 66 Produktions- och saluföringsplaner	5.1 - Antal producentorganisationer eller producentorganisationssammanslutningar som får stöd för produktions- och saluföringsplaner	10,00	Number	
02 - Artikel 67 Lagringsstöd	5.2 - Antal projekt om saluföringsåtgärder och lagringsstöd	0,00	Number	
03 - Artikel 68 Saluföringsåtgärder	5.2 - Antal projekt om saluföringsåtgärder och lagringsstöd	50,00	Number	

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

PO har en utökad roll inom den nya gemensamma fiskeripolitiken. CMO innehåller bl.a. krav på att PO tar fram produktions- och saluföringsplaner. Åtgärderna ger bland annat möjlighet till stöd för detta ändamål. En förbättrad spårbarhet samt certifierade fiskeri- och vattenbruksprodukter kan öka förtroendet för näringen. Åtgärden Saluföringsåtgärder ger bl.a. stöd för projekt som bidrar till öppenhet och insyn i fråga om produktion och marknader. och till projekt som bidrar till spårbarhet och certifiering för fiskeri- och vattenbruksprodukter. Åtgärden kan också underlätta genomförandet av landningsskyldigheten genom att stöd kan ges för projekt som förbättrar villkoren för saluföringen av överskottsarter eller underutnyttjade arter och oönskade fångster. Åtgärden syftar även till att höja värdet på den fisk som fångas och styra efterfrågan till de arter som produceras på ett hållbart sätt. Sverige kommer inte att använda sig av lagringsstödet.

Särskilt mål	2 - Stimulering av investeringar i berednings- och saluföringssektorerna			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
01 - Artikel 69 Beredning av fiskeri- och vattenbruksprodukter	5.3 - Antal projekt om beredning	59,00	Number	✓

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Beredningsindustrin bidrar till sysselsättning och landsbygdsutveckling, men är även av betydelse för den svenska fiskerinäringen. Genom åtgärden "Beredning av fiskeri- och vattenbruksprodukter" ges bland annat stöd för investeringar som avser beredning av biprodukter från den huvudsakliga beredningsverksamheten eller fångster som inte får vara avsedda som livsmedel. Stöd ges också till investeringar som leder till nya eller förbättrade produkter och processer.

Unionsprioritering 6 - Främjande av genomförandet av en integrerad havspolitik

Särskilt mål	1 - Utveckling och genomförande av en integrerad havspolitik			
EHFF-åtgärd	Utfallsindikator	Målvärde för 2023	Måttenhet	Inkludera i resultatramen
02 - Artikel 80.1 b Främjande av skyddet av den marina miljön och en hållbar användning av havs- och kustresurser	6.2 - Antal projekt om skydd och förbättring av kunskapen om den marina miljön	14,00	Number	✓
03 - Artikel 80.1 c Förbättra kunskapen om tillståndet för den marina miljön	6.2 - Antal projekt om skydd och förbättring av kunskapen om den marina miljön	4,00	Number	✓

Motivering för kombinationen av EHFF-åtgärder (styrkt av förhandsutvärderingen och Swot-analysen)

Kännedomen om de marina miljöerna och ekosystemen kan fördjupas och kunskapen om bl.a. utsjöområdenas miljö tillstånd och förutsättningar behöver utvecklas, samtidigt som Sverige är

internationellt känt om ett land med höga politiska miljöambitioner. Åtgärderna inom unionsprioritering 6 syftar bl.a. till att förbättra kunskaper om marin miljöstatus, samt utveckla arbetet med marint områdesskydd.

3.4 Redogörelse för hur programmet kompletterar andra europeiska struktur- och investeringsfonder

3.4.1 Komplementaritet och samordningsarrangemang med andra europeiska struktur- och investeringsfonder och andra relevanta finansieringsinstrument från EHFF inom unionen och i medlemsstaterna

Det svenska havs- och fiskeriprogrammet är ett viktigt instrument för att genomföra den gemensamma fiskeripolitiken och delar av den integrerade havspolitik. Programmets åtgärder syftar till att främja såväl en långsiktigt hållbar förvaltning av havsmiljön och dess resurser som en ökad konkurrenskraft för företag med koppling till fiskeri- och vattenbrukssektorn.

För att kunna säkerställa att medlen från havs- och fiskerifonden nyttjas så ändamålsenligt som möjligt är det viktigt att Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) och de andra ESI-fonderna använts på ett komplementärt sätt så att överlappning mellan dessa fonder undviks. Att öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag är till exempel ett aktuellt tematiskt mål (tematiskt mål 3) för alla fonder förutom för Europeiska Socialfonden (ESF). Havs- och fiskeriprogrammet möjliggör exempelvis stöd för investering i företag inom vattenbruket och beredningsindustrin och för diversifiering inom fisket. Samtidigt innehåller Europeiska regionala och utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) möjligheter att inom samma tematiska mål finansiera insatser inom andra näringar såsom transport-, service- och livsmedelssektorn. Ett företag som bedriver fiske skulle därför med stöd av EHFF exempelvis kunna få stöd för att ställa om sin verksamhet till att omfatta även beredning, företaget skulle kunna få hjälp att finansiera kostsamma investeringar i utrustning och maskiner som behövs för att bedriva beredningsverksamhet. Från ERUF skulle företaget exempelvis kunna stödjas genom att i samarbete med andra företag hitta nya innovativa logistiklösningar som säkerställer att de beredda produkterna kan distribueras vidare och från EJFLU kanske man skulle kunna tänka sig att en liten restaurangverksamhet skapas i anslutning till beredningsföretaget. På detta sätt kan fonderna komplettera varandra och skapa ekonomiska incitament för ett företag att våga satsa på nya idéer för att öka värdet på de produkter som företaget producerar.

Samma typ av avgränsningar görs inom andra tematiska mål såsom tematiskt mål 6 – skydda miljön samt främjar hållbar användning av resurser. EHFF riktar sig främst på genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken och bevarande åtgärder inom havsmiljön medan stöd från EJFLU kan användas exempelvis för att minska växtnäringsläckage från jordbruket till vattendrag, sjöar och hav som i sin tur kan bidra till de bevarande åtgärder som stöds inom havs- och fiskeriprogrammet.

Inom tematiskt mål 8 – främja hållbar och kvalitativ sysselsättning och arbetskraftens rörlighet – är satsningarna från EHFF riktade mot vitaliseringen av lokala samhällen med anknytning till fiske och vattenbruk genom stöd till lokalt ledd utveckling. Komplementaritet mellan de fyra ESI-fonderna kan säkras inom lokalt ledd utveckling genom möjligheten för de lokala grupperna att ta fram fondintegrerade lokala utvecklingsstrategier samtidigt som SJV blir ensam förvaltande myndighet för alla program inom LLU, se mer om samordning mellan ESI-fonderna nedan.

Den integrerade havspolitikern

Havs- och fiskeriprogrammet stöder också åtgärder som bidrar till blå tillväxt, åtgärder med tydliga kopplingar till Östersjöstrategin (se avsnitt 3.5) samt bevarandeåtgärder i den marina miljön (särskild inom marina skyddade områden Natura 2000) och genomförandet av havsmiljödirektivet. När det gäller blå tillväxt är stöd till åtgärder som gynnar utvecklingen av vattenbruket en viktig insats men även stöd inom LLU som främjar turismen inom fiskesamhällen längst kusten.

Med avseende på bevarandeåtgärder som till exempel värnar om biologisk mångfald inom ett Natura 2000-område kan samordning av olika projekt som finansieras av olika instrument och som har liknande syfte vara viktigt för att kunna uppnå en ökad effekt av dessa projekt. Projekt som till exempel finansieras via LIFE-programmet kan förstärkas av synergier med projekt som finansieras av havs- och fiskeriprogrammet vilket kan främja komplementaritet mellan dessa finansiella instrument. Exempelvis kan LIFE-projektet MARMONI som utvecklar indikatorer för marin statusbedömning bidra med viktiga verktyg för åtgärdsprogrammet för havsmiljön, där framtagande av andra kunskapsunderlag för detta åtgärdsprogram kan erhålla stöd ur havs- och fiskeriprogrammet. Intressanta LIFE-projekt för framtiden med potentiella synergier för programmet kan exempelvis vara restaureringsprojekt för vegetationsklädda bottenar, så som ålgräsängar, eller biogena rev. Dessa miljöer kan då ges en förbättrad funktion som habitat för fiskreproduktion och uppväxtområden för fisk.

Samordning mellan ESI-fonderna

I slutet av 2013 beslutade regeringen att uppdra åt de tre förvaltande myndigheterna för ESI-fonderna (Tillväxtverket, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige och Statens jordbruksverk) att inrätta en fondsamordningsgrupp med syftet att etablera en fondöverskridande samverkan inom ramen för partnerskapsöverenskommelsen och de operativa programmen. Uppdraget gäller löpande under programperioden 2014–2020. Syftet med samverkan är att det fördjupade samarbetet mellan de fondansvariga myndigheterna ska leda till att överlappning mellan fonderna undviks, att genomförandet av programmen förstärks och att öka förutsättningar för samordning med målet för europeiskt territoriellt samarbete och andra instrument på EU- och nationell nivå ökar

Fondsamordningsgruppen ska ha representation från de tre myndigheterna som ansvarar för regionalfondsprogrammen, socialfondsprogrammet samt landsbygds- och havs-fiskeriprogrammen i Sverige.

Fondsamordningsgruppen verkar genom arbetsgrupper som ansvarar för en viss fråga. När det gäller att utnyttja synergier och undvika eventuella överlappningar är t.ex. arbetsgruppen om gemensam tolkning av regelverk central. Målet med den arbetsgruppen är möjliggöra en harmoniserad rättstillämpning i syfte att öka förutsägbarheten för stödsökande och andra intressenter, samt förenkla handläggningen inom berörda myndigheter.

En insats kan få stöd från en eller flera ESI-fonder eller annat unionsinstrument, men samma kostnader kan inte få stöd från mer än en finansieringskälla. För den praktiska handläggningen av programmet finns centrala rutiner och instruktioner tillgängliga för alla stödhandläggare via ett IT-baserat handläggarsöd. På så sätt säkerställs att dubbelfinansiering inte sker. Kontakter tas i förekommande fall på handläggarnivå mellan handläggare av olika fonderna i samband med ärendebereidning.

Kravet om att överlappningar av stödgivning mellan olika fonder och program ska undvikas, får emellertid inte innebära att synergier mellan olika program uteblir. Vid bedömning av insatser bör därför insatsens komplementära kvaliteter och möjlighet att bidra till synergieffekter beaktas, dvs. samspelet mellan åtgärder inom havs- och fiskeriprogrammet och andra EU-program. Det skulle t.ex. kunna vara en insats som senare ska följas upp med andra insatser inom ett strukturfondsprogram, vilket tillsammans ger stora synergieffekter och god måluppfyllelse för flera program. Vid bedömning av insatser bör därför alltid samstämmigheten med andra program uppmärksammas.

Uppföljning av fondsynergier kommer att hanteras utifrån de riktlinjer för framstegsrapporterna som tas fram av Kommissionen.

LLU – lokalt ledd utveckling

Lokalt ledd utveckling med leadermetoden genomförs i denna programperiod inom alla ESI-fonder. Jordbruksverket är den förvaltande myndigheten för LLU inom samtliga fonder. För mer information om lokala utvecklingsstrategier och administrationen kring LLU se avsnitt 5.

3.4.2 Huvudsakliga åtgärder som planeras för att minska den administrativa bördan

Flera verksamhetsmässiga förenklingar för sökanden och handläggande myndigheter införs och planeras. Ökad tydlighet om vad som kan sökas och varför är en viktig aspekt på förenkling. Några av de viktiga förenklingarna för sökanden är schabloner, urvalskriterier, nytt IT-stöd med e-ansökan, en elektronisk akt för varje ansökan m.m.

Schabloner införs för vissa åtgärder och vissa kostnadstyper för att minska de administrativa kostnaderna för såväl sökande som myndigheterna samt för att minimera risken för fel, se avsnitt 4.3. De schabloniserade kostnaderna kan indelas i tre typer: enhetskostnad, klumpsumma och schablonersättning för indirekta kostnader. Användningen av schabloniserade kostnader har så långt som möjligt harmoniserats med övriga ESI-fonder. När det gäller EHFF tillämpas samma regler som för EJFLU avseende schabloniserade kostnader.

Arbetet med urvalskriterier utvecklas ytterligare bland annat för att få en bättre måluppfyllelse och ökad transparens. För den som söker stöd ska det bli tydligare vilka ansökningar som blir godkända samtidigt som risken minskar för olikartade bedömningar av ansökningar. Urvalskriterierna är det främsta verktygen för att välja ut bra ansökningar som bidrar till de olika specifika mål i programmet.

Beslutsomgångar och utlysningar kan användas för att göra det tydligare för stödsökande att det finns en start- och sluttidpunkt för när de kan skicka in sin ansökan. Detta bör leda till ökad tydlighet om när i tiden denne får besked om sin ansökan. Beslutsomgångar kan, tillsammans med urvalskriterierna, säkerställa att de ansökningar som på ett effektivt sätt leder till åtgärdens mål får stöd. Även avrop är en möjlighet för att effektivt styra mot målen.

Nya IT-stöd

Administrationn av havs- och fiskeriprogrammet sker i ett elektroniskt flöde genom hela handläggningsprocessen. Utgångspunkten är en standardprocess för ansökan och handläggning/utbetalning för att likrikta och minimera suboptimeringar. Den som söker stöd kommer att kunna använda en e-tjänst vid sin ansökan. E-tjänsten guidar den stödsökande genom ansökan så att de bara behöver besvara de frågor som är relevanta för den aktuella åtgärden. E-tjänsten kommer också att underlätta för de sökande, bland annat genom hjälptexter som vägledning för vilka uppgifter som ska registreras. Detta bör leda till att ansökningarna är mer kompletta från början. Ett minskat behov av kompletteringar bör leda till kortare handläggningstider. Bilagor till ansökan ska sökanden kunna lämna elektroniskt eller i pappersformat för att sedan hanteras via en central skanningsfunktion så att den elektroniska akten blir komplett. Det finns även möjlighet att ansöka via pappersformulär. I dessa fall används en skanningsfunktion som ser till att pappersdokument blir en elektronisk kopia som skickas till den elektroniska akten.

För att hjälpa dem som avser att söka stöd att förbereda sig inför att göra en ansökan kommer det att finnas instruktioner och information på webben. Myndigheterna kommer bl.a. att bistå via informationsträffar för att stödsökandena ska förstå vad den kan söka och hur detta går till.

För handläggningen innebär den nya handläggningsprocessen att man jobbar med en elektronisk akt i stället för pappersakten. Detta är en stor förändring i handläggningsarbetet. I IT-systemet kommer det att finnas gemensamma mallar för t.ex. hur berörda myndigheter ska kommunicera. Detta skapar enhetlighet för stödsökandena. Att ha alla dokument elektroniskt kommer underlätta för handläggaren vid själva handläggningen och i kontakter med den som sökt stöd. Handläggare behöver inte fundera på var akten finns eller vem som har akten och stödsökanden kommer att få snabbare hjälp vid frågor om sitt ärende. En elektronisk akt ökar också möjligheten för länsstyrelserna att vid eventuella behov hjälpa varandra med handläggningen. I de fall då det finns behov av utskick på papper kommer en utskicksfunktion att användas, vilket innebär att handläggaren själv inte behöver skriva ut ett brev och lägga i ett kuvert. Det elektroniska förfarandet kommer även innebära att dokument

som ska skrivas under görs via e-legitimation.

Som en hjälp för handläggaren finns ett nytt handläggarsöd. I handläggarsödet finns den information som handläggaren behöver för att göra korrekt handläggning. Här finns regelverk, rutiner, IT-manualer, frågor och svar etc. Det finns en länk mellan handläggningssystemet där man handlägger ärenden och handläggarsödet. När den som söker söd har frågor, t.ex. om sin ansökan, kommer denne att kunna vända sig till en bemannad support.

3.5 Information om makroregionala strategier och havsområdesstrategier (i relevanta fall)

Många av åtgärderna i havs- och fiskeriprogrammet bidrar direkt eller indirekt till EU:s makroregionala strategi för Östersjöregionen. Särskilt strategins prioritetsområde 1, 2, 7 och 9 har tydliga kopplingar till programmets åtgärder.

Prioritetsområde 1. Begränsa näringstillförsel... Stöd ges både till utvecklingsprojekt och till investeringar för att minska vattenbrukets utsläpp av näring framförallt genom förändrad foderanvändning, och genom fler mussel- och algodlingar. Genom förbättrad fodersammansättning och alternativa foderingsredienser så som mikroorganismer eller musslor kan beroendet av fiskmjöl och fiskolja i fodret reduceras och näringsutsläppen från fiskodlingar minskas. Odling av alger och musslor kan bidra till att näringsämnen tas upp ur vattnet och när dessa skördas avlägsnas näringsämnena och lokal övergödning kan minskas. Både vid nyanläggning och utökning av fiskodlingar ska ansvariga myndigheter (länsstyrelse och kommun) pröva vattenbrukens miljöpåverkan och kan vid behov begränsa verksamheten. Myndigheterna verkar för att vattenförekomsternas kemiska och ekologiska status inte försämras och så att fastställda miljö kvalitetsnormer för vatten kan följas. Stöd till kommunal planering ges för att vattenbruken ska placeras på lämpliga ställen, så att den negativa påverkan på vattenmiljön minimeras och tillförseln av övergödande näringsämnen till Östersjön inte ökar. Kompetensutveckling och informationsinsatser för vattenbruk ska också bidra till detta område.

Prioritetsområde 2. Att bevara naturområden och biologisk mångfald,... Åtgärderna bevarandeåtgärder och innovationsprojekt inom fisket bidrar båda till att bevara och förbättra vattenmiljöer. Detta sker exempelvis genom att ta fram skydds- och bevarandeplaner, utveckla övervaknings- och åtgärdsprogram, utveckla nya tekniska lösningar som fiskeredskap och fiskemetoder samt genom att utveckla nya lösningar som minskar vattenbrukets negativa miljöpåverkan. Med hänsyn till kraven i ramdirektivet för vatten (WFD) är det också viktigt med insatser som förbättrar arters förutsättningar för reproduktion, uppväxt och vandring i rinnande vatten. Stöd för investeringar inom fiske och vattenbruk kan sedan ges för att företagen verkligen ska investera i nya produkter som ger mindre miljöpåverkan. Kompetensutveckling och informationsinsatser för fiske och vattenbruk ska också bidra till detta område. Ett högt smittskydd inom vattenbruket minskar riskerna för att vilda bestånd drabbas av smittor och kan därmed bidra till att bevara den biologiska mångfalden.

Prioritetsområde 7. Regionens potential... Stöd för att testa och utforma nya tekniska lösningar inom fisket samt testa och utvärdera nya eller alternativa former av förvaltning och organisation inom fiske och vattenbruk ska bidra till målet med stärkt teknisk utveckling, innovation och kunskapsöverföring. Förhoppningen är att projekten som får stöd inom havs- och fiskeriprogrammet ska bidra med innovationer som nya fiskeredskap, nya fiskemetoder, nya vattenbruksarter, bättre hantering av oönskad fångst, nya beredningsmöjligheter, nya bevarandeåtgärder, ny teknisk utrustning för mer miljöanpassad drift av vattenbruk och foderutveckling för att minska vattenbrukets näringsbelastning med mera.

Prioritetsområde 9. Att göra jordbruket, skogsbruket och fisket... Flertalet av de åtgärder

som ligger inom specifika mål 1a-1c för fisket och specifika mål 2 c-b för vattenbruket ska bidra till ett mer hållbart fiske och vattenbruk.

4. KRAV AVSEENDE SPECIFIKA EHFF-ÅTGÄRDER

4.1 Redogörelse för Natura 2000-områdenas specifika behov och programmets bidrag till upprättandet av ett sammanhängande nätverk av återhämtningsområden för fiskbestånd i enlighet med artikel 8 i förordningen om den gemensamma fiskeripolitiken

Sveriges regering beslutade 2014 om etappmål för svenskt områdesskydd, där bl.a. minst 10 procent av Sveriges marina områden senast år 2020 ska bidra till att nå nationella och internationella mål för biologisk mångfald. För den marina miljön gäller detta både mål inom CBD (konventionen om biologisk mångfald) som inom de regionala havskonventionerna HELCOM och OSPAR. Skydd av marina områden ska till 2020 utökas med minst 570 tusen hektar, där de ekologiska sambanden har stärkts så att skyddade och på andra sätt bevarade områden och biotoper är väl förbundna och integrerade i den marina miljön.

För att uppnå bevarandemålen behövs en kombination av områdesskydd, restaurering och prövning/tillsyn, och samsyn mellan dessa processer. För några marina miljöer är behovet av restaurering särskilt stort, t ex ålgräsängar i kustnära miljöer, vilket framhålls i den svenska PAF:en. Här finns en tydlig koppling till återhämtningsområden för fiskbestånd, då grunda kustnära miljöer är viktiga uppväxtområden för många fiskarter.

Enligt europeiska kommissionens definitioner kan även fiskefria områden utgöra en form av områdesskydd, vilka utgör en viktig del i nätverket av återhämtningsområden för fiskbestånd. Den centrala måluppfyllelsen är alltid att de utpekade områdena verkligen skyddar utpekade naturvärden.

Under 2015 ligger fokus bland annat på att identifiera åtgärder för att nå bevarandemålen i marina skyddade områden. I den svenska PAF:en framhålls behovet av fiskreglerande åtgärder i marina skyddade områden inklusive användning av mer skonsamma fiskemetoder och redskap. HaV har på regeringens begäran under 2014 utrett behovet av olika fiskeregleringar för att minska fiskets negativa inverkan på bevarandemålen, och föreslår som ett första steg att 30 skyddade områden prioriteras för införande av fiskregleringar.

HaV ska inom ramen för ett regeringsuppdrag ta fram en handlingsplan för marint områdesskydd. Vid framtagande av handlingsplanen ska Havs- och vattenmyndigheten beakta hur skyddet påverkar marina ekosystemtjänster och den gröna infrastrukturen, förvaltningen av marina kulturmiljöer och att handlingsplanen kan komma att ligga till grund för redovisning av områdesskydd i havsplaner. I Sverige finns områden skyddade med stöd av miljöbalken, med syfte att bevara biologisk mångfald. Det finns även andra typer av områdesskydd som är beslutade med stöd av fiskerilagstiftningen där syftet framför allt är att skydda bestånd av fisk. Behoven för fortsatt utveckling av marint områdesskydd identifieras i SWOT-analyserna för unionsprioriteringarna 1 och 6 för att främja utvecklingen av ett hållbart fiske och främjandet av den integrerade havspolitik. Utvecklingsarbetet för skyddade områden är ett centralt verktyg för att kunna leva upp till kraven i havsmiljödirektivet. Direktivets artikel 13.4 omfattar även skyddade områden beslutade genom internationella avtal, för Sveriges del medför det skyddade områden som Sverige rapporterat till Helcom och Ospar. Sådant arbete ligger också helt i linje med målen för prioritering 2 i Östersjöstrategin (se avsnitt 3.5). Det svenska programmet nyttjar samtliga

stödmöjligheter i fondförordningen med koppling till skyddade områden, där stöd för bildandet av ett sammanhängande nätverk av återhämtningsområden för fiskbestånd ges enligt kommissionens interventionslogik inom åtgärd I.14 (Artikel 37) för bevarandeåtgärder och regionalisering.

Stödsökande myndigheter bidrar med egen medfinansiering.

4.2 Redogörelse för handlingsplanen för det småskaliga kustfiskets utveckling, konkurrenskraft och hållbarhet

En aktionsplan för småskaligt kustfiske behöver endast upprättas om den småskaliga kustflottan överstiger 1 000 fartyg. Den svenska småskaliga flottan uppgår till 763 fartyg[1]. Någon aktionsplan har därför inte upprättats.

[1] Enligt flottregistret 26 maj 2014: Total vessel(s) found : **763** (tot GT 3.216 tot KW 45.425) , with these searching parameters : Country : SWE & Active fleet only & Segment code : 4M1 (small scale coastal <12m)

4.3 Redogörelse för beräkningsmetoden för förenklade kostnader i enlighet med artikel 67.1 b–d i förordningen om gemensamma bestämmelser

Enhetskostnader

En enhetskostnad är ett i förväg fastställt belopp för en viss typ av utgift som är lika för alla stödmottagare inom en viss åtgärd.[1] Metoden för att ta fram enhetskostnader är densamma för havs- och fiskeriprogrammet och för landsbygdsprogrammet.

Vi kommer att tillämpa följande enhetskostnader:

- Matkostnader enligt Skatteverkets avdragsgilla nivåer
- Resor med egen bil enligt 30 kr/mil
- Traktamente enligt Skatteverkets avdragsgilla nivåer
- Eget arbete för enskild firma på 220kr/h.

Detta under förutsättning att de inte ingår i indirekta kostnader.

Enhetskostnad ska även användas inom det förberedande stödet för lokala utvecklingsstrategier inom lokalt ledd utveckling.

Enhetskostnaden för det förberedande stödet sätts som ett fast belopp. Det fasta beloppet fördelas så att de områden som endast kommer att ha lokalt ledd utveckling inom havs- och fiskeriprogrammet får samma belopp. Detta innebär att enhetskostnaden är 500 000 kronor per område för det förberedande arbetet, 250 000 kronor för steg 1 och 250 000 kronor för steg 2.

Utifrån dessa beräkningar beviljas stödet enligt enhetskostnaden.

I beslut om stöd måste det vara tydligt vad projektet ska utföra och det är detta som sedan granskas inför utbetalning.

Procentuella påslag[2]

Stöd till indirekta kostnader ges utifrån den sökandes faktiska utgifter för indirekta kostnader, förutom inom lokalt ledd utveckling.

Inom lokalt ledd utveckling ges stöd till indirekta kostnader med 15 procent av stödberättigande direkta lönekostnader enligt artikel 68 b) i (EU) nr 1303/2013

Det kommer att finnas en tydlig definition av vilka typer av kostnader som ska betraktas som indirekta.

När det kommer till lönekostnadspåslag tänker vi användas oss av en schablon på 42,68 %.[3] Lönekostnadspåslaget består av sociala avgifter, pension och försäkring. Den innehåller inte semestertillägg eller förmåner. Denna procentsats är framtagen tillsammans med ESF rådet och Tillväxtverket. När det kommer till årsarbetstid kommer vi användas oss av 1 720 timmar i enlighet med förordningen.[4]

Naturabidrag och avskrivningar

Användning av naturabidrag och avskrivningar kommer att ske i lämpliga fall, till exempel för Jordbruksverkets kostnader för avskrivningar av egenutvecklade IT-system till följd av förberedelser och igångsättning av programmet.

[1] Metoden för att fastställa enhetskostnader är i enlighet med kapitel 3 i EGESIF_14-0017.

[2] Motoden för att fastställa procentuella påslag är i enlighet med kapitel 5 i EGESIF_14-0017

[3] Enligt artikel 67.5 a i förordning (EU) 1303/2013

[4] Enligt artikel 68.2 i förordning (EU) 1303/2013

4.4 Redogörelse för beräkningsmetoden för merkostnader och förlorad inkomst i enlighet med artikel 97

I det svenska havs- och fiskeriprogrammet finns ingen åtgärd som möjliggör ersättning för extra kostnader eller för inkomstbortfall.

4.5 Redogörelse för beräkningsmetoden för ersättning enligt de relevanta kriterier som fastställts för varje enskild verksamhet som genomförs i enlighet med artiklarna 40.1, 53, 54, 55, 67 och 69.3 i förordning (EU) nr 508/2014

Det svenska havs- och fiskeriprogrammet beräknar inte ersättning för åtgärder enligt artikel 40 på något annat sätt än för övriga stöd. Stödberättigande kostnader är löner, investeringar och övriga kostnader inom projektet.

4.6 Vad gäller åtgärder för definitivt upphörande med fiskeverksamhet enligt artikel 34 i förordning (EU) nr 508/2014 ska en sådan redogörelse omfatta de mål och åtgärder för att minska fiskekapaciteten som anges i artikel 22 i förordning (EU) nr 1380/2013. En redogörelse för metoden för beräkning av det bidrag som ska beviljas enligt artiklarna 33 och 34 i förordning (EU) nr 508/2014 ska också ingå

I det svenska havs- och fiskeriprogrammet ingår inte åtgärder för permanent upphörande.

4.7 Gemensamma fonder för ogynnsamma klimathändelser och miljöolyckor

I det svenska havs- och fiskeriprogrammet ingår inte denna åtgärd.

4.8 Redogörelse för användningen av tekniskt stöd

4.8.1 Tekniskt stöd på medlemsstatens initiativ

Syftet med tekniskt stöd är att underlätta genomförandet av havs- och fiskeriprogrammet. Detta kan göras genom finansiering av förberedelser, förvaltning, övervakning, utvärdering, information och kommunikation, nätverksarbete, beslut om klagomål samt kontroll och revision. Tekniskt stöd kan även användas för att finansiera insatser som syftar till att minska den administrativa bördan för stödmottagarna, inklusive system för elektroniskt datautbyte och insatser för att öka kapaciteten hos medlemsstaternas myndigheter och stödmottagarna när det gäller förvaltning och användning av programmets medel.

Tekniskt stöd kommer bland annat att användas till:

- Uppföljning och utvärdering: Utvärderingssekretariat, interna och externa utredningar, ekonomiska modeller samt utvärderingar.
- Kostnader för övervakningskommitténs verksamhet inklusive sekretariat och kostnader för kommittémöten.
- Förberedelse: Kostnader för införandet av det nya programmet, såsom nya IT-system, uppbyggnad av nya processer med mera som behövs för programmet.
- Förvaltning: Delar av förvaltningsmyndighetens kostnader kopplade till genomförandet av programmet.
- Information: Informationsåtgärder kommer att genomföras som en del av förberedelsearbetet och i den löpande förvaltningen. Det kan handla om seminarier och informationsträffar eller informationsspridning på annat för att säkerställa ett

effektivt genomförande av programmet.

4.8.2 Inrättande av nationella nätverk

Under programperioden 2014-2020 kommer Sverige att driva ett gemensamt nätverk för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet. Detta landsbygdsnätverk består av tre inriktningar: gröna näringar, fiske och vattenbruk samt landsbygdsutveckling/lokalt utveckling. Nätverket bygger på medlemskap och styrs av en styrgrupp med representanter från medlemmarna, det vill säga nationella organisationer, myndigheter, och aktionsgrupper inom lokalt ledd utveckling. Även om nätverket initieras uppifrån genom programmet är det medlemmarnas behov och prioriteringar som ska avgöra inriktningen på arbetet.

Styrgruppen utses genom att medlemmarna nominerar ledamöter. Jordbruksverket fattar sedan det formella beslutet om ledamöter i styrgruppen. Sammansättningen av styrgruppen för det nationella nätverket ska fördelas så att det blir en balans mellan aktörer inom gröna näringar, inklusive vattenbruk samt generell landsbygds- och fiskeutveckling.

Syftet med inriktningen fiske och vattenbruk i landsbygdsnätverket är att underlätta havs- och fiskeriprogrammets genomförande. Det ska ske genom lärande, samarbete och dialog mellan organisationer och myndigheter som är aktiva på nationellt plan inom fisket och vattenbruket. Aktiviteterna som anordnas ska bidra till att målen för programmet nås. Aktiviteterna ska utföras av de organisationer som ingår i nätverket. Inriktningen fiske och vattenbruk ska finansieras genom åtgärden kompetensutveckling i havs- och fiskeriprogrammet. Detta innebär att inriktningen fiske och vattenbruk kommer att styras av ett projektbeslut och en projektplan. Styrgruppen för landsbygdsnätverket blir projektets styrgrupp.

Nätverkets inriktning för fiske och vattenbruk ska arbeta med att sprida information och metoder för utveckling av fiskerinäringen samt underlätta utbyte av erfarenheter. Nätverket ska fungera som en mötesplats, stimulera samverkan med flera olika aktörer och bidra till att öka förståelsen för hur myndigheter, organisationer och företag kan bidra till en hållbar produktion och utveckling. Nätverket ska synliggöra och samlat lyfta frågeställningar som medlemsaktörerna har. Nätverket ska också vara en kanal för att förmedla kontakter och stötta samarbeten på europeisk nivå.

Syftet med inriktningen landsbygdsutveckling/lokalt ledd utveckling är att arbeta med ett sektorsövergripande helhetsperspektiv på landsbygdsutveckling. Det innebär bland annat att inkludera frågor som rör fiskerinäringen i arbetet med landsbygdsutveckling som helhet. Genom nätverksaktiviteter som skapar kunskap om och kontakter med andra aktörers ingångar och intressen för en bygds utveckling skapas en större förmåga både att enskilt och

tillsammans verka för en hållbar utveckling, där fiskerinäringen ingår som en viktig pusselbit.

Genom ett gemensamt nätverk kan organisationer och myndigheter, som arbetar med fiskeri- och vattenbruksfrågor, tillsammans klargöra eventuella problembilder, tydliggöra målkonflikter och skapa samsyn och förståelse. Detta underlättar möjligheten att få fram ett helhetsperspektiv inom fisket och vattenbruket samt integrera dess roll i landsbygdsutveckling.

Det europeiska samarbetet sker inom ramen för European Network for Rural Development, ENRD, det europeiska nätverket för fiskeområden Farnet och European Innovation Partnership, EIP. Kopplingen till det europeiska nätverkandet sker främst på en generell nivå med undantag för Farnet, som riktar sig till lokalt ledd utveckling samt EIP, som riktar sig till det svenska innovationsnätverket..

Budgeten för landsbygdsnätverket kommer att variera mellan programåren. Finansieringen från landsbygdsprogrammet är totalt cirka 70 miljoner kronor. Nästan hälften av det beloppet kommer att finansiera inriktningen Gröna näringar och den andra hälften kommer att finansiera inriktningen landsbygdsutveckling/lokalt ledd utveckling. Finansieringen från havs- och fiskeriprogrammet ska ske dels genom åtgärden kompetensutveckling i havs- och fiskeriprogrammet och dels med TA-medel (tekniskt stöd). För inriktningen fiske och vattenbruk pågår arbete med en projektansökan, som omfattar cirka 8,5 miljoner för hela programperioden. Arbetet inom denna inriktning kommer dock att kunna inledas först 2016, vilket innebär ca 1,7 miljoner per år. Aktiviteter inom den del av inriktningen landsbygdsutveckling/lokalt ledd utveckling som rör fiskeområden inom havs- och fiskerifonden ska finansieras med TA-medel (tekniskt stöd).

5. SPECIFIK INFORMATION OM INTEGRERAD TERRITORIELL UTVECKLING

5.1 Information om genomförandet av lokalt ledd utveckling

5.1.1 Redogörelse för strategin för lokalt ledd utveckling

Syftet med lokalt ledd utveckling genom leadermetoden är att befolkningen i ett område tillsammans ska kunna utveckla området utifrån en lokal utvecklingsstrategi. Lokalt ledd utveckling möjliggör utveckling utifrån de lokala behoven genom ett sektorsövergripande arbetssätt. Treparterskap mellan ideella, offentliga och privata intressen säkerställer en bred förankring i olika delar av samhället. Underifrånperspektivet gör att initiativet ligger på lokal nivå, för att stimulera engagemang, innovation och lokalt anpassade lösningar.

Stöd för lokalt ledd utveckling inom havs- och fiskerifonden erbjuder en möjlighet att ge finansiella verktyg till lokala aktörer att utveckla och stimulera såväl fiske som andra relaterade verksamheter som kan gynna en hållbar utveckling i lokalt avgränsade områden.. Syftet med att stödja hållbar utveckling i fiskeområden är att utveckla den lokala näringen och mindre fiskesamhällen i nära samarbete med lokala företag, offentliga aktörer, organisationer och föreningar. Med näring avses alla företag som på något sätt, direkt eller indirekt, drar nytta av någon form av fiske eller vattenbruk. Fiske, vattenbruk och angränsande näringar, infrastruktur som hamnar, byggnadskultur och traditioner har en stark inverkan på samhällenas attraktivitet som bostadsort, som turistmål och för näringslivet. Utöver att fiskeområdenas verksamhet tydligt knyter an till målsättningen om ett hållbart fiske så har verksamheten också positiva effekter på exempelvis landsbygdsutveckling, matproduktion, turism och vattenmiljö.

Lokalt ledd utveckling bygger på tanken att engagera och vitalisera lokala samhällen genom satsningar på lokalt plan som ”sprider ringar på vattnet”. Lokalt ledd utveckling är ett forum för att kanalisera den kraft och engagemang som finns på det lokala planet och som kan växla upp kommunernas, länsstyrelsernas och regionernas arbete inom den regionala och lokal utvecklingen.

Stöd inom lokalt ledd utveckling ges för:

- Förberedande stöd
- Stöd inom lokalt ledd utveckling
- Stöd till samarbetsprojekt
- Stöd till driftskostnader

Gemensamt genomförande av lokalt ledd utveckling i alla ESI-fonder

Lokalt ledd utveckling genomförs i Sverige i alla ESI-fonder. Förvaltningsmyndighet för alla program som innehåller lokalt ledd utveckling är Jordbruksverket. Därigenom är det möjligt

att uppnå den störst möjliga samordningen och harmoniseringen av programmen, framför allt när det gäller hanteringen och regelverken i dessa fonder. Samtidigt som det ställer stora krav på samarbete med flera externa aktörer, organisationer och myndigheter, samt internt inom Jordbruksverket.

De lokala utvecklingsstrategierna som ligger till grund för genomförandet kan omfatta flera ESI-fonder. Detta kan bidra till att insatserna får större effekt, och att de kompletterar andra insatser som görs i de olika fonderna. LAG har alltså möjlighet att ansöka om medel från havs- och fiskerifonden genom en flerfondsstrategi, ihop med landsbygdsfonden och de andra ESI-fonderna, eller genom en separat fiskestrategi.

Där ett fiske- och vattenbruksområde inte angränsar till ett annat fiske- och vattenbruksområde kan insatser genomföras även utanför området om nyttan av insatsen bedöms hamna inom området och hjälper till att uppnå strategins mål.

Förberedande stöd kommer att finnas inom landsbygdsprogrammet, havs- och fiskeriprogrammet och programmet för lokalt ledd utveckling inom regional- och socialfonderna. Inom havs- och fiskeriprogrammet är stöd enbart avsett till områden som av naturliga skäl väljer att utveckla sin egen utvecklingsstrategi för ett funktionellt fiskeområde. Detta är i första hand relevant för fiskeområden där det inte blir funktionellt att samordna sig med övriga flerfondsområden.

Förberedande stödet utformas i två etapper och enhetskostnad tillämpas.

Principen med en samordnande fond, så kallad lead fund, tillämpas. Utvecklingsområdena ska själva välja vilken fond i en flerfondsstrategi som blir samordnande och därmed står för alla lednings- och administrationskostnader. På grund av budgetstorleken kommer i de flesta fallen landsbygdsprogrammet vara samordnande fond.

I de lokala utvecklingsstrategierna ska det framgå hur de lokala aktionsgrupperna (LAG) ska formeras. I strategierna ska det även tydligt framgå hur LAG tänker hantera frågor om jäv samt hur de ska arbeta för jämställdhet, icke-diskriminering, miljö, klimat, innovation och andra horisontella frågor.

Erfarenheter från tidigare programperiod

Fiskeområdena kom igång först nästan halvvägs in i programperioden. Detta medförde konkurrens om de offentliga pengar som områdena behövde för medfinansiering eftersom leaderområdena redan var etablerade när fiskeområden bildades. Tillgången på medfinansiering har skiljt sig mycket åt mellan de olika fiskeområdena. Några av fiskeområdena hade redan från början säkrad offentlig medfinansiering vid starten, medan

andra fiskeområden har haft det svårt att få tillgång till offentlig medfinansiering.

Likviditeten har varit ett stort problem i genomförandet av projekt. Störst problem har det varit för de projektägare som varit ideella eller ekonomiska föreningar, där likviditeten varit låg vilket inneburit att de inte kunnat ligga ute med pengar under en längre tid.

Lokalt ledd utveckling genomförs i Sverige i alla ESI-fonder och de olika programmen samordnas. Detta innebär bland annat att potentiella fiskeområdena nu har möjlighet att vara med från början, både när det gäller tidsprocessen och för att kunna säkerställa medfinansiering. Positivt är också att de olika fonderna kan vara draghjälp till varandra och dra nytta av varandra, både erfarenhetsmässigt och med synergieffekter.

Förutsättningar i Sverige

Förutsättningarna skiljer sig i olika delar av Sverige med allt från stora fiskecentra som exempelvis i Simrishamn och Göteborg, till småskaligt fiske och turistfiske i till exempelvis Vindelälven och Tornedalen. Gemensamt är att det är relativt hög genomsnittlig ålder hos fiskarna samt behov av att bevara fisket, samtidigt som det är viktigt att påskynda en diversifiering och omstrukturering till en konkurrenskraftig näring. Grundläggande för alla fiskerelaterade verksamheter är att det finns tillgång på fisk. Här kan havs- och fiskerifonden genom lokalt ledd utveckling främja fiskevård och fiskens ekosystem, vilket gynnar alla fiskare. Åtgärder inom miljö och klimat som har en stark förankring hos de lokala aktörerna kan då med fördel genomföras med hjälp av leadermetoden.

Vattenbruk är en ung näring med stora möjligheter. Också här finns det olika lokala förutsättningar som kräver lokala lösningar. Därför kan lokalt ledd utveckling i havs- och fiskerifonden spela en viktig roll även i utvecklingen av vattenbruket.

För förnyelse och utveckling behövs nya samarbetspartners som ger upphov till nya idéer, tankar och projekt. Leadermetoden kan spela en viktig del i denna förnyelse och kan därmed främja en positiv demografisk utveckling i näringen, få fram innovationer, uppnå samsyn mellan områdets aktörer och liknande. LAG kan ha en unik förmåga att se och bedöma helheten av en projektidé och identifiera nya samarbeten, oavsett bransch eller näringsgren.

Efterfrågan på närproducerad, närfångad och miljöcertifierad fisk ökar och det kommer att ställa allt högre krav på en fungerande produktionskedja. Att denna kedja från fiskare och vattenbrukare till konsumenterna fungerar kan vara en viktig uppgift för fiskeområden. Det gäller även för exempelvis fiskeupplevelser och energiproduktion.

Med tanke på detta är det viktigt att möjliggöra en utveckling i områden som har potential att möta de framtida behoven och utmaningarna och som kan bära sig själva utifrån fiskets utveckling och näring.

Projektstöd till företag och projektstöd

Stöd kan ges till både företag, organisationer och föreningar.

Privat medfinansiering kan ingå i enskilda projekt. Privat medfinansiering är ett krav vid stöd till enskilda företag.

Koppling till SWOT-analys och resultatindikatorer

Enligt SWOT-analysen i havs- och fiskeriprogrammet påverkas förutsättningar för fiskeområdena av faktorer som svaga fiskbestånd, miljöhot och klimatförändringar, dålig lönsamhet i fiskerinäringen, avsaknaden av utvecklingsvisioner för fiskerinäringen och bristande framtidstro inom fiske. Regelverkens komplexitet och fiskeförvaltningens oförutsägbarhet har försvårat genomförande av projekt.

Trots detta så visar SWOT-analysen att det finns ett starkt engagemang i fiskeområdena. Kunniga aktörer och partners i området tillsammans med en stark lokalkännedom har visat på stor potential till lokal utveckling. Fiskeområden har spelat och kommer fortsättningsvis att spela en viktig roll som samverkansplattform för kommuner, föreningar och fiskerinäringen. Sveriges fiskesamhällen ligger i attraktiva områden och här finns det stor utvecklingspotential kring till exempel turismrelaterad verksamhet. Detta skulle kunna öka statusen för näringen som i sin tur skulle kunna ge större avsättningsmöjligheter för lokalt förädlade produkter. Vi ser en ökad efterfrågan på upplevelseturism vilket kan leda till möjligheter för diversifiering. Lokalt ledd utveckling i fiskeområdena kan ge spridningseffekter även på annan verksamhet i den lokala ekonomin, som till exempel hotell- och restaurangverksamhet.

Även om fiskeområden i första hand stödjer förutsättningsskapande projekt ska programmets effekter på sysselsättningen inom fiskerinäringen och antal nya företag mätas. Genom att erbjuda mikrostöd för företag kan direkta effekter på dessa parametrar uppnås.

I förra programperioden har fiskeområden visat mycket lyckade insatser i framför allt miljö- och vattenvårdande åtgärder som att återställa och skapa förutsättningarna för ökade fiskbestånd och ökad tillgång till fisk. Detta är en central förutsättning för utvecklingen av fiskerinäringen.

Samarbete är grunden i lokalt ledd utveckling. Genom att nu införa samarbetsåtgärden har vi möjlighet att separat följa upp de genomförda samarbetena.

5.1.2 Förteckning över kriterier som tillämpas vid valet av fiskeområdena

Val av leaderområden inom lokalt ledd utveckling som finansieras av havs- och fiskerifonden görs genom urval av strategier. I strategiurvalet ska vissa parametrar påvisas som har en betydelse för urval av området. Urval av området och strategier sker alltså samtidigt. Intresset för att bilda fiske- och vattenbruksområden är stort samtidigt som det är viktigt att kunna prioritera utifrån budgeten och därmed säkerställa att de områden som väljs ut är de områden med strategier som har bäst möjlighet och potential att nå målen i programmet och som är mest lämpade geografiskt.

Fiske- och vattenbruksområden kan finnas i hela Sverige samtidigt som det finns behov av att prioritera områden.

5.1.3 Förteckning över urvalskriterier för lokala utvecklingsstrategier

Vid urval av strategier är det viktigt att säkerställa strategins kvalitet och ta hänsyn till vissa faktorer som har visat sig vara viktiga vid genomförande av strategin och måluppfyllelse i programmet.

Både fondgemensamma och separata lokala utvecklingsstrategier är möjliga inom havs- och fiskerifonden. I största möjliga mån bör det vara en fondgemensam strategi för ett lokalt utvecklingsområde, som omfattar flera ESI-fonder. Principen med en samordnande fond, så kallad lead fund, tillämpas. Det underlättar att samordna och driva arbetet i strategin och programmen åt samma håll. Det kan ge samsyn på landsbygdsutveckling i området, uppnå synergier och en hög effektivitet i användning av projektmedel sett ur ett helhetsperspektiv. Det krävs särskilda naturliga eller sociokulturella förutsättningar för att få bilda ett eget, separat område inom havs- och fiskerifonden där områdets ändamålsenliga avgränsning och strategins ändamålsenliga utformning står i centrum för bedömningen.

Urvalskriterierna för urval av strategier baseras på nedanstående punkter:

- Att strategin kan visa på tillräckligt målfokus, som innebär tillräckligt stora budgetar för att uppnå en mätbar effekt och täckningsgrad av insatserna.

Tillräckligt stor administrativ kapacitet för att säkerställa budgetutnyttjandet. En stor administrativ kapacitet kan uppnås på olika sätt genom exempelvis samarbeten och

fondgemensamma strategier, där en viss storlek av driftsätgärden är en förutsättning. Utöver det måste tillgången till potentiell medfinansiering säkerställas så att insatser blir av och budgetutnyttjande kan uppnås.

- Kompetens inom de temaområden och fonder man väljer måste vara säkerställd. Exempel på detta är en tydlig fiske- eller vattenbrukskompetens, kännedom av den lokala fiskenäringen och kompetens för miljövårdande projekt i vatten. Dessutom är det bra att kunna dra nytta av tidigare erfarenheter, exempelvis inom vattenförvaltning eller från fiskeområden i den tidigare programperioden.
- Det valda geografiska området ska vara väl lämpat för den verksamhet de olika fonderna finansierar. Vattnets naturliga avgränsning och de verksamheter som bedrivs i avringsningsområden, vattnets flöde osv. Vid bildande av fiskeområden måste exempelvis hänsyn tas till hela älvar, hela sjöar och samtliga marina verksamheter som sker i territorialhavet och i den svenska ekonomiska zonen. Områden inom havs- och fiskerifonden täcker därmed inte bara landyta utan även vattenyta utanför kusten.
- Strategin ska främja innovation och ha miljöfokus.
- Strategierna måste vara samstämmiga i sig och visa en tydlig koppling mellan målen i programmet och behov och mål i strategin. Strategin ska vara tematiskt fokuserad. Framför allt flerfondsstrategier behöver tydligt peka ut vilken inriktning strategin avser för havs- och fiskerifondens pengar och hur den avgränsas till andra ESI-fonder inom den gemensamma strategin.

Urvalskommitté och urvalsprocessen

En expertgrupp gör en första bedömning av strategierna och bereder underlag för urval av strategier till urvalskommittén. Urvalet av strategierna föreslås av en urvalskommitté på uppdrag av Jordbruksverket (förvaltande myndighet). Jordbruksverket prövar ansökan om godkännande av utvecklingsstrategi utifrån förslaget från urvalskommittén och fattar formellt beslut. I samband med beslut om godkännande av strategierna sker också budgetfördelningen.

Preliminär tidsplan för urval och godkännande av strategier:

- Strategier lämnas indec 2014
- Återkoppling till LAG, samt kompletteringjan/feb 2015
- Meddelande om vilka strategier som urvalskommittén har prioriterat april 2015
- Startbesked september-december 2015

Urvalskriterier för urval av strategier

Se vidare tabell 1 i Bilaga 7

Principer för budgetfördelning

Budgetfördelningen görs med hjälp av ett grundbelopp och påslag för driftskostnader i de fall LAG ansöker om en separat strategi. Kvalitativt bra strategier ska premieras. Fördelningen görs alltså utifrån den ranking som urvalskommittén kommer fram till efter bedömning av strategierna. De bästa, alltså högst rankade, strategierna får mer pengar än de lägre rankade. Efter rankingen följer ett påslag för driften. Slutliga belopp för budgeten i respektive strategi beräknas utifrån antal inkomna strategier och den beslutade budgeten.

5.1.4 Tydlig redogörelse för de lokala fiskeaktionsgruppernas och den förvaltande myndighetens eller det utsedda organets respektive roller för alla genomförandeuppgifter med koppling till strategin

LAG:s roll

Fiskeområdet representeras av en lokal aktionsgrupp (LAG) som tar fram en utvecklingsstrategi för området och väljer ut, i enlighet med denna strategi, vilka projekt som ska finansieras. En verksamhetsledare ska se till att stimulera engagemang, samordna, utveckla projektidéerna till en ansökan och förbereda projektansökningarna inför beslut. Sammansättningen i LAG ska anpassas till lokala förutsättningar. LAG:s medlemmar ska ha kompetens och förmåga att objektivt fatta beslut om fiskeområdets budget. Att områdets fiskekompetens och fiskenäringens inriktning återspeglas i LAG är en grundförutsättning.

LAG ska representera och informera om fiskeområdet och medlemmarna ska uppmuntras att delta aktivt i verksamheten. Det är viktigt med bra diskussionsklimat i gruppen så att LAG blir ett forum för samarbeten och problemlösningar. En bred sammansättning och bred kompetens har visat sig vara en nyckelfaktor för verksamheten. Underifrånperspektiv måste alltid säkerställas, även om LAG tillsammans med leaderkontoret kan arbeta på olika sätt i olika områden beroende på lokala förutsättningar och behov. I slutändan har LAG dock alltid det samlade ansvaret för att genomföra strategin.

Vid en flerfondsstrategi som inkluderar havs- och fiskerifonden ska fiskekompetensen vara säkerställd i LAG. För att göra det kan olika organisationsformer användas, där exempelvis olika arbetsutskott behandlar ansökningarna innan de slutligen tas upp i LAG. En gemensam organisationsform av LAG är ett av de stora mervärdena med att ingå i ett flerfondssamarbete på lokal nivå.

Förvaltande myndighet är Jordbruksverket. Jordbruksverket beslutar om stöd och utför laglighetsprövning. I övrigt kommer Jordbruksverket att fullgöra de ytterligare uppgifter som åligger förvaltande myndighet. Förvaltande myndighet kommer även att fullgöra den attesterande myndighetens uppgifter enligt artikel 123.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013. Eftersom Jordbruksverket är förvaltande myndighet för sammanlagt tre program som inkluderar lokalt ledd utveckling kan genomförandet samordnas och generera synergieffekter även på förvaltningsnivå. Ett organisationsschema finns i bilaga 7.

Ekonomistyrningsverket (ESV) är revisionsmyndighet.

Jordbruksverket eftersträvar en digital hantering av ansökningar och tillgängliggöra IT-system som kanslipersonal (LAG) och Jordbruksverkets handläggare kan jobba i. Genom datasystemet kan både förvaltande myndighet och LAG få en överblick över budgetläge och inkomna, pågående och avslutade ärenden.

5.1.5 Information om förskottsbetalningar till de lokala fiskeaktionsgrupperna

Möjlighet till förskottsbetalning till LAG regleras i nationell förordning. LAG kan få förskott för löpande kostnader och ledning, samt för att genomföra projekt enligt den lokala utvecklingsstrategin. LAG ska ha fått formellt beslut om startbesked från Jordbruksverket.

5.2 Information om integrerade territoriella investeringar

EHFF-åtgärder som omfattas
Artikel 37 Stöd till utformning och genomförande av bevarandeåtgärder
Artikel 38 Begränsande av fiskets inverkan på havsmiljön och anpassning av fisket för att skydda arter (+ artikel 44.1 c Inlandsfiske)
Artikel 39 Innovation kopplad till bevarandet av de marina biologiska resurserna (+ artikel 44.1 c Inlandsfiske)
Artikel 40.1 a Skydd och återställande av den marina biologiska mångfalden – insamling av förlorade fiskeredskap och marint avfall
Artikel 43.2 Fiskehamnar, landningsplatser, auktionshallar och skyddshamnar – investeringar för att underlätta iakttagandet av skyldigheten att landa alla fångster
Artikel 40.1 b–g, i Skydd och återställande av den marina biologiska mångfalden – bidrag till bättre förvaltning och bevarande, nybyggnation, utplacering eller modernisering av fasta eller flyttbara anläggningar, utarbetande av skydds- och förvaltningsplaner för Natura 2000-områden och geografiska skyddsområden, förvaltning, återställande och övervakning av marina skyddsområden, inklusive Natura 2000-områden, miljömedvetenhet, deltagande i andra åtgärder som syftar till att bevara och främja den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster (+ artikel 44.6 Inlandsfiske)
Artikel 36 Stöd till system för tilldelning av fiskemöjligheter
Artikel 30 Diversifiering och nya former av inkomst (+ artikel 44.4 Inlandsfiske)
Artikel 42 Mervärde, produktkvalitet och användning av oönskade fångster (+ artikel 44.1 e Inlandsfiske)
Artikel 43.1 + 3 Fiskehamnar, landningsplatser, auktionshallar och skyddshamnar – investeringar för att förbättra infrastrukturer i fiskehamnar och auktionshallar samt landningsplatser och skyddshamnar; nybyggnad av skyddshamnar för att förbättra säkerheten för fiskare (+ artikel 44.1 f Inlandsfiske)
Artikel 26 Innovation (+ artikel 44.3 Inlandsfiske)
Artikel 28 Partnerskap mellan forskare och fiskare (+ artikel 44.3 Inlandsfiske)
Artikel 29.1 + 29.2 Främjande av humankapital och social dialog – utbildning, nätverksbyggande, social dialog, stöd till makar och livspartner (+ artikel 44.1 a Inlandsfiske)
Artikel 47 Innovation
Artikel 48.1 a–d, f–h Produktiva investeringar i vattenbruk
Artikel 52 Främjande av nya vattenbrukare som bedriver hållbart vattenbruk
Artikel 48.1 e, i, j Produktiva investeringar i vattenbruk – resurseffektivitet, minskning av mängden vatten och kemikalier, recirkulerande system som minimerar vattenanvändningen
Artikel 51 Förbättrad potential för vattenbruksanläggningar
Artikel 56 Åtgärder för djurs hälsa och välbefinnande
Artikel 50 Främjande av humankapital och nätverksbyggande
Artikel 77 Datainsamling
Artikel 76 Kontroll och tillsyn
Artikel 62.1 a Förberedande stöd
Artikel 63 Genomförande av lokalt ledda utvecklingsstrategier (inklusive löpande kostnader och ledning)
Artikel 64 Samarbetsåtgärder
Artikel 66 Produktions- och saluföringsplaner
Artikel 67 Lagringsstöd
Artikel 68 Saluföringsåtgärder

EHFF-åtgärder som omfattas
Artikel 69 Beredning av fiskeri- och vattenbruksprodukter
Artikel 80.1 b Främjande av skyddet av den marina miljön och en hållbar användning av havs- och kustresurser
Artikel 80.1 c Förbättra kunskapen om tillståndet för den marina miljön

Preliminärt anslag från EHFF (euro) 0,00

6. UPPFYLLANDE AV FÖRHANDSVILLKOR

6.1 Tillämpliga förhandsvillkor och bedömning av hur de har uppfyllts

6.1.1 Tillämpliga EHFF-specifika förhandsvillkor

Förhandsvillkor	Unionsprioriteringar som förhandsvillkoret gäller	Uppfyllt
1 - Rapporten om fiskekapacitet har lämnats in enligt artikel 22.2 i förordning (EU) nr 1380/2013	1	Ja
2 - Att en flerårig nationell strategisk plan för vattenbruket enligt artikel 34 i förordning (EU) nr 1380/2013 upprättas senast 2014	2	Ja
3 - Administrativ kapacitet: Att tillräcklig administrativ kapacitet finns tillgänglig för att uppfylla de datakrav för fiskeriförvaltningen som anges i artikel 25 i förordning (EU) nr 1380/2013 och artikel 4 i förordning (EG) nr 199/2008	3	Ja
4 - Administrativ kapacitet: Att tillräcklig administrativ kapacitet finns tillgänglig för genomförandet av ett unionssystem för kontroll och verkställighet som föreskrivs i artikel 36 i förordning (EU) nr 1380/2013 och som närmare anges i förordning (EG) nr 1224/2009	3	Ja

6.1.1 Kriterier och bedömning av hur de har uppfyllts

Förhandsvillkor	Kriterium	Uppfyllt	Referens	Förklaring
1 - Rapporten om fiskekapacitet har lämnats in enligt artikel 22.2 i förordning (EU) nr 1380/2013	1 - Rapporten ska utarbetas i enlighet med de gemensamma riktlinjer som har utfärdats av kommissionen	Ja	Annual report 2014 New English draft of Guidelines sent to MSs 08 July 2014	Enligt artikel 22 i GFP-förordningen (EU) nr 1380/2013, ska medlemsstaterna senast den 31 maj varje år lämna en rapport om balansen mellan fiskekapacitet och fiskemöjligheter, utifrån riktlinjer från KOM. Rapporten ska innehålla årliga kapacitetsbedömningar av flottan och segment. I rapporten ska för varje segment eventuell strukturell överkapacitet identifieras. Om överkapacitet konstateras i rapporten ska en handlingsplan upprättas för de segment där strukturell överkapacitet konstaterats. KOM har meddelat medlemsstaterna att mot bakgrund av att nya riktlinjer utarbetas för flotrapporten ska årets rapport inte lämnas in förrän 30 september 2014. Sverige har lämnat in rapporten inom tidsfristen.

1 - Rapporten om fiskekapacitet har lämnats in enligt artikel 22.2 i förordning (EU) nr 1380/2013	2 - Fiskekapacitet som inte överskrider de tak för fiskekapacitet som fastställs i bilaga II till förordning (EU) nr 1380/2013	Ja	Annual report 2014 New English draft of Guidelines sent to MSs 08 July 2014	Medlemsstaterna ska se till att flottkapaciteten aldrig överskrider taken för fiskekapaciteten i bilaga II 1380/2013. Medlemsstaterna förvaltar in-och utträde i flottan på sådant sätt att ny kapacitet kompenseras genom att minst motsvarande kapacitet förs ut ur flottan utan offentligt stöd. I juni 2014 uppgick kapaciteten till 29 185 kW i förhållande till kapacitetstaket 43 386 kW samt 168 612 BT i förhållande till taket på 210 829 BT.
2 - Att en flerårig nationell strategisk plan för vattenbruket enligt artikel 34 i förordning (EU) nr 1380/2013 upprättas senast 2014	1 - En flerårig nationell strategisk plan för vattenbruket ska lämnas in till kommissionen senast samma dag som det operativa programmet lämnas in.	Ja	Flerårig nationell strategisk plan för vattenbruket i Sverige 2014 – 2020	Sverige uppfyller kriteriet genom att ha utarbetat en ”Flerårig nationell strategisk plan för vattenbruket i Sverige 2014 – 2020”. Som lämnas in till kommissionen tillsammans med det operativa programmet.
2 - Att en flerårig nationell strategisk plan för vattenbruket enligt artikel 34 i förordning (EU) nr 1380/2013 upprättas senast 2014	2 - Det operativa programmet ska innehålla uppgifter om på vilket sätt det kompletterar den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket	Ja	Avsnitt 2.1 i programmet	Avsnittet 2.1 i programmet behandlar just överensstämmelsen mellan den fleråriga nationella strategiska planen och SWOT-analysen. Texten om programstrategin innehåller också referenser till den fleråriga nationella strategiska planen då åtgärderna i programmet som kopplar till främjandet av en hållbar utveckling av vattenbruket speglar de målsättningar som pekas ut i den fleråriga nationella strategiska planen för vattenbruket i Sverige.
3 - Administrativ kapacitet: Att tillräcklig administrativ kapacitet finns	1 - En beskrivning av den administrativa kapaciteten att utarbeta och genomföra ett flerårigt program för datainsamling, som ska ses	Ja	Sveriges nationella program för datainsamling Sveriges årliga	Havs- och vattenmyndigheten (HaV) är ansvarig myndighet för utarbetandet och genomförandet av

<p>tillgänglig för att uppfylla de datakrav för fiskeriförvaltningen som anges i artikel 25 i förordning (EU) nr 1380/2013 och artikel 4 i förordning (EG) nr 199/2008</p>	<p>över av STECF och godkännas av kommissionen</p>		<p>rapporter</p> <p>Nationellt program för datainsamling 2009-2010 är inskickat i enlighet med Kommissionens förordning (EG) 665/2008 och är godkänt av Kommissionen (Sveriges nationella program för datainsamling).</p> <p>Nationellt program för datainsamling 2011-2013 är inskickat i enlighet med Kommissionens förordning (EG) 665/2008 och är godkänt av Kommissionen (Sveriges nationella program för datainsamling).</p>	<p>Sveriges nationella program för datainsamling i enlighet med Rådets förordning (EG) 199/2008, Kommissionens förordning (EG) 665/2008 och Kommissionens beslut 2010/93/EU. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) utför insamling och analys av biologiska data, Jordbruksverket (SJV) bistår HaV i de delar som rör vattenbruket och beredningsindustrins ekonomiska situation och HaV ansvarar, förutom för den nationella koordineringen, även för uppgifter om landning, fiskeansträngning och ekonomiska data rörande fiskeflottan. HaV samlar också in uppgifter om fritidsfisket.</p> <p>Årsarbetskraft</p> <p>HaV: 0,5</p> <p>SLU: 0,5</p> <p>SJV: 0,2</p> <p>Totalt: 1,2 årsarbetskrafter</p>
<p>3 - Administrativ kapacitet: Att tillräcklig administrativ kapacitet finns tillgänglig för att uppfylla de datakrav för fiskeriförvaltningen som anges i artikel 25 i förordning (EU) nr 1380/2013 och artikel 4 i förordning (EG) nr 199/2008</p>	<p>2 - En beskrivning av den administrativa kapaciteten att utarbeta och genomföra arbetsplaner för datainsamling, som ska ses över av STECF och godkännas av kommissionen</p>	<p>Ja</p>	<p>Årliga rapporter är inskickade i enlighet med Kommissionens förordning (EG) 665/2008 och är godkända av Kommissionen. (Sveriges årliga rapporter)</p> <p>Sverige har överfört DCF-data till slutanvändare i enlighet med Rådets förordning (EG) 199/2008 under 2010, 2011 och 2012 och har, i enlighet med Kommissionens förordning (EG) 665/2008, upprättat en databas över</p>	<p>Havs- och vattenmyndigheten är ansvarig myndighet för att utarbeta och implementera årliga arbetsplaner. Inför åren 2014 och 2015 kräver Kommissionen inte in några årliga arbetsplaner eftersom nuvarande period för datainsamling förlängts enligt Kommissionens genomförandebeslut C(2013) 5568. Tidigast inför 2016 kommer medlemsstaterna att utarbeta en årlig arbetsplan som ska godkännas av Kommissionen.</p> <p>Årsarbetskraft (inklusive årliga rapporter, budget</p>

			<p>mottagna förfrågningar om uppgifter.</p> <p>Inga minskningar av det ekonomiska stödet från gemenskapen har tillämpats.</p>	<p>och avrapportering samt HaVs funktion som stödmyndighet)</p> <p>HaV: 2,75</p> <p>SLU: 1,6</p> <p>SJV: 0,3</p> <p>Totalt: 4,65 årsarbetskrafter</p> <p>Havs- och vattenmyndigheten är ansvarig myndighet för att ta fram årliga rapporter i enlighet med Rådets förordning (EG) 199/2008 och Kommissionens förordning (EG) 665/2008. Respektive utförare bistår HaV i detta arbete med att ta fram underlag i form av text och tabeller.</p>
3 - Administrativ kapacitet: Att tillräcklig administrativ kapacitet finns tillgänglig för att uppfylla de datakrav för fiskeriförvaltningen som anges i artikel 25 i förordning (EU) nr 1380/2013 och artikel 4 i förordning (EG) nr 199/2008	3 - En beskrivning av kapaciteten i form av personalresurser för ingående av bilaterala och multilaterala avtal med andra medlemsstater, om arbetet med att fullgöra datainsamlingsuppgifterna delas	Ja	Sverige har för närvarande bilaterala överenskommelse med Danmark, Finland, Polen och Storbritannien. Samtliga överenskommelser är genomförda och kommer att genomföras under innevarande år.	<p>Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för att Sverige ingår bilaterala avtal med de länder som vi har ett delat datainsamlingsansvar med.</p> <p>Årsarbetskraft</p> <p>HaV: 0,05</p> <p>SLU: 0,3</p> <p>Totalt: 0,35 årsarbetskrafter</p>
4 - Administrativ kapacitet: Att tillräcklig administrativ kapacitet finns tillgänglig för genomförandet av ett unionssystem för kontroll och verkställighet som föreskrivs i artikel 36 i förordning (EU) nr 1380/2013 och som närmare anges i	1 - En beskrivning av den administrativa kapaciteten att utarbeta och genomföra den del av det operativa programmet som avser det nationella kontrollfinansieringsprogrammet för 2014–2020 enligt artikel 18.1 o	Ja	<p>Lag (2007:1091) om offentlig upphandling</p> <p>Upphandlingsförordning (2011:1040)</p> <p>Fiskelag (1993:787)</p> <p>Förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen</p> <p>Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och</p>	<p>Jordbruksverket ansvarar för genomförandet av EHFF. Havs- och vattenmyndigheten genomför kontroll, inspektion och tillsyn med hjälp av egen personal. Insamling och analys av data sker med hjälp av dels ett annat statligt organ, Sveriges Lantbruksuniversitet, dels konsultföretag. Konsultföretagen upphandlas i enlighet med gällande bestämmelser och interna rutiner.</p>

förordning (EG) nr 1224/2009			kontroll på fiskets område	
4 - Administrativ kapacitet: Att tillräcklig administrativ kapacitet finns tillgänglig för genomförandet av ett unionssystem för kontroll och verkställighet som föreskrivs i artikel 36 i förordning (EU) nr 1380/2013 och som närmare anges i förordning (EG) nr 1224/2009	2 - En beskrivning av den administrativa kapaciteten att utarbeta och genomföra det nationella kontrollåtgärdsprogrammet för fleråriga planer enligt artikel 46 i förordning (EG) nr 1224/2009	Ja	Programmet finns tillgängligt på CIRCABC. HaV och KBV gör årligen en gemensam plan "Tillsynsplan" för hur fiskerikontrollen ska bedrivas. Vid framtagandet av denna plan görs en strategisk riskanalys och i samband med denna så ser man över riktmärkena och möjligheterna att uppnå dessa för inspektionen. Kommissionen arbetar med upprättandet av en handlingsplan tillsammans med SE som syftar till att åtgärda vissa brister avseende målvärden för inspektion, validering och kontroll av data, m.m.	Den administrativa kapaciteten som behövs för att utföra det nationella kontrollprogrammet för fleråriga planer är fördelat på ett antal personer både på Havs- och vattenmyndigheten (HaV) och Kustbevakningen (KBV). Sammantaget arbetar på HaV 1 och KBV 0,5 årsarbetskrafter med detta.
4 - Administrativ kapacitet: Att tillräcklig administrativ kapacitet finns tillgänglig för genomförandet av ett unionssystem för kontroll och verkställighet som föreskrivs i artikel 36 i förordning (EU) nr 1380/2013 och som närmare anges i förordning (EG) nr 1224/2009	3 - En beskrivning av den administrativa kapaciteten att utarbeta och genomföra ett gemensamt kontrollprogram som får utarbetas tillsammans med andra medlemsstater enligt artikel 94 i förordning (EG) nr 1224/2009	Ja	Ej tillämpligt.	Det har ännu inte upprättats något gemensamt kontrollprogram med andra medlemsstater. Detta är något som medlemsstaterna själva får initiera om behov finns. Det är inte uteslutet att gemensamma kontrollprogram vid sidan av JDP initieras inom ramen för den regionala processen.
4 - Administrativ kapacitet: Att tillräcklig administrativ kapacitet finns tillgänglig för	4 - En beskrivning av den administrativa kapaciteten att utarbeta och genomföra de särskilda kontroll- och inspektionsprogrammen enligt artikel 95 i förordning	Ja	Tillgängliga resurser för alla områden och fiskerier under 2014 inom respektive kontrollområde för Havs- och	Den administrativa kapaciteten för att utarbeta och genomföra de särskilda kontroll- och inspektionsprogrammen är fördelat på ett antal

<p>genomförandet av ett unionssystem för kontroll och verkställighet som föreskrivs i artikel 36 i förordning (EU) nr 1380/2013 och som närmare anges i förordning (EG) nr 1224/2009</p>	<p>(EG) nr 1224/2009</p>		<p>vattenmyndigheten och Kustbevakningen enligt tabell 2 i bilaga 7.</p>	<p>personer både på Havs- och vattenmyndigheten (HaV) och Kustbevakningen (KBV). Sammantaget arbetar på HaV 1 och KBV 0,5 årsarbetskrafter med detta.</p> <p>JDP pågår kontinuerligt sedan juli 2013 och koordineras för Sveriges del av Havs- och vattenmyndigheten. Den administrativa kapaciteten för deltagande i JDP är fördelat på ett antal personer både på Havs- och vattenmyndigheten (HaV) och Kustbevakningen (KBV). Sammantaget arbetar på HaV 1,5 och KBV 0,5 årsarbetskrafter med detta.</p>
<p>4 - Administrativ kapacitet: Att tillräcklig administrativ kapacitet finns tillgänglig för genomförandet av ett unionssystem för kontroll och verkställighet som föreskrivs i artikel 36 i förordning (EU) nr 1380/2013 och som närmare anges i förordning (EG) nr 1224/2009</p>	<p>5 - En beskrivning av den administrativa kapaciteten att tillämpa ett system för effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner för allvarliga överträdelser enligt artikel 90 i förordning (EG) nr 1224/2009</p>	<p>Ja</p>	<p>Ärenden hanteras och sanktioneras bestämmelserna i fiskelag 1993:787, Förordning 1994:1716 om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen, kontrollförordningen och kommissionens förordning EG nr 404/2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) 1224/2009, Rådets förordning om upprättande av ett gemenskapssystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (EG) nr 1005/2008. (IUU-förordningen), och Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter.</p>	<p>Juridiska enheten vid Havs- och vattenmyndigheten hanterar överträdelser enligt artikel 90 i Rådets förordning (EG) nr 1224/2009 om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen (kontrollförordningen). Ärenden inkommer till juridiska enheten från den operativa landningskontrollen, enheten för administrativ kontroll och från Kustbevakningen.</p> <p>Vid juridiska enheten arbetar två jurister med att bereda ärenden för sanktion.</p> <p>Juridiska enheten beaktar de kriterier som anges i artikel 3.2 och artikel 42 IUU-förordningen samt i artikel 90 i kontrollförordningen vid hantering av inkomna ärenden.</p> <p>Det finns ett system för att registrera uppgifter om överträdelser "Sankbas". Här registreras alla</p>

				inkomna ärenden som är föremål för ingripande såsom sanktionsavgift, särskild avgift, prickar och åtalsanmälan. Sanktionsavgifter verkställs genom Kammarkollegiets försorg när besluten har vunnit laga kraft.
4 - Administrativ kapacitet: Att tillräcklig administrativ kapacitet finns tillgänglig för genomförandet av ett unionssystem för kontroll och verkställighet som föreskrivs i artikel 36 i förordning (EU) nr 1380/2013 och som närmare anges i förordning (EG) nr 1224/2009	6 - En beskrivning av den administrativa kapaciteten att tillämpa pricksystemet för allvarliga överträdelser enligt artikel 92 i förordning (EG) nr 1224/2009	Ja	Pricksystemet har införts genom 51-55 och 58 §§ fiskelagen (1993:787) varvid definieras när prickar ska påföras.	Samma förfarande hos Havs- och vattenmyndigheten gäller som för sanktionsärenden. Två jurister handlägger de ärenden som föranleder prickar. Prickar övervägs alltid i samband med annan påföljd, såsom sanktion eller då fiskaren har fällt till ansvar för ett allvarligt brott.

6.1.2 Tillämpliga allmänna förhandsvillkor och bedömning av hur de har uppfyllts

Att det finns administrativ kapacitet mm diskriminering 1 Antidiskriminering - JA
Diskrimineringslagen (2008:567), Lagen (2008:568) om Diskrimineringsombudsmannen, Arbetsplan för fondsamordning samt kompetensutvecklingsplaner för respektive myndighet

Att det finns administrativ kapacitet mm jämställdhet 2 Jämställdhet - JA
Diskrimineringslagen (2008:567), Lagen (2008:568) om Diskrimineringsombudsmannen, Regeringens skrivelse Jämställdhetspolitikens inriktning 2011–2014 (skr. 2011/12:3), Utvecklingsprogram om jämställdhet för myndigheter (Skr. 2010/12:3), Samarbete inom ramen för regeringsuppdraget om fondöverskridande samverkan (N2013/5563/RT), Arbetsplan för fondsamordning

Att det finns administrativ kapacitet mm funktionsnedsättning 3 Funktionshinder - JA
SOU 2009:36 - Främja, skydda, övervaka - FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, Nationellt socialfondsprogram 2014–2020, Samarbete inom ramen för regeringsuppdraget om fondöverskridande samverkan (N2013/5563/RT), Regionala och nationellt regionalfondsprogram 2014-2020

Att det finns former för effektiv tillämpning offentlig upphandling 4 Offentlig upphandling - JA
Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU), Lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF), Lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUF5),

Kompetensutvecklingsplan för personal som berörs av Europeiska regionala utvecklingsfondens genomförande, www.upphandlingsstod.se

Att det finns former för effektiv tillämpning statligt stöd 5 Statligt stöd - JA Förordningen (1988:764) om statligt stöd till näringslivet, Lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler, Proposition 2012/13:84 om olagligt statsstöd), Cirkulär 11, ”Riktlinjer för beredningen i Regeringskansliet av ärenden som rör Europeiska unionens statsstödsregler”, Kompetensutvecklingsplan för personal som berörs av Europeiska regionala utvecklingsfondens genomförande

Att det finns former för effektiv tillämpning miljökonsekvensbedömningar mm 6 Lagstiftning om miljökonsekvensbedömningar och strategiska miljöbedömningar - JA 6 kap. miljöbalken, Förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar, Allmänna råd om miljöbedömning av planer och program (Naturvårdsverket Handbok 2009:1) , Information om MKB: <http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning-amnesvis/Miljokonsekvensbeskrivning/> , Kompetensutvecklingsplan för personal som berörs av Europeiska regionala utvecklingsfondens genomförande, Kulturmiljön som resurs (Riksantikvarieämbetet 2007)

Att det finns en statistisk bas som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Att det finns ett system av resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade resultaten, mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget 7 Statistiksystem och resultatindikatorer - JA Samtliga operativa program samt samtliga ex-anteutvärderingar.

6.2 Redogörelse för de åtgärder som ska vidtas, ansvariga organ och tidtabell för deras genomförande

6.2.1 Planerade åtgärder för att uppfylla de EHFF-specifika förhandsvillkoren

Förhandsvillkor	Kriterium	Åtgärder som ska vidtas	Tidsfrist	Organ som ansvarar för fullgörande
-----------------	-----------	-------------------------	-----------	------------------------------------

6.2.2 Planerade åtgärder för att uppfylla de allmänna förhandsvillkoren

De allmänna förhandsvillkoren anses bedöms som uppfyllda och inga åtgärder är planerade.

7. BESKRIVNING AV RESULTATRAMEN

7.1 Tabell: Resultatram

Unionsprioritering	1 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske.
---------------------------	--

Indikator och måttenhet i tillämpliga fall	Delmål för 2018	Mål för 2023
Ekonomisk indikator	3 472 445,00	23 149 633,00
1.4 - Antal projekt om bevarandeåtgärder, minskning av fiskets inverkan på den marina miljön och fiskets anpassning till artskydd	25,00	165,00
1.6 - Antal projekt om skydd och återställande av den marina biologiska mångfalden, ekosystem	6,00	40,00

Unionsprioritering	2 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat vattenbruk
---------------------------	--

Indikator och måttenhet i tillämpliga fall	Delmål för 2018	Mål för 2023
Ekonomisk indikator	3 408 820,00	13 110 846,00
2.1 - Antal projekt om innovation, rådgivningstjänster	2,00	7,00
2.2 - Antal projekt om produktiva investeringar i vattenbruk	14,00	54,00

Unionsprioritering	3 - Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler
---------------------------	---

Indikator och måttenhet i tillämpliga fall	Delmål för 2018	Mål för 2023
Ekonomisk indikator	14 661 608,00	36 654 020,00
3.1 - Antal projekt om genomförande av unionens system för kontroll, inspektion och tillsyn	180,00	450,00

Unionsprioritering	4 - Fler arbetstillfällen och bättre territoriell sammanhållning
---------------------------	--

Indikator och måttenhet i tillämpliga fall	Delmål för 2018	Mål för 2023
Ekonomisk indikator	2 631 704,00	16 448 153,00
4.1 - Antal utvalda lokala utvecklingsstrategier	10,00	10,00

Unionsprioritering	5 - Främjande av saluföring och beredning
---------------------------	---

Indikator och måttenhet i tillämpliga fall	Delmål för 2018	Mål för 2023
Ekonomisk indikator	1 277 712,00	7 985 697,00
5.3 - Antal projekt om beredning	10,00	59,00

Unionsprioritering	6 - Främjande av genomförandet av en integrerad havspolitik
---------------------------	---

Indikator och måttenhet i tillämpliga fall	Delmål för 2018	Mål för 2023
Ekonomisk indikator	1 335 168,00	7 417 600,00
6.2 - Antal projekt om skydd och förbättring av kunskapen om den marina miljön	3,00	18,00

7.2 Tabell: Motivering av valet av utfallsindikatorer som ska tas med i resultatramen

Unionsprioritering	1 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske.
---------------------------	--

<p>Motivering för urvalet av utfallsindikatorer i resultatramen, med en redogörelse för andelen ekonomiskt stöd som avser verksamheter som ska leda till att indikatorerna uppnås, samt för beräkningsmetoden för dessa andelar (som måste överstiga 50 % av det ekonomiska stödet till den berörda prioriteringen)</p>	<p>Utfallsindikatorerna som kopplats mot resultatramarna har valts ut enligt kommissionens riktlinjer och uppfyller kravet om att omfatta mer än 50 procent av den finansiella allokeringen inom respektive unionsprioritering. Det innebär att den budget som har satts för respektive åtgärd och tillhörande aktivitetsindikator har summerats ihop. Den eller de aktivitetsindikatorer vars sammanslagna budget överstiger 50 % av den totala budgetallokeringen inom unionsprioriteringen har valts. För unionsprioritering 1 innebär det att följande två aktivitetsindikatorer har valts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utfallsindikator 1.4. Antal projekt för bevarandeåtgärder, minskning av fiskets miljöpåverkan och anpassning till artskydd • Utfallsindikator 1.6. Antal projekt för skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem
<p>Data eller underlag som använts för att uppskatta delmålens och målens värde samt beräkningsmetoden, t.ex. uppgifter om kostnad per enhet, riktmärken, standardiserad eller tidigare utnyttjandegrad, expertråd och slutsatser från förhandsutvärderingen</p>	<p>De finansiella indikatorerna för resultatramen grundas på erfarenheter från föregående programperiod där söktryck, utbetalningstakt, samt beviljade och utbetalda stödbelopp har analyserats.</p> <p>Vi har utgått från en beräknad programstart för havs- och fiskeriprogrammet och räknat på antal dagar fram till den 31 december 2018. Vi har därefter jämfört vad som utbetalats i EFF för motsvarande åtgärder under motsvarande tidsintervall efter programstart. För att analysera den historiska utvecklingen och utbetalningstakten har samtliga utbetalningar under denna tidsperiod sorterats per unionsprioritering i EFF. Utbetalda medel har sedan jämförts med budgeten per unionsprioritering för havs- och</p>

	fiskeriprogrammet för att skatta den andel som betalats ut under tidsintervallet. Eftersom beräkningen har gjorts på ärendenivå tar metoden även hänsyn till längden på projekttider. För unionsprioritering 1 är delmålet satt till 15 % av den allokerade EU-budgeten för unionsprioriteringen.
Information om hur metoden och mekanismerna för att säkra samstämmighet i resultatramens användning har tillämpats i linje med bestämmelserna i partnerskapsöverenskommelsen	Metoden som tillämpats för att välja ut aktivitetsindikatorer och delmål överensstämmer med bestämmelserna i partnerskapsöverenskommelsen.

Unionsprioritering	2 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat vattenbruk
---------------------------	--

Motivering för urvalet av utfallsindikatorer i resultatramen, med en redogörelse för andelen ekonomiskt stöd som avser verksamheter som ska leda till att indikatorerna uppnås, samt för beräkningsmetoden för dessa andelar (som måste överstiga 50 % av det ekonomiska stödet till den berörda prioriteringen)	Utfallsindikatorerna som kopplats mot resultatramarna har valts ut enligt kommissionens riktlinjer och uppfyller kravet om att omfatta mer än 50 procent av den finansiella allokeringen inom respektive unionsprioritering. Det innebär att den budget som har satts för respektive åtgärd och tillhörande aktivitetsindikator har summerats ihop. Den eller de aktivitetsindikatorer vars sammanslagna budget överstiger 50 % av den totala budgetallokeringen inom unionsprioriteringen har valts. För unionsprioritering 2 innebär det att följande två aktivitetsindikatorer har valts: <ul style="list-style-type: none"> • Utfallsindikator 2.1. Antal projekt för innovation och rådgivning • Utfallsindikator 2.2. Antal projekt för produktiva investeringar i vattenbruk
Data eller underlag som använts för att uppskatta delmålens och målens värde samt beräkningsmetoden, t.ex. uppgifter om kostnad per enhet, riktmärken, standardiserad eller tidigare utnyttjandegrad, expertråd och slutsatser från förhandsutvärderingen	De finansiella indikatorerna för resultatramen grundas på erfarenheter från föregående programperiod där söktryck, utbetalningstakt, samt beviljade och utbetalda stödbelopp har analyserats. Vi har utgått från en beräknad programstart för havs- och fiskeriprogrammet och räknat på antal dagar fram till den 31 december 2018. Vi har därefter jämfört vad som utbetalats i EFF för motsvarande åtgärder under motsvarande tidsintervall efter programstart. För att analysera den historiska utvecklingen och utbetalningstakten har samtliga utbetalningar under denna tidsperiod sorterats per

	unionsprioritering i EFF. Utbetalda medel har sedan jämförts med budgeten per unionsprioritering för havs- och fiskeriprogrammet för att skatta den andel som betalats ut under tidsintervallet. Eftersom beräkningen har gjorts på ärendenivå tar metoden även hänsyn till längden på projekttider. För unionsprioritering 2 är delmålet satt till 26 % av den allokerade EU-budgeten för unionsprioriteringen.
Information om hur metoden och mekanismerna för att säkra samstämmighet i resultatramens användning har tillämpats i linje med bestämmelserna i partnerskapsöverenskommelsen	Metoden som tillämpats för att välja ut aktivitetsindikatorer och delmål överensstämmer med bestämmelserna i partnerskapsöverenskommelsen.

Unionsprioritering	3 - Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler
---------------------------	---

Motivering för urvalet av utfallsindikatorer i resultatramen, med en redogörelse för andelen ekonomiskt stöd som avser verksamheter som ska leda till att indikatorerna uppnås, samt för beräkningsmetoden för dessa andelar (som måste överstiga 50 % av det ekonomiska stödet till den berörda prioriteringen)	Utfallsindikatorerna som kopplats mot resultatramarna har valts ut enligt kommissionens riktlinjer och uppfyller kravet om att omfatta mer än 50 procent av den finansiella allokeringen inom respektive unionsprioritering. Det innebär att den budget som har satts för respektive åtgärd och tillhörande aktivitetsindikator har summerats ihop. Den eller de aktivitetsindikatorer vars sammanslagna budget överstiger 50 % av den totala budgetallokeringen inom unionsprioriteringen har valts. För unionsprioritering 3 innebär det att följande aktivitetsindikator har valts: <ul style="list-style-type: none"> • Utfallsindikator 3.1. Antal projekt för genomförande av unionens system för kontroll, inspektion och tillsyn
Data eller underlag som använts för att uppskatta delmålens och målens värde samt beräkningsmetoden, t.ex. uppgifter om kostnad per enhet, riktmärken, standardiserad eller tidigare utnyttjandegrad, expertråd och slutsatser från förhandsutvärderingen	De finansiella indikatorerna för resultatramen grundas på erfarenheter från tidigare hantering. Vi har utgått från en rekvisitionstakt om 1/10 per år (2014-2023) med ett års förskjutning, dvs ingen utbetalning 2014. Det innebär att delmålet för 2018 sätts till 40 % av den allokerade EU-budgeten.
Information om hur metoden och mekanismerna för att säkra samstämmighet i resultatramens användning har tillämpats i linje med bestämmelserna i partnerskapsöverenskommelsen	Metoden som tillämpats för att välja ut aktivitetsindikatorer och delmål överensstämmer med bestämmelserna i partnerskapsöverenskommelsen.

Unionsprioritering	4 - Fler arbetstillfällen och bättre territoriell sammanhållning
<p>Motivering för urvalet av utfallsindikatorer i resultatramen, med en redogörelse för andelen ekonomiskt stöd som avser verksamheter som ska leda till att indikatorerna uppnås, samt för beräkningsmetoden för dessa andelar (som måste överstiga 50 % av det ekonomiska stödet till den berörda prioriteringen)</p>	<p>Utfallsindikatorerna som kopplats mot resultatramarna har valts ut enligt kommissionens riktlinjer och uppfyller kravet om att omfatta mer än 50 procent av den finansiella allokeringen inom respektive unionsprioritering. Det innebär att den budget som har satts för respektive åtgärd och tillhörande aktivitetsindikator har summerats ihop. Den eller de aktivitetsindikatorer vars sammanslagna budget överstiger 50 % av den totala budgetallokeringen inom unionsprioriteringen har valts. För unionsprioritering 4 innebär det att följande aktivitetsindikator har valts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utfallsindikator 4.1. Antal godkända utvecklingsstrategier
<p>Data eller underlag som använts för att uppskatta delmålens och målens värde samt beräkningsmetoden, t.ex. uppgifter om kostnad per enhet, riktmärken, standardiserad eller tidigare utnyttjandegrad, expertråd och slutsatser från förhandsutvärderingen</p>	<p>De finansiella indikatorerna för resultatramen grundas på erfarenheter från föregående programperiod där söktryck, utbetalningstakt, samt beviljade och utbetalda stödbelopp har analyserats.</p> <p>Vi har utgått från en beräknad programstart för havs- och fiskeriprogrammet och räknat på antal dagar fram till den 31 december 2018. Vi har därefter jämfört vad som utbetalats i EFF för motsvarande åtgärder under motsvarande tidsintervall efter programstart. För unionsprioritering 4 har hänsyn tagits till att prioriterat område 4 i EFF kom igång senare än för övriga prioriterade områden. Tidsintervallet för UP4 har därför justerats och förlängts med hänsyn till detta. Utbetalda medel har sedan jämförts med budgeten per unionsprioritering för havs- och fiskeriprogrammet för att skatta den andel som betalats ut under tidsintervallet. Eftersom beräkningen har gjorts på ärendenivå tar metoden även hänsyn till längden på projektider. För unionsprioritering 4 är delmålet satt till 16 % av budget.</p>
<p>Information om hur metoden och mekanismerna för att säkra samstämmighet i resultatramens användning har tillämpats i linje med bestämmelserna i partnerskapsöverenskommelsen</p>	<p>Metoden som tillämpats för att välja ut aktivitetsindikatorer och delmål överensstämmer med bestämmelserna i partnerskapsöverenskommelsen.</p>

Unionsprioritering	5 - Främjande av saluföring och beredning
---------------------------	--

<p>Motivering för urvalet av utfallsindikatorer i resultatramen, med en redogörelse för andelen ekonomiskt stöd som avser verksamheter som ska leda till att indikatorerna uppnås, samt för beräkningsmetoden för dessa andelar (som måste överstiga 50 % av det ekonomiska stödet till den berörda prioriteringen)</p>	<p>Utfallsindikatorerna som kopplats mot resultatramarna har valts ut enligt kommissionens riktlinjer och uppfyller kravet om att omfatta mer än 50 procent av den finansiella allokeringen inom respektive unionsprioritering. Det innebär att den budget som har satts för respektive åtgärd och tillhörande aktivitetsindikator har summerats ihop. Den eller de aktivitetsindikatorer vars sammanslagna budget överstiger 50 % av den totala budgetallokeringen inom unionsprioriteringen har valts. För unionsprioritering 5 innebär det att följande aktivitetsindikator har valts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utfallsindikator 5.3. Antal aktörer som erhållit stöd
<p>Data eller underlag som använts för att uppskatta delmålens och målens värde samt beräkningsmetoden, t.ex. uppgifter om kostnad per enhet, riktmärken, standardiserad eller tidigare utnyttjandegrad, expertråd och slutsatser från förhandsutvärderingen</p>	<p>De finansiella indikatorerna för resultatramen grundas på erfarenheter från föregående programperiod där söktryck, utbetalningstakt, samt beviljade och utbetalda stödbelopp har analyserats.</p> <p>Vi har utgått från en beräknad programstart för havs- och fiskeriprogrammet och räknat på antal dagar fram till den 31 december 2018. Vi har därefter jämfört vad som utbetalats i EFF för motsvarande åtgärder under motsvarande tidsintervall efter programstart. För att analysera den historiska utvecklingen och utbetalningstakten har samtliga utbetalningar under denna tidsperiod sorterats per unionsprioritering i EFF. Utbetalda medel har sedan jämförts med budgeten per unionsprioritering för havs- och fiskeriprogrammet för att skatta den andel som betalats ut under tidsintervallet. Eftersom beräkningen har gjorts på ärendenivå tar metoden även hänsyn till längden på projektider. För unionsprioritering 5 är delmålet satt till 16 % av den allokerade EU-budgeten för unionsprioriteringen.</p>
<p>Information om hur metoden och mekanismerna för att säkra samstämmighet i resultatramens användning har tillämpats i linje med bestämmelserna i partnerskapsöverenskommelsen</p>	<p>Metoden som tillämpats för att välja ut aktivitetsindikatorer och delmål överensstämmer med bestämmelserna i partnerskapsöverenskommelsen.</p>

Unionsprioritering**6 - Främjande av genomförandet av en integrerad havspolitik**

<p>Motivering för urvalet av utfallsindikatorer i resultatramen, med en redogörelse för andelen ekonomiskt stöd som avser verksamheter som ska leda till att indikatorerna uppnås, samt för beräkningsmetoden för dessa andelar (som måste överstiga 50 % av det ekonomiska stödet till den berörda prioriteringen)</p>	<p>Utfallsindikatorerna som kopplats mot resultatramarna har valts ut enligt kommissionens riktlinjer och uppfyller kravet om att omfatta mer än 50 procent av den finansiella allokeringen inom respektive unionsprioritering. Det innebär att den budget som har satts för respektive åtgärd och tillhörande aktivitetsindikator har summerats ihop. Den eller de aktivitetsindikatorer vars sammanslagna budget överstiger 50 % av den totala budgetallokeringen inom unionsprioriteringen har valts. För unionsprioritering 6 innebär det att följande aktivitetsindikator har valts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utfallsindikator 6.2. Antal projekt för skydd och förbättring av kunskapsbasen om havsmiljön
<p>Data eller underlag som använts för att uppskatta delmålens och målens värde samt beräkningsmetoden, t.ex. uppgifter om kostnad per enhet, riktmärken, standardiserad eller tidigare utnyttjandegrad, expertråd och slutsatser från förhandsutvärderingen</p>	<p>De finansiella indikatorerna för resultatramen grundas på erfarenheter från föregående programperiod där söktryck, utbetalningstakt, samt beviljade och utbetalda stödbelopp har analyserats. För unionsprioritering 6 saknas motsvarande åtgärder i EFF. Ett medelvärde av övriga åtgärders nyttjandegrad (enligt ovan) har använts som utgångspunkt för UP6. För unionsprioritering 6 är delmålet satt till 18 % av den allokerade EU-budgeten för unionsprioriteringen.</p>
<p>Information om hur metoden och mekanismerna för att säkra samstämmighet i resultatramens användning har tillämpats i linje med bestämmelserna i partnerskapsöverenskommelsen</p>	<p>Metoden som tillämpats för att välja ut aktivitetsindikatorer och delmål överensstämmer med bestämmelserna i partnerskapsöverenskommelsen.</p>

8. FINANSIERINGSPLAN

8.1 Totalt bidrag från EHFF som planeras för varje enskilt år (euro)

År	Huvudsakligt EHFF-anslag	EHFF-resultatreserv
2014	0,00	0,00
2015	31 160 959,00	1 988 998,00
2016	15 822 695,00	1 009 959,00
2017	16 079 148,00	1 026 329,00
2018	16 453 293,00	1 050 210,00
2019	16 565 797,00	1 057 391,00
2020	16 864 752,00	1 076 473,00
Totalt	112 946 644,00	7 209 360,00

8.2 EHFF-bidrag och medfinansieringssats för unionsprioriteringar, tekniskt stöd och annat stöd (euro)

Unionsprioritering	Åtgärd inom ramen för unionsprioriteringen	Sammanlagt stöd			Huvudanslag (summa anslag minus resultatreserv)		Resultatreserv		Resultatreserven som andel av unionens sammanlagda stöd
		EHFF-bidrag (resultatreserv inkluderad)	Nationell medfinansiering (resultatreserv inkluderad)	EHFF:s medfinansieringssats	EHFF-stöd	Nationell medfinansiering	EHFF:s resultatreserv	Nationell medfinansiering	
		a	b	$c = a / (a + b) * 100$	$d = a - f$	$e = b - g$	f	$g = b * (f / a)$	
1 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske.	1 - Artiklarna 33.1 a, b och c, 34 och 41.2 (artikel 13.2 i EHFF)	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00		6,30%
1 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske.	2 - Ekonomiskt stöd för resten av unionsprioritering 1 (artikel 13.2 i EHFF)	22 042 074,00	14 695 163,00	60,00%	20 653 676,00	13 769 536,00	1 388 398,00	925 627,00	
2 - Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat vattenbruk	-	11 871 275,00	7 914 184,00	60,00%	11 122 198,00	7 414 799,00	749 077,00	499 385,00	6,31%
3 - Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler	1 - Bättre och mer lättillgängliga vetenskapliga rön samt insamling och hantering av data (artikel 13.4 i EHFF)	27 412 172,00	6 853 043,00	80,00%	25 682 464,00	6 420 616,00	1 729 708,00	432 427,00	6,31%
3 - Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler	2 - Stöd till övervakning, kontroll och tillsyn, ökad institutionell kapacitet och effektivare offentlig förvaltning utan ökning av den administrativa bördan (artikel 76.2 a-d samt f-l) (artikel 13.3 i EHFF)	32 988 618,00	3 665 402,00	90,00%	30 907 036,00	3 434 115,00	2 081 582,00	231 287,00	
3 - Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler	3 - Stöd till övervakning, kontroll och tillsyn, ökad institutionell kapacitet och effektivare offentlig förvaltning utan ökning av den administrativa bördan (artikel 76.2 e) (artikel 13.3 i EHFF)	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00		
4 - Fler arbetstillfällen och bättre territoriell sammanhållning	-	8 343 266,00	8 343 266,00	50,00%	7 816 806,00	7 816 806,00	526 460,00	526 460,00	6,31%
5 - Främjande av saluföring och beredning	1 - Lagringsstöd (artikel 67) (artikel 13.6 i EHFF)	609 654,00	0,00	100,00%	609 654,00	0,00	0,00	0,00	6,31%
5 - Främjande av saluföring och beredning	2 - Kompensation för de yttersta randområdena (artikel 70) (artikel 13.5 i EHFF)	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00		
5 - Främjande av saluföring och beredning	3 - Ekonomiskt stöd för resten av unionsprioritering 5 (artikel 13.2 i EHFF)	6 579 261,00	4 386 174,00	60,00%	6 125 641,00	4 083 761,00	453 620,00	302 413,00	
6 - Främjande av genomförandet av en integrerad havspolitik	-	4 445 560,00	2 963 260,00	60,00%	4 165 045,00	2 776 278,00	280 515,00	186 982,00	6,31%
7 - Tekniskt stöd	-	5 864 124,00	3 909 416,00	60,00%	5 864 124,00	3 909 416,00	0,00	0,00	0,00%
Totalt		120 156 004,00	52 729 908,00		112 94 6 644,00	49 625 327,00	7 209 360,00	3 104 581,00	6,00%

8.3 EHFF-bidrag till de tematiska målen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna

Tematiskt mål	EHFF-bidrag (euro)
03 - Öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag, jordbrukssektorn (för EJFLU) och fiske- och vattenbrukssektorn (för EHFF)	19 841 573,00
06 - Bevara och skydda miljön och främja resurseffektivitet	83 747 089,00
08 - Främja hållbar sysselsättning av god kvalitet och stödja arbetskraftens rörlighet	10 703 218,00

9. ÖVERGRIPANDE PRINCIPER

9.1 Redogörelse för åtgärder som ska vidtas för att beakta principerna i artiklarna 5*, 7 och 8 i förordningen om gemensamma bestämmelser

9.1.1 Främjande av jämställdhet och icke-diskriminering

När det gäller beskrivning av beredningen av havs- och fiskeriprogrammet och förankring med berörda parter (principen om partnerskap och flernivåstyre i artikel 5 CPR) hänvisas till första kapitlet, avsnittet 1.1.

Kvinnor och män ska ha lika förutsättningar, rättigheter och möjligheter. Fiskeri- och även vattenbrukssektorn är traditionellt mansdominerade branscher. Kvinnor är i högre utsträckning verksamma i branscher utanför det traditionella fisket, exempelvis servicebranscher och turism.

Förvaltningsmyndigheten ska samla in könsuppdelad statistik för programmets åtgärder där så är möjligt, samt möjliggöra att ansökningar kan visa om ansökan genomförs tillsammans med någon annan. Vidare ska förvaltningsmyndigheten se till att informationsmaterialet för samtliga delar av programmet jämställdhetsintegreras.

När det gäller frågan om icke-diskriminering och tillgänglighet kommer handläggningen av ärenden inom programmet att säkerställa att diskriminering på olika grund inte får ske och att tillgänglighet garanteras både i förhållande till möjlighet att få stöd genom programmet och till möjlighet att ta del av information av relevans för potentiella stödmottagare. Däremot kommer i princip varken jämställdhetsperspektivet eller icke-diskriminering att integreras i havs- och fiskeriprogrammets urvalskriterier på projektnivå.

9.1.2 Hållbar utveckling

Det nya havs- och fiskeriprogrammet har som ett av sina övergripande mål att främja en hållbar utveckling genom att stödja näringen i riktningen mot ett resurseffektivt och miljömässigt hållbart fiske och vattenbruk. Detta mål ska genomsyra hela genomförandet av havs- och fiskeriprogrammet; från valet av åtgärder som ingår i programmet till utformningen av de urvalskriterier som läggs till grund för prioritering av projekt och investeringar. För att stärka programmets bidrag till måluppfyllelsen är det viktigt att de valda åtgärderna i det nya havs- och fiskeriprogrammet tydligare kopplas till unionens prioriteringar för europeiska

havs- och fiskerifonden och målsättningarna med den nya gemensamma fiskeripolitiken.

Genom att förstärka yrkeskunnandet och ge möjligheter till kompetensutveckling inom miljö- och klimatområdet kan havs- och fiskeriprogrammet bidra till att nå uppsatta miljö- och klimatmål och till att öka förståelsen för vad och hur myndigheter, organisationer och företag kan göra när det gäller miljö- och klimatfrågor. Det är även viktigt att sprida information om resultat av projekt om bland annat redskapsutveckling och arbetsmetoder inom yrkesfisket och vattenbruket, som minimerar dess miljö- och klimatpåverkan. Detta kan även förbättra fiske- och vattenbrukssektorns konkurrens- och utvecklingsförmåga.

Ett selektivt fiske ger många positiva miljöeffekter. Investeringar i selektiva redskap och metoder, som i största möjliga mån fångar det som avses, bidrar till förbättrat kvotutnyttjande. Det ger därmed positiva effekter som exempelvis minskad belastning på marina bestånd och havsbottnar, minskade utkast och bättre kontroll över fiskdödligheten. Selektivt fiske ger mindre bifångster, som i sin tur leder till mer hållbara bestånd. Mer livskraftiga bestånd gör att motsvarande fiske i framtiden kräver mindre mängd bränsle. Det är dock angeläget att de selektiva redskap som investeringsstöd går till också utformas så att redskapen ger mindre motstånd under själva fisket och helst minskar fartygets bränsleförbrukning. På så sätt kan både selektivitet och bränsleeffektivitet öka.

Genom att stödja projekt som utvecklar och prövar nya förvaltningsformer kan de mest effektiva förvaltningsformerna utvecklas för att komma åt överkapacitet, bifångster och utkast inom fisket och på lång sikt skydda beståndsutvecklingen i haven. Fisket kan då bidra till att upprätthålla en mer balanserad artsammansättning i de marina ekosystemen. På så sätt minskar också risken för algblomning och syrefria bottenar. Hållbara bestånd av fisk och skaldjur minskar också fisket per mängd landad fisk. Det är också viktigt att se över fiskeregleringar inom skyddade områden, att ge möjligheter till ett ökat bevarande av biologisk mångfald både utifrån ramdirektivet för vatten (WDF) och havsmiljödirektivets (MSFD) krav och att inventera och följa upp fiskemetoders påverkan på habitat och arter.

Ett annat sätt är att stödja projekt för att ta fram tekniska innovationer. Det kan handla om att minska näringsbelastningen från vattenbruket genom att utveckla nya idéer angående filtrering och rening av odlingsmiljön, projekt för ökad djurskydd och smittskydd m.m. Att stödja projekt som utvecklar miljömässigt hållbara produktionsmetoder inom vattenbruket minskar näringens negativa miljö- och klimatpåverkan och utsläpp i miljön samtidigt som det stödjer en hållbar produktion av livsmedel med ett högt näringsinnehåll. Likaså är det viktigt att stödja företag, som planerar att ställa om till miljömässigt hållbar produktion.

Arbetet med att ta fram nationella urvalskriterier är ytterligare ett sätt att garantera att genomförandet av programmet främjar en hållbar utveckling. För det nya havs- och fiskeriprogrammet föreslås urvalskriterier som tar stor hänsyn till målsättningen om ett miljömässigt hållbart fiske och vattenbruket. Dessa är exempelvis urvalskriterier som:

- mäter projektets/investeringens inriktning mot EUs prioriteringar och identifierade behov, dvs. projekt som bäst bidrar till målen i programmet kommer att prioriteras
- mäter projektets/investeringens inriktning mot de nationella miljökvalitetsmålen, dvs

- projekt som bäst bidrar till miljö- och klimatmålen kommer att prioriteras
- mäter projektets hållbarhet ekonomiskt och kompetensmässigt samt utvecklingspotential, bl.a. för att identifiera projekt och investeringar som är hållbara och i behov av stöd

Det kommer också att finnas åtgärdsspecifika urvalskriterier som ytterligare förstärker möjligheten att prioritera projekt och investeringar som bäst kan bidra till målet om hållbar utveckling.

9.2 Angivande av det preliminära stödbelopp som ska användas för mål om klimatförändringar

EHFF-åtgärder som bidrar till klimatförändringsmålen	Koefficient %
01 - Artikel 37 Stöd till utformning och genomförande av bevarandeåtgärder	0,00
02 - Artikel 38 Begränsande av fiskets inverkan på havsmiljön och anpassning av fisket för att skydda arter (+ artikel 44.1 c Inlandsfiske)	40,00
03 - Artikel 39 Innovation kopplad till bevarandet av de marina biologiska resurserna (+ artikel 44.1 c Inlandsfiske)	40,00
04 - Artikel 40.1 a Skydd och återställande av den marina biologiska mångfalden – insamling av förlorade fiskeredskap och marint avfall	0,00
05 - Artikel 43.2 Fiskehamnar, landningsplatser, auktionshallar och skyddshamnar – investeringar för att underlätta iakttagandet av skyldigheten att landa alla fångster	0,00
01 - Artikel 40.1 b–g, i Skydd och återställande av den marina biologiska mångfalden – bidrag till bättre förvaltning och bevarande, nybyggnation, utplacering eller modernisering av fasta eller flyttbara anläggningar, utarbetande av skydds- och förvaltningsplaner för Natura 2000-områden och geografiska skyddsområden, förvaltning, återställande och övervakning av marina skyddsområden, inklusive Natura 2000-områden, miljömedvetenhet, deltagande i andra åtgärder som syftar till att bevara och främja den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster (+ artikel 44.6 Inlandsfiske)	40,00
02 - Artikel 36 Stöd till system för tilldelning av fiskemöjligheter	40,00
02 - Artikel 30 Diversifiering och nya former av inkomst (+ artikel 44.4 Inlandsfiske)	0,00
08 - Artikel 42 Mervärde, produktkvalitet och användning av oönskade fångster (+ artikel 44.1 e Inlandsfiske)	0,00
09 - Artikel 43.1 + 3 Fiskehamnar, landningsplatser, auktionshallar och skyddshamnar – investeringar för att förbättra infrastrukturer i fiskehamnar och auktionshallar samt landningsplatser och skyddshamnar; nybyggnad av skyddshamnar för att förbättra säkerheten för fiskare (+ artikel 44.1 f Inlandsfiske)	40,00
01 - Artikel 26 Innovation (+ artikel 44.3 Inlandsfiske)	0,00
02 - Artikel 28 Partnerskap mellan forskare och fiskare (+ artikel 44.3 Inlandsfiske)	0,00
01 - Artikel 29.1 + 29.2 Främjande av humankapital och social dialog – utbildning, nätverksbyggande, social dialog, stöd till makar och livspartner (+ artikel 44.1 a Inlandsfiske)	0,00
01 - Artikel 47 Innovation	40,00
01 - Artikel 48.1 a–d, f–h Produktiva investeringar i vattenbruk	0,00
02 - Artikel 52 Främjande av nya vattenbrukare som bedriver hållbart vattenbruk	0,00
02 - Artikel 48.1 e, i, j Produktiva investeringar i vattenbruk – resurseffektivitet, minskning av	40,00

mängden vatten och kemikalier, recirkulerande system som minimerar vattenanvändningen	
03 - Artikel 51 Förbättrad potential för vattenbruksanläggningar	40,00
03 - Artikel 56 Åtgärder för djurs hälsa och välbefinnande	0,00
01 - Artikel 50 Främjande av humankapital och nätverksbyggande	0,00
01 - Artikel 77 Datainsamling	40,00
01 - Artikel 76 Kontroll och tillsyn	0,00
01 - Artikel 62.1 a Förberedande stöd	0,00
02 - Artikel 63 Genomförande av lokalt ledda utvecklingsstrategier (inklusive löpande kostnader och ledning)	40,00
03 - Artikel 64 Samarbetsåtgärder	0,00
01 - Artikel 66 Produktions- och saluföringsplaner	0,00
02 - Artikel 67 Lagringsstöd	0,00
03 - Artikel 68 Saluföringsåtgärder	0,00
01 - Artikel 69 Beredning av fiskeri- och vattenbruksprodukter	40,00
02 - Artikel 80.1 b Främjande av skyddet av den marina miljön och en hållbar användning av havs- och kustresurser	40,00
03 - Artikel 80.1 c Förbättra kunskapen om tillståndet för den marina miljön	40,00

Preliminärt EFFF-bidrag (euro)	Andel av sammanlagt EFFF-stöd till det operativa programmet (%)
26 094 070,00	21,72%

10. UTVÄRDERINGSPLAN

Utvärderingsplanens mål och syfte

Utvärderingsplanen beskriver utgångspunkterna för de uppföljnings- och utvärderingsaktiviteter som är kopplade till programmet och hur utvärderingsarbetet kommer att organiseras. Ett systematiskt utvärderingsarbete är en grundförutsättning för att bedöma havs- och fiskeriprogrammets effektivitet och måluppfyllelse. Det övergripande syftet med utvärderingsplanen är att säkerställa att planerade utvärderingsaktiviteter är tillräckliga avseende omfattning och karaktär, samt att de resurser som avsätts för utvärderingsarbetet säkerställer uppfyllandet av följande mål:

- Tydliggöra hur uppföljnings- och utvärderingsverksamheten är utformad.
- Tillhandahålla information som behövs för styrning av programmet.
- Tillhandahålla information som behövs för de fördjupade årsrapporterna 2017 och 2019.
- Tillhandahålla information som behövs för att följa upp och utvärdera måluppfyllelsen under programgenomförandet.
- Säkerställa att data som behövs för utvärdering finns i rätt tid och i rätt format.

Utgångspunkten för utvärderingsplanen är gemensamma krav enligt artikel 49 i den fongemensamma förordningen *KOM(2011) 615 slutlig* och enligt artikel 139.2 i förslag till förordning för havs- och fiskerifonden *KOM(2011) 804 slutlig*.

Styrning och samordning

Uppföljnings- och utvärderingsverksamheten involverar, direkt eller indirekt, flera aktörer (se figur 3 i Bilaga 7).

Övervakningskommittén

Övervakningskommittén har det övergripande ansvaret att övervaka programmets genomförande och måluppfyllelse, inklusive utvärderingsverksamheten. Programuppföljningar och -utvärderingar ska granskas av övervakningskommittén och därefter sändas till kommissionen.

Jordbruksverket

Som förvaltande myndighet ansvarar Jordbruksverket för att bygga upp informationssystem kring handläggningen av stöd och kunna tillhandahålla den information som behövs för

uppföljning och utvärdering. Flera delar av Jordbruksverket tillhandahåller information som används i uppföljnings- och utvärderingsverksamheten. Det gäller t.ex. ärendehandläggning vid fiskerienheten, programledning vid samordningsenheten, samt uppgifter från kundavdelningen. Uppföljnings- och utvärderingsverksamheten involverar även andra delar av Jordbruksverket, så som exempelvis handläggning av utbetalningar vid utbetalningsfunktionen. Landsbygdsanalysenheten med utvärderingssekreteriatet har en central roll för att uppföljnings- och utvärderingsarbetet ska fungera. Jordbruksverket ansvarar även för att lärdomar från genomförda uppföljningar och utvärderingar tas tillvara i genomförandet av programmet.

Utvärderingssekreteriat

Jordbruksverket har fått i uppdrag av regeringen att ”tillhandahålla ett sekretariat med ansvar för arbetet med de av EU-kommissionen stipulerade utvärderingarna av landsbygdsprogram och fiskeriprogram för perioden 2014-2020, samt utvärdering i efterhand av nuvarande program för perioden 2007-2013” (regeringsbeslut L2012/2576).

Uppdraget har inneburit att ett operativt sekretariat inrättats med ansvar för det löpande arbetet att planera, samordna, administrera och upphandla utvärderingar. Sekretariatet ska säkerställa att utvärderingarna genomförs i enlighet med gällande program och förordningar. I uppdraget ingår även att sekretariatet ska:

- Genomföra omvärldsbevakning
- Sammanställa kunskapssynteser
- Ta fram relevanta underlag för utvärderingsfrågorna
- Delta i utvärderingsprojekt
- Identifiera behov av samt initiera metodutvecklingsprojekt
- Delta i erfarenhetsutbyten inom EU

Uppbyggnaden av ett sekretariat innebär ett strategiskt initiativ som ska bidra till att utveckla och säkerställa en god kvalitet på utvärderingsverksamheten. Sekretariatet har det övergripande operativa ansvaret för uppföljning och utvärdering av programmen. Det innebär att kompetens kring frågor om uppföljning och utvärdering, såsom analytiker och forskare som arbetar vid Jordbruksverket, knyts till genomförandet av programmen. Gruppen ska kunna bistå med fördjupad kompetens inom sina respektive områden. Denna grupp kan delta i planeringen samt genomföra sådana studier som inte förutsätter externa, oberoende utvärderare.

Sekretariatet upprättar en flerårig arbetsplan för att i god tid kunna förbereda de uppföljningar och utvärderingar som ska genomföras. Arbetsplanen uppdateras och preciseras årligen och anger när i tiden utvärderingar ska göras, vilka aspekter som ska utvärderas samt vem som ska genomföra aktiviteterna. Vidare ansvarar sekretariatet för att publicera resultat och sprida lärdomar från genomförda uppföljningar och utvärderingar. Sekretariatet ska vid behov även samverka med de myndigheter och lokala aktionsgrupper som handlägger stöden (Länsstyrelser och fiskeområdesgrupper), till exempel genom att koordinera utskick av

enkäter.

Rådgivande myndighetsgrupp

En rådgivande myndighetsgrupp knyts till utvärderingssekretariatet. Utöver Jordbruksverket ingår följande myndigheter: Länsstyrelserna, Skogsstyrelsen, Sametinget, förvaltande myndigheten för ESF respektive regionala utvecklingsfonden, Tillväxtanalys, Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Riksantikvariatsämbetet, Havs- och vattenmyndigheten samt Sveriges lantbruksuniversitet. Rådgivande myndighetsgruppens ansvar är att bistå med råd kring utvärderingsverksamheten. I rådgivande myndighetsgruppen ingår bl.a. de myndigheter som ansvarar för övriga strukturfonder. Gruppen kan därför även bidra med erfarenheter från uppföljningar och utvärderingar av övriga strukturfonder.

Forskargrupp

Till sekretariatet knyts en grupp med forskare från universitet och högskolor, som har särskild vetenskaplig metod- och ämneskompetens med anknytning till havs- och fiskeriprogrammet och landsbygdsprogrammet. Forskarnas uppgift är att bistå med metod- och ämneskompetens som behövs i utvärderingsverksamheten. Forskargruppen är en central del i arbetet med att kvalitetssäkra programmets uppföljning och utvärdering. För att främja en oberoende utvärdering kommer de utvärderingsrapporter som framställs att publiceras i en särskild rapportserie som är fristående från förvaltningsmyndigheten. Forskargruppen utgör ett redaktionsråd med ansvar för kvalitetsgranskning av de utvärderingar som publiceras.

Externa utvärderare

Utvärderingssekretariatet kommer att anlita externa utvärderare, särskilt då regelverket kräver sådana. De externa utvärderarnas uppgift är att genomföra utvärderingar av programmets genomförande, ändamålsenlighet och måluppfyllelse. En del av de data som behövs kommer att hämtas från förvaltningsmyndighetens databaser. Utvärderarna kan också komma att behöva genomföra viss kompletterande datainsamling.

Förmedlande organ

Landets länsstyrelser och Havs- och vattenmyndigheten är tillsammans med Jordbruksverket handläggande myndigheter. De ansvarar därmed för att tillhandahålla information om stödhanteringen till de databaser som används i uppföljnings- och utvärderingsverksamheten.

Landsbygds- och fiskerinätverket

Landsbygds- och fiskerinätverket kommer att involveras i uppföljnings- och utvärderingsarbetet i samband med operationaliseringen av utvärderingsplanen. Medlemmarna kan bidra med information om programgenomförandet och måluppfyllelsen

utifrån ett aktörsperspektiv. Detta gäller främst uppföljningen. De kan också bidra med att sprida resultat från uppföljningar och utvärderingar till olika intressentgrupper, genom de kanaler nätverkets medlemmar har tillgång till.

Lokalt ledd utveckling

Fiskeområdena ansvarar för att följa upp och utvärdera sin verksamhet. De har bland annat ansvar för att följa upp och utvärdera sina lokala utvecklingsstrategier. Denna verksamhet kommer i lämplig utsträckning att samordnas med förvaltningsmyndigheten. En central del i samordningen är utformningen av ett IT-system dit fiskeområdena dels kan leverera sådan information som förvaltningsmyndigheten behöver för uppföljning och utvärdering och dels kan hämta underlag från till sin egen uppföljning och utvärdering. Fiskeområden kan även anlita externa utvärderare. Förvaltningsmyndigheten ansvarar även för att tillhandahålla visst metodologiskt stöd för fiskeområdenas utformning av sin uppföljning och utvärdering.

Stödmottagarna

En stor del av de data som behövs för uppföljning och utvärdering kommer från stödmottagarna. I möjligaste mån samlas nödvändig information in genom ansökningssystemet i samband med att stöd söks och utbetalas. Stödmottagarna är också indirekt involverade i uppföljningen och utvärderingen eftersom flera intresseorganisationer kommer finnas representerade i programmets övervakningskommitté. Därutöver förväntas stödmottagarna svara på enkäter och ställa upp på intervjuer i samband med kompletterande datainsamling för specifika ändamål.

Utvärderingsämnen och utvärderingsåtgärder

Övergripande utvärderingsinsats

Programmets uppföljning och utvärdering är utformad för att uppfylla tre syften:

- Främja effektiv utformning och implementering av programmet
- Främja måluppfyllelse
- Bedöma uppnådd måluppfyllelse

Syftena innebär att både uppföljningen och utvärderingen behöver ske successivt under hela programperioden. Avsikten är att resultaten från uppföljningen och utvärderingen ska kunna tas tillvara redan när programmet pågår och därigenom bidra till att öka måluppfyllelsen.

Utgångspunkten är att forma ett sammanhållet system för utvärdering och uppföljning av bl.a. indikatorer. Hela systemet fokuserar på programmets måluppfyllelse.

Uppföljningsverksamheten avser mål för insatser och omfattning. I utvärderingen läggs däremot fokus på mål kopplade till resultat och effekter. Utvärderingen innebär också att i möjligaste mån belysa effektiviteten, det vill säga hur effektivt resurserna använts i förhållande till uppnådda resultat och effekter.

Utvärderingsverksamheten kommer att präglas av en bred metodansats. Metodvalet baseras på vad som är lämpligt och möjligt i varje situation för att genomföra en evidensbaserad utvärdering. Sammantaget innebär utvärderingsansatsen en kombination av olika kvantitativa och kvalitativa metoder som i olika situationer kompletterar varandra.

En central erfarenhet från utvärdering av tidigare program är att utvärderarna kopplats in alltför sent i processen. En konsekvens är att det i vissa fall funnits en alltför svag koppling mellan de data som samlas in och som finns tillgänglig för utvärderarna, jämfört med det databehov utvärderarna ansett sig ha. Avsikten i denna programperiod är att hantera detta på ett bättre sätt. Det görs genom att både den rådgivande forskargruppen och utvärderingsgrupper knyts till utvärderingsverksamheten vid programmets start. Avsikten är att de ska bidra i arbetet med att planera vilka utvärderingsmetoder som ska användas och vilken data som kommer behövas.

Utvärderingsämnen

Följande sammanställning beskriver vilka utvärderingsämnen som kan behandlas, indelat i olika kategorier. De perspektiv och faktorer som är kritiska att beakta inom respektive utvärderingsämne preciseras i takt med att utvärderingsplanen operationaliseras. Ytterligare utvärderingsämnen kan bli aktuella. Likaså kan vissa utvärderingsämnen komma att utgå om de under programperioden visar sig vara mindre angelägna. Utvärderingsämnena kommer att behandlas löpande under programperioden, med olika intensitet beroende på de aktiviteter som genomförs över tiden för att uppfylla de krav som ställs på uppföljning och utvärdering av programmet.

Övergripande och tvärgående utvärderingsämnen

I tabell 1 i bilaga 7 sammanställs utvärderingsämnena som berör programmet som helhet.

Programmets utformning och genomförande

I tabell 2 i bilaga 7 sammanställs de utvärderingsämnena som relaterar till programmets utformning och genomförande.

Unionsprioriteringar

Följande utvärderingsämnen avser att bidra med de underlag som behövs för att besvara de utvärderingsfrågor som relaterar till enskilda unionsprioriteringar (se tabell 3 bilaga 7). Avsikten är att belysa utvärderingsämnena successivt under hela programperioden. Därigenom underbyggs svaren på utvärderingsfrågorna så att alla unionsprioriteringar är tillfredsställande utvärderade vid rapportering av ex-postutvärderingen 2024.

Utvärderingsaktiviteter

Tabell 4 i bilaga 7 innehåller en indikativ sammanställning av de aktiviteter som bedöms vara mest angelägna för uppföljnings- och utvärderingsverksamheten. Angiven tidplan kompletterar den övergripande tidplanen (figur 4 bilaga 7).

Programuppföljning

Utgångspunkten är att alla ansökningar görs elektroniskt. I ansökningarna efterfrågas den information som behövs för uppföljning och utvärdering och som sökanden kan besvara vid ansökningstillfället. Ansökan om utbetalning av beviljat stöd hanteras på motsvarande sätt, vilket ger möjlighet att samla in information om vissa faktiska utfall. Det elektroniska förfarandet gör det möjligt att säkerställa att all efterfrågad information anges, vilket reducerar bortfallet i datatillgången.

För att validera stödmottagares förväntade resultat kommer stödspecifika underlag att behöva hämtas in från enskilda stödmottagare (inför de utökade årsrapporterna 2017 och -19, samt ex postutvärdering). Då så är möjligt ska dessa uppgifter lämnas av stödmottagaren då denne ansöker om slututbetalning av stödet. Om resultatet förväntas först en viss tid efter avslutat ärende sker uppgiftsinhämtning istället smidigast via enkäter eller möjligtvis telefonintervjuer. Specifika utvärderingsmetoder och urval kommer att nyttjas beroende på vilka resultatindikatorer och stödformer som avses, samt beroende på det totala antalet stödmottagare inom respektive åtgärd. Då de gemensamma resultatindikatorerna inte alltid är väl anpassade till det svenska havs- och fiskeriprogrammets utformning anser Sverige att det kan finnas fördel med att skapa nationella indikatorer utanför programmets formella ramar. Inom åtgärder med ett stort antal ärenden kommer valideringen att baseras på ett urval.

Data- och informationsstrategi

System för insamling och hantering av data

Inför programperioden har Jordbruksverket arbetat med att vidareutveckla tidigare grundsystem för insamling, lagring och hantering av data. Grundsystemet är gemensamt för

landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet.

Datasystemet är uppbyggt av de delar som framgår av tabell 5 i bilaga 7.

Med hjälp av BLIS kan information från olika register sammanföras och registeruttag kan göras för rapportering och analyser. DAWA ger även tillgång till tidsserier som sträcker sig över tidigare programperioder, i den utsträckning tidigare system innehåller motsvarande information.

Kompletterande datakällor

All data som krävs för uppföljning av indikatorer och utvärdering tillhandahålls inte i ovanstående grundsystem och ytterligare datakällor kommer att behöva användas för komplettering av data. Även den Europeiska datainsamlingen på fiskets område (DCF) och den nationella fiskerikontrollen kommer att utgöra viktiga datakällor för övervakningen av programmets utveckling.

Utvärderingsverksamheten av programmet kommer att behöva andra typer av data än vad som finns tillgänglig i befintliga register. Det gäller t.ex. data för att analysera uppfyllelse av kvalitativa mål. Det innebär att ytterligare data kommer att behöva samlas in antingen av Jordbruksverket eller av externa utvärderare. Sådana data kan t.ex. insamlas genom intervjuer, dokumentstudier och enkäter, beroende på utvärderingsämne och utvärderingsfråga. I samband med att planeringen av utvärderingsverksamheten blir mer detaljerad kan det uppstå behov av andra data än de som identifierats i denna plan.

Tidsplan

I figur 4 i bilaga 7 redogörs för den övergripande tidsplanen för uppföljnings- och utvärderingsverksamheten. Verksamheten påbörjas i samband med att programmet startar och pågår fram till år 2023 när ex post-utvärderingen färdigställs. Under perioden pågår dels uppföljningsaktiviteter och dels utvärderingsaktiviteter löpande, vilket illustreras av de två nedre pilarna i figuren.

Tidsperioden delas in i fyra surveyperioder som avgränsas av de två fördjupade årsrapporterna 2017 och 2019, slutrapporten 2020 samt ex post-utvärderingen 2023. Dessa moment utgör stommen i tidplaneringen. Under surveyperioderna genomförs sådana aktiviteter som krävs för att det ska finnas underlag för den rapportering som avslutar

respektive surveyperiod.

Årsrapporter ska levereras årligen innan 31 maj från 2016 till och med 2022. Arbetet med årsrapporterna kommer sannolikt att initieras i januari varje år då stödverksamheten fram till och med 31 december för samtliga föregående år ska rapporteras. Även de fördjupade årsrapporterna under 2017 och 2019 förväntas att följa samma preliminära tidsplan. Framstegsrapporterna ska redovisas senast 30 juni 2017 och 2019 och avser genomförandet av partnerskapsavtalet den 31 december 2016 respektive 2018. Underlag till framstegsrapporterna förväntas under dessa två år att tas fram parallellt med den programspecifika utvärderingen. Ex-postutvärdering ska vara slutförd och överlämnad till kommissionen senast 31 december 2023.

Ytterligare detaljer av vilka aktiviteter som bedrivs vid olika tidpunkter återfinns i tabell 5 där planerade utvärderingsaktiviteter finns sammanställda. Tidpunkter för enskilda utvärderingar fastställs i utvärderingssekretariatets fleråriga plan som uppdateras och preciseras årligen utifrån programmets övergripande utvärderingsplan.

Särskilda krav för utvärderingen av lokalt ledd utveckling

Fiskeområdena ansvarar för att följa upp och utvärdera sin verksamhet. De har bland annat ansvar för att följa upp och utvärdera sina lokala utvecklingsstrategier. Denna verksamhet kommer i lämplig utsträckning att samordnas med förvaltningsmyndigheten. En central del i samordningen är utformningen av ett IT-system dit fiskeområdena dels kan leverera sådan information som förvaltningsmyndigheten behöver för uppföljning och utvärdering och dels kan hämta underlag från till sin egen uppföljning och utvärdering. Fiskeområden kan även anlita externa utvärderare. Förvaltningsmyndigheten ansvarar även för att tillhandahålla visst metodologiskt stöd för fiskeområdenas utformning av sin uppföljning och utvärdering.

Utvärderingsstöd till LLU kommer särskilt att bestå av:

- Kartlägga behov av kompletterande stöd för uppföljning och utvärdering på fiskeområdesnivå (under 2014)
- Tillhandahålla stöd till fiskeområdets uppföljning och utvärdering, t. ex:
  1. Gemensamt IT-system för inrapportering och områdesspecifik rapportgenerering.
  2. Samordning av val och definition av specifika indikatorer.
  3. Metodstöd för utvärdering på fiskeområdesnivå.
  4. Spridning av resultat mellan fiskeområden.

Kommunikation

Kommunikationsplanen är utformad för att främja följande mål:

- Sprida kunskap om vilka resultat och effekter programmets utformning ger.
- Öka möjligheterna och viljan att dra lärdomar från resultaten av uppföljningar och utvärderingar.

Strategi

I tabell 6 i Bilaga 7 visas en översikt av uppföljnings- och utvärderingsverksamhetens kommunikationsplan. Målgrupperna för informationsspridningen utgörs av programmets huvudsakliga intressenter.

Alla intressenters informationsbehov är relaterade till utfallet av de uppföljningar och utvärderingar som genomförs. Den stora skillnaden ligger i vilken detaljnivå intressenterna behöver för information, hur ofta information efterfrågas och genom vilka kanaler det bedöms lämpligt och möjligt att nå intressenterna. Vissa intressenter kommer att informeras löpande efterhand som det finns uppföljnings- och utvärderingsresultat tillgängliga. Kommunikationen med andra intressenter sker mer periodiskt. I de fall informationsbehovet är mindre frekvent och inriktat på övergripande resultat, planeras kommunikationen utifrån när det finns resultat tillgängliga att kommunicera som bedöms vara relevanta för den aktuella målgruppen.

Resurser

Inrättandet av ett sekretariat och en rådgivande forskargrupp med särskild metodkompetens utgör två centrala aktiviteter för att bygga upp en kontinuerlig kapacitet. Verksamheten är också beroende av det IT-system som håller på att utvecklas av förvaltningsmyndigheten, med hänsyn till bl.a. behoven för uppföljning och utvärdering. För att bygga upp en kontinuerlig tillgång till externa utvärderare planerar sekretariatet att teckna avtal med forskargrupper som har särskild kompetens inom områden som havs- och fiskeriprogrammet berör. Extern kompetens kommer att användas för metodutveckling och för genomförande av utvärderingar.

Intern kompetens

Tabell 7 i bilaga 7 innehåller en summerande beskrivning av den kompetens som behöver finnas vid förvaltningsmyndigheten för att säkerställa att tillräckligt med kapacitet finns tillgänglig för att utföra nödvända uppföljnings- och utvärderingsaktiviteter inom havs- och fiskeriprogrammet.

Finansiella resurser

Sammanställningen i tabell 8 i bilaga 7 innehåller de finansiella resurser som specifikt avser uppföljning- och utvärderingsverksamheten. Därutöver kommer även andra resurser nyttjas, t.ex. nationell datainsamling enligt datainsamlingsförordningen, databaser och kommunikationskanaler. Eftersom det är resurser som huvudsakligen krävs för andra verksamhetsområden, preciseras de inte i finansiella termer.

11. PROGRAMMETS GENOMFÖRANDEARRANGEMANG

11.1 Myndigheter och förmedlande organ

Myndighet/organ	Myndighetens/organets namn	E-post
Förvaltningsmyndighet	Jordbruksverket	jordbruksverket@jordbruksverket.se
Attesterande myndighet	Jordbruksverket	jordbruksverket@jordbruksverket.se
Revisionsmyndighet	Ekonomistyrningsverket	registrator@esv.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Havs- och vattenmyndigheten	havochvatten@havochvatten.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Blekinge län	blekinge@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Dalarnas län	dalarna@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Gotlands län	gotland@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Gävleborgs län	gavleborg@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Hallands län	halland@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Jämtlands län	jamtland@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Jönköpings län	jonkoping@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Kalmar län	kalmar@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Kronobergs län	kronoberg@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Norrbotten	norrboten@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Skåne	skane@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Stockholms län	stockholm@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Södermanlands län	sodermanland@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Uppsala län	upsala@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Värmland	varmland@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Västerbotten	vasterbotten@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Västernorrland	vasternorrland@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Västmanlands län	vastmanland@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens	Länsstyrelsen i Västra	vastragotaland@lansstyrelsen.se

förmedlande organ	Götaland	
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Örebro län	orebro@lansstyrelsen.se
Förvaltningsmyndighetens förmedlande organ	Länsstyrelsen i Östergötlands län	ostergotland@lansstyrelsen.se

11.2 Redogörelse för övervaknings- och utvärderingssystemen

Figur 5 i bilaga 7 visar en schematisk bild av övervakningsstrukturen

Förvaltningsmyndigheten samt förmedlande organ kommer att använda sig av ett flertal IT-system med olika syften och funktioner. Tillsammans utgör dessa viktiga delar i övervakningssystemet. Tabell 5 i bilaga 7 visar respektive IT-systems syfte. Dessa beskrivs nedan.

Ansökan om stöd och utbetalning av stöd - ALF

För att hantera ansökningar om stöd och ansökningar om utbetalning kommer förvaltningsmyndigheten att använda e-ansökan (elektronisk ansökan). Ansökningarna upprättas i IT-systemet ALF. Administrationen av havs- och fiskeriprogrammet sker i ett elektroniskt flöde genom hela handlägningsprocessen. Utgångspunkten är en standardprocess för ansökan och handläggning/utbetalning för att likrikta och minimera suboptimeringar. Denna e-tjänst guidar den stödsökande genom ansökan så att sökanden enbart behöver besvara de frågor som är relevanta för den aktuella delåtgärden/fokusområdet. Bilagor till ansökan ska sökanden kunna lämna elektroniskt eller i pappersformat för att sedan hanteras via en central skanningsfunktion så att den elektroniska akten blir komplett. Det finns även möjlighet att ansöka via pappersformulär. I dessa fall används en skanningsfunktion som ser till att pappersdokument blir en elektronisk kopia som skickas till den elektroniska akten. Den som söker stöd kan följa sin ansökan via Mina sidor på förvaltningsmyndighetens webbplats

Det elektroniska förfarandet gör det möjligt att säkerställa att all efterfrågad information anges, vilket reducerar bortfallet i datatillgången. Kravet på efterfrågad information utgår ifrån det som behövs för uppföljning och utvärdering och som sökanden kan besvara vid ansökningstillfället. I syfte att validera stödmottagares förväntade resultat kommer stödspecifika underlag att behöva hämtas in från enskilda stödmottagare som komplement till den information som finns att tillgå i IT-systemen (inför framstegsrapporterna 2017 och 2019, samt ex postutvärdering). Då så är möjligt ska dessa uppgifter lämnas av stödmottagaren då denne ansöker om slututbetalning av stödet. Om resultatet förväntas först en viss tid efter avslutat ärende sker uppgiftsinhämtning istället smidigast via enkäter eller möjligtvis telefonintervjuer. Specifika utvärderingsmetoder och urval kommer att utformas beroende på vilka resultatindikatorer och stödformer som avses, samt beroende på det totala antalet stödmottagare inom respektive åtgärd.

Handläggningssystem – FLIT

Handläggningssystemet för ansökningar heter FLIT. I IT-systemet hanteras samtliga uppgifter som berör ansökan såsom namn på stödmottagare, mål och syfte med projektet/investeringen, typ av investering, beslutsberäkning med mera. FLIT kommer att vara direkt kopplat till ALF, IT-systemet för E-ansökan, och därifrån kommer handläggaren kunna hämta upp ansökan.

Senare i programperioden kommer det att finnas funktioner för att skapa dokument i handläggningssystemet, såsom beslut och kommunikeringsbrev.

Beslut skrivs under med hjälp av elektronisk underskrift. All information för varje ärende kommer att finnas i den elektroniska akten. Detta gäller oavsett om det är Jordbruksverket, länsstyrelserna, Havs- och vattenmyndigheten eller fiskeområden (LLU) som ansvarar för ärendet.

Indikator- och budgetsystem – PULF

I indikator- och budgetsystemet, PULF kommer förvaltningsmyndigheten att kunna hantera budgeten och de uppsatta målen för programmet. Detta gäller främst programmets medel samt målvärden för resultatindikatorer men systemet fungerar även som en databas för samtliga relevanta delar som berör uppföljning finansiella medel och indikatorer. En eventuell förändring av antingen budget eller målvärden för resultatindikatorerna hanteras här, PULF är med andra ord centralt för målstyrningen av programmet. Alla förändringar som görs i IT-systemet versionshanteras. Detta innebär att det finns full spårbarhet vilket gör det möjligt att jämföra tidigare med äldre versioner av budget och målvärden.

Rapportering och uppföljningssystem – BLIS

Rapportering – och uppföljningssystemet BLIS är det primära verktyget för att följa upp programmets genomförande. Systemet speglar med andra ord relevant data från de olika källsystemen i virtuella rapporter relaterat till det finansiella genomförandet såväl som utvecklingen av programmets mål. Med hjälp av BLIS kan information från olika register sammanföras och registeruttag kan göras för rapportering och analyser. Registeruttag utvecklas löpande men utgår i ett första skede utifrån de krav som är kända. Registeruttagen har på så vis olika syften och kan exempelvis utgöra underlag för prognoser, genomföranderapporter, rapporteringar till övervakningskommittén, EU-kommissionen, allmänheten, intresseorganisationer, regeringskansliet och till länsstyrelserna (förmedlande organ)

Kompletterande datakällor

All data som krävs för uppföljning av indikatorer och utvärdering tillhandahålls inte i ovanstående grundsystem och ytterligare datakällor kommer att behöva användas för komplettering av data. Även den Europeiska datainsamlingen på fiskets område (DCF) och den nationella fiskerikontrollen kommer att utgöra viktiga datakällor för övervakningen av

programmets utveckling.

Utvärderingsverksamheten av programmet kommer att behöva andra typer av data än vad som finns tillgänglig i befintliga register. Det gäller t.ex. data för att analysera uppfyllelse av kvalitativa mål. Det innebär att ytterligare data kommer att behöva samlas in antingen av Jordbruksverket eller av externa utvärderare. Sådana data kan t.ex. insamlas genom intervjuer, dokumentstudier och enkäter, beroende på utvärderingsämne och utvärderingsfråga.

11.3 Övervakningskommitténs allmänna sammansättning

För övervakning och uppföljning av programmet ska en övervakningskommitté inrättas av regeringen. Regeringen kommer, efter samråd med partnerskapet, att fatta beslut om övervakningskommitténs sammansättning. Övervakningskommitté ska utarbeta och anta sin egen arbetsordning i enlighet med den berörda medlemsstatens institutionella, rättsliga och finansiella ramar.

Övervakningskommittén ska sammanträda minst en gång om året och ska granska programmets genomförande och framstegen när det gäller att uppnå dess mål. Vid granskningen ska den ta hänsyn till ekonomiska uppgifter och allmänna och programspecifika indikatorer, inklusive förändringar i värdet från resultatindikatorerna och framsteg i riktning mot kvantifierade målvärden och de delmål som anges i de resultatramarna.

Övervakningskommittén ska rådfrågas och ska, om den anser att det är lämpligt, avge ett yttrande om alla ändringar av programmet som föreslås av den förvaltande myndigheten. Övervakningskommittén får även lämna synpunkter till den förvaltande myndigheten om genomförandet och utvärderingen av programmet, inklusive åtgärder för att minska stödmottagarnas administrativa börda. Övervakningskommittén ska övervaka åtgärder som vidtas till följd av synpunkterna.

Preliminärt blir det följande sammansättning av organisationer i övervakningskommittén:

- Näringsdepartementet (ordförande)
  - Näringsdepartementet företräder regeringen inom ramen för övervakningskommittén
- Jordbruksverket (förvaltande myndighet)
  - En offentlig myndighet som är utsedd förvaltandemyndighet och innehar därmed det fulla ansvaret för programmet och i alla delar den tillhörande förvaltningen i genomförandet av programmet.
- Havs och vattenmyndigheten (fiskerikontroll, datainsamling, havsmiljöfrågor, bevarandeåtgärder).
  - En offentlig myndighet som har i uppdrag att vara förvaltningsmyndighet på miljöområdet för frågor om bevarande, restaurering och hållbart nyttjande av

sjöar, vattendrag och hav.

- Tillväxtverket (erfarenheter av EU-program, regionalfonden, tillväxtarbete)
  - En offentlig myndighet vars huvuduppgifter är att i alla delar av landet främja hållbar näringslivsutveckling och hållbar regional tillväxt samt genomföra strukturfondsprogrammen (regionalfonden).
- Länsstyrelserna (regional kompetens, erfarenheter av EU-program, kust- och havsmiljöfrågor, bevarandeåtgärder)
  - Myndigheten har i uppdrag att verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelserna är förmedlande organ inom ramen för genomförandet av Europeiska havs- och fiskerifonden och besitter en regional kompetens som bidrar till att genomföra programmet på ett effektivt och korrekt sätt. Myndigheten ansvarar även för områdesskydd och bevarandeåtgärder för biologisk mångfald.
- Vattenmyndigheten (regional kompetens, vatten- och kustmiljökompetens)
  - Myndigheten ansvarar för åtgärdsprogram.
- Sveriges Fiskares Riksförbund (branschkompetens yrkesfiskare)
  - Organisationen företräder yrkesfiskare.
- Fiskbranschens Riksförbund (branschkompetens saluföring, beredning m.m.)
  - Organisationen företräder aktörer inom beredning och saluföring.
- Sveriges sportfiske- och fiskevårdsförbund (sportfiske, fiskevård)
  - Organisationens mål är att det ska finnas ett bra fiske i friska och rena vatten med friska fiskbestånd.
- Världsnaturfonden (miljökompetens)
  - En oberoende och partipolitiskt obunden naturvårdsorganisation.
- Sveriges Fiskevattenägareförbund (frågor kopplat till enskilt vatten (vatten som normalt hör till en fastighet))
  - Organisationen är en rikstäckande intresseorganisation för landets fiskerättsägare. Organisationen representerar fiskevårdsområdesföreningar och samhällighetsföreningar, kommuner, bolag och organisationer, enskilda näringsidkare och personmedlemmar. Yrkesfisket, vattenbruket och fisketurismföretagandet finns representerat bland medlemmar.
- Sveriges kommuner och landsting (regional och lokal kompetens)
  - Sveriges kommuner och landsting är en arbetsgivar- och intresseorganisation för alla kommuner, landsting och regioner i Sverige.
- Vattenbrukarnas Riksförbund (branschkompetens vattenbruk)
  - Vattenbrukarnas Riksförbund är en riksomfattande medlemsförening med syfte att tillvarata medlemmarnas intressen och främja vattenbrukets utveckling i Sverige.
- Representanter för fiskeområden (LLU, lokalt ledd utveckling)
  - Fiskeområden är en av de aktörer som ingår i det konkreta genomförandet av Havs- och fiskeriprogrammet.
- Landsbygdsnätverket (nätverk)
  - Landsbygdsnätverket är en obligatorisk del i genomförandet av landsbygdsprogrammet. Nätverket kommer även att arbeta med Europeiska havs- och fiskeriprogrammet i kommande programperiod i syfte att förbättra och effektivisera genomförandet av båda programmen.

11.4 En kortfattad beskrivning av de informations- och publicitetsåtgärder som ska vidtas i enlighet med artikel 120

För havs- och fiskeriprogrammet upprättar förvaltande myndigheten en kommunikationsstrategi som innefattar bland annat kommunikationsmål, information om målgrupper, kanaler/verktyg, kommunikationsstrategiska prioriteringar, budskap, ansvar samt frågor som rör uppföljning och utvärdering.

Det finns tre kommunikationsmål i kommunikationsstrategin:

- Personer söker stöd i programmet och bidrar till hållbar utveckling av fiskerinäringen och levande kustsamhällen
- Vidareförmedlare och samarbetspartner sprider information om programmet och kunskap om arbetssätt, hinder, möjligheter, resultat och effekter.
- Allmänheten känner till målen med och EU:s roll för programmet.

Stödmottagare och övriga målgrupper ska uppleva att det är lätt att hitta och förstå informationen om programmet. Kommunikationen ska anpassas för att nå såväl kvinnor och män som unga och personer med utländsk bakgrund.

Prioriterade målgrupper är yrkesfiskare, vattenbruksföretagare, andra företagare, myndigheter och högskolor, organisationer och LAG. Förvaltningsmyndigheten beskriver samtliga målgrupper i en bilaga till programmets kommunikationsstrategi. Förvaltningsmyndigheten ansvarar för att ta fram och sprida information om programmet.

Vid behov planerar förvaltningsmyndigheten och Landsbygdsnätverket gemensamma kommunikationskampanjer för att förstärka budskap. Förvaltningsmyndighetens löpande kommunikationsplanering kopplas till utvärderingsplanen samt i vissa fall till Landsbygdsnätverkets löpande kommunikationsplanering.

Förvaltningsmyndigheten har flera olika kanaler för att nå ut med information om programmet. Webben är förvaltningsmyndighetens huvudkanal.

Förvaltningsmyndigheten använder sociala medier när man bedömer att de kan hjälpa till att ha en dialog med målgrupperna samt locka fler besökare till webbplatsen. Information om programmet kommer även att spridas bl.a. via Näringsdepartementets, Landsbygdsnätverkets-, Havs- och vattenmyndighetens, länsstyrelsernas- samt LAG: s kanaler. Det kommer i huvudsak att ske via webb men även via sociala medier, e-post och fysiska möten etc. Andra viktiga kanaler är bl.a. Vattenbruksportalen och fondsamordningsgruppens webbplats.

Olika typer av kommunikation kommer att behövas under olika tidsperioder av programmet. Varje enskild åtgärd går igenom alla tre faser där kommunikationen följer samma planeringsmönster.

Införandefasen med koncentration på information om programmet och dess möjligheter. Fokus på detta under de första tre åren.

Genomförandefasen med löpande uppföljning och spridning av resultat (synkroniseras med utvärderingsplanen). Sker under hela programperioden

Slutfasen (synkroniseras med utvärderingsplanen) med fokus på att sprida resultat om programmet

Kommunikationsinsatser följs upp löpande. Förvaltningsmyndigheten utvärderar också kommunikation i samband med befintliga utvärderingar av programmet. Utifrån resultaten justeras eventuellt kommunikationsstrategin för havs- och fiskeriprogrammet.

Det kan över tid finnas olika behov av information ”till en bredare allmänhet” som EU:s roll i programgenomförandet kan kopplas till.

Under mitten och senare delen av programperioden kommuniceras programmets effekter till allmänheten. Vid gemensamma kampanjer som syftar till att kommunicera effekterna av programmet blir det naturligt att kommunicera EU:s roll. EU-logotypen kommer att användas i enlighet med kommissionens riktlinjer.

12. INFORMATION OM DE ORGAN SOM ANSVARAR FÖR GENOMFÖRANDE AV SYSTEMET FÖR KONTROLL, INSPEKTION OCH TILLSYN

12.1 Organ som genomför systemet för kontroll, inspektion och tillsyn

Myndighetens/organets namn
Havs- och vattenmyndigheten
Jordbruksverket
Kustbevakningen
Livsmedelsverket
Länsstyrelserna
Polismyndigheten
Skatteverket
Transportstyrelsen
Tullverket

12.2 Kort redogörelse för tillgängliga personalresurser och ekonomiska resurser för kontroll, inspektion och tillsyn av fisket

Havs- och vattenmyndigheten samt länsstyrelsen i Gotlands län bedriver landningskontroll. Administrativa kontroller och kvotuppföljning görs av Havs- och vattenmyndigheten. Havs- och vattenmyndigheten genomför också handelskontroller hos fångstmottagare av fisk i första handelsledet. Handelskontrollerna kan genomföras i samarbete med andra myndigheter såsom Skatteverket och kommunala förvaltningar. Andra kontroller omfattar transportkontroll, återtagskontroll och handelsstandard. Samverkan sker också med Transportstyrelsen främst i fråga om fartygsregisterfrågor och kontroll av maskinstyrkan ombord på fiskefartyg, samt med Kustbevakningen, länsstyrelser och polis. Tullverket svarar för operativa åtgärder vid beslut om vägrad import av fiskeriprodukter. Kustbevakningen ansvarar för övervakning och kontroll till sjöss, som sker med hjälp av inspektionsfartyg och övervakningsflygplan.

Tillgängliga resurser under 2014 för Havs- och vattenmyndigheten och Kustbevakningen är följande:

- Kapacitetskontroll inklusive förvaltning av licenser och tillstånd
  - ca 11 årsarbetskrafter (10,3 milj kr)
- Landnings-, transport och marknadskontroll
  - ca 27 årsarbetskrafter (34,4 milj kr)
- Administrativ kontroll, inklusive registrering av fiskets rapportering och uppföljning, handelskontroll, analys
  - ca 14 årsarbetskrafter (10,7 milj kr)
- Fisheries Monitoring Center (FMC):
  - 9 årsarbetskrafter (7,2 milj kr)
- Överträdelsehantering inklusive verksamhet med administrativa sanktioner
  - 2 årsarbetskrafter (1,9 milj kr)
- Övervakning och kontroll till sjöss
  - 491[1] personer i linjetjänst.

För 2014 beräknas driftsbudgeten för fiskerikontroll på Havs- och vattenmyndigheten till 64,5 mkr. Kustbevakningens kostnader för fiskerikontrollen var år 2013 ca 216 mkr.

[1] Observera att siffran för personer i linjetjänst avser hur många tjänstemän som kan utföra fiskerikontroll (innehar Kustbevakningens grundutbildning där fiskerikontroll ingår), inte hur många som i själva verket utför kontroll. I hur stor utsträckning fartygen används till fiskeriövervakning och kontroll är också mycket varierande beroende på vilket fartyg som avses och vart det är geografisk placerat.

12.3 Huvudsaklig tillgänglig utrustning, i synnerhet antal fartyg, flygplan och helikoptrar

Den större tillgängliga utrustningen som finns tillgänglig för övervakning och kontroll till sjöss är:

- 20 övervakningsfartyg
- 7 miljöskyddsfartyg
- 10 kombinationsfartyg
- 3 flygplan

Kustbevakningens verksamhet bygger på en kombinationstanke där samma resurser som används för beredskap för räddningstjänst och samhällsskydd samtidigt utnyttjas för förebyggande och ordningshållande övervakning samt kontroll-, tillsyns- och brottsbekämpningsåtgärder. Fartygen och flygplanen används därav inte uteslutande till fiskerikontroll. År 2013 var den procentuella andelen verksamhet som ägnades åt fiskeriövervakning och kontroll ca 19 %. Detta inkluderar alla enheter (fartyg och flygplan), så siffran skiljer sig åt en del mellan olika enheter. Uppskattningsvis kommer den totala siffran vara ungefär densamma under kommande år, men kan komma att minska om inte myndigheten får ökade anslag i höstbudgeten 2014.

12.4 Förteckning över utvalda verksamhetstyper

Verksamhetstyp	Beskrivning
a - Inköp, installation och/eller utveckling av teknik, inklusive datorutrustning och	HaV (4 projekt, 200 utrustningar): 1. IT-stöd för inspektörer. 2. IT-stöd för riskhantering. 3.

Verksamhetstyp	Beskrivning
<p>program, system för positionsbestämning (VDS), övervakningskameror (CCTV-system) och it-nät som gör det möjligt att samla in, administrera, validera, analysera, riskanalysera, presentera (genom kontrollrelaterade webbplatser) och utbyta samt utveckla provtagningsmetoder för data rörande fisket, inklusive sammankoppling med sektorsövergripande system för datautbyte</p>	<p>IT-stöd för sektorsöverskridande datautbyte. 4. Utrustning och IT-stöd för elektronisk övervakning av fiskefartygs navigation, fiskeverk-samhet och fångster. Ca 200 fartygsutrustningar bedöms behöva installeras under programperioden. KBV (4 projekt, 80 handdatorer): 5. 3 IT-projekt (avser antal IT-projekt för utveckling av IT-stöd/system samt integrering med nuvarande system) 6. 80 handdatorer (avser inköp av handdatorer/surfplattor att användas ihop med utvecklat systemstöd för inspektionsrapporter vid inspektion till sjöss)</p>
<p>b - Utveckling, inköp och installation av nödvändiga komponenter, inklusive datorutrustning och program, som krävs för att säkerställa dataöverföring från aktörer inom fiske och saluföring av fiskeriprodukter till berörd medlemsstat och relevanta unionsmyndigheter, däribland nödvändiga komponenter för elektroniska registrerings- och rapporteringssystem (ERS), kontrollsystem för fartyg (VMS) och automatiska identifieringssystem (AIS) som installeras för kontrollsiften</p>	<p>HaV (2 projekt, 200+200 fartygsinvesteringar och 300 landbaserade utrustningar): 1. IT-stöd för elektroniskt uppgiftslämnande från fisket, transportörer och andra marknadsaktörer vid första saluföringen samt uppföljning och kontroll av sådana uppgifter. Ca 200 fartygsutrustningar och 300 landbaserade utrustningar för dataöverföring bedöms behöva installeras under programperioden. 2. Utrustning och IT-stöd för automatisk rapportering av navigationsuppgifter från fiskefartyg (VMS, AIS etc). Ca 200 fartygsutrustningar bedöms behöva installeras under programperioden.</p>
<p>c - Utveckling, inköp och installation av nödvändiga komponenter, inklusive datorutrustning och program, som krävs för att säkerställa spårbarhet vad gäller fiskeri- och vattenbruksprodukter i enlighet med artikel 58 i förordning (EG) nr 1224/2009</p>	<p>HaV (1 projekt): 1. Utrustning och IT-stöd för spårbarhets-information från fisket och vattenbruket och dess efterföljande berednings-, distributions- och försäljningsled.</p>
<p>d - Genomförande av program som syftar till utbyte och analys av data mellan medlemsstaterna och för att analysera dem</p>	<p>HaV (2 projekt): 1. Utveckling av IT-stöd för analys och granskning av uppgifter enligt artikel 109 förordning (EG) nr 1224/2009. 2. Utveckling av IT-stöd för åtkomst och utbyte av uppgifter enligt artikel 110 och 111 förordning (EG) nr 1224/2009.</p>
<p>f - Inköp av andra kontrollmedel, inklusive anordningar för att mäta maskinstyrka och vägningsutrustning</p>	<p>HaV (3 projekt): 1. Leasing, hyra eller inköp av utrustning och utveckling av IT-stöd för mätning av motorstyrka. 2. Inköp av utrustning och utveckling av IT-stöd för kontrollvägning av fångst. 3. Inköp av utrustning och utveckling av IT-stöd för kontrollmätning av redskap. KBV (10 vågar)</p>

Verksamhetstyp	Beskrivning
	4. 10 vågar (avser inköp av nya vågar för vägning av provstorlek vid RTC-kontroll)
g - Utveckling av innovativa kontroll- och övervakningssystem och genomförande av pilotprojekt knutna till fiskerikontroll, bl.a. DNA-analys av fisk eller utveckling av webbplatser med kontrollanknytning	HaV (3 projekt) 1. Utveckling av webbplatsen för kontrollinformation enligt artikel 114-116 förordning (EG) nr 1224/2009. 2. Utveckling av metoder och teknik för automatisk bestämning av artfördelning i blandade fångster genom bildanalys etc. 3. Biologiska och kemiska metoder för verifiering av uppgifter om fiskeri-produkters ursprung.
h - Fortbildnings- och utbytesprogram, även mellan medlemsstater, för personal med ansvar för kontroll och övervakning av fiskeverksamhet	HaV (2 projekt) * 1. Kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte för inspektörer 2. Kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte för administrativ kontrollpersonal KBV: * 3. 9 utbildningstillfällen (avser kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte för inspektörer och administrativ kontrollpersonal) * Inkluderar även deltagande i fortbildning organiserad av Europeiska fiskerikontrollbyrån (European Fisheries Control Agency).
i - Lönsamhetsanalyser och bedömning av revisioner som utförts av de behöriga myndigheterna och utgifter som dessa ådragit sig i samband med kontroll, inspektion och övervakning	HaV (1 projekt) 1. Sammanställning och analys av kostnader och nytta med kontroll av verksamheter inom den gemensamma fiskeripolitiken.
j - Initiativ, inklusive seminarier och medieverktyg, som syftar till att höja både fiskares och andra aktörers (t.ex. inspektörer, åklagare och domare) samt allmänhetens medvetenhet om behovet av att motverka olagligt, orapporterat och oreglerat fiske och om genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler	HaV (1 projekt) 1. Informationskampanj om kontroll-förordningens. IUU-förordningens och grundförordningens bestämmelser, i syfte att öka kunskapen bland fiskets aktörer, berörda myndigheter och rättsväsendet. KBV (3 projekt): 2. 3 projekt (avser projekt för bekämpning av IUU-fiske, ex kartläggning av brottsligheten inom fiskets samtliga aktörer, utveckling av samarbete och dialog inom rättsväsendet och utveckling av metodik och förmåga för brottsbekämpning inom fiskets område).
k - Driftskostnader som uppstår vid ökad kontroll av bestånd som omfattas av särskilda kontroll- och inspektionsprogram som inrättats i enlighet med artikel 95 i förordning (EG) nr 1224/2009 och samordning av kontrollen i enlighet med artikel 15 i rådets förordning (EG)	HaV (1 projekt) 1. Operativa kostnader för särskilda kontroll och inspektionsprogram enligt artikel 95 förordning (EG) nr 1224/2009. KBV: 2. 14 JDP-kampanjer (avser årliga operativa kostnader för deltagande i JDP-verksamhet i Västerhavet (7 kampanjer), Östersjön (7 kampanjer) enligt särskilda

Verksamhetstyp	Beskrivning
nr 768/2005	kontroll- och inspektionsprogram (artikel 95 förordning (EG) nr 1224/2009).

12.5 Koppling till prioriteringar som definierats av kommissionen

Artikel 76.a) Prio 2. Prio 3. Prio 5 Prio 6. Prio 7

Artikel 76.2 b) Prio 2. Prio 3. Prio 4. Prio 5 Prio 6. Prio 7

Artikel 76.2 c) Prio 2. Prio 3.Prio 4 Prio 7

Artikel 76.2 d) Prio 2. Prio 3. Prio 4. Prio 5. Prio 6. SCIP. Prio 7

Artikel 76.2 f) Prio 2. Prio 3. Prio 5.Prio 6

Artikel 76.2 g) Prio 2. Prio 3

Artikel 76.2 h) Prio 2. Prio 3. Prio 4 Prio 5. Prio 6. Prio 7.

Artikel 76.2 i) Prio 2 Prio 3

Artikel 76.2 j) Prio 2. Prio 3. Prio 4. Prio 5. Prio 7

Artikel 76.2 k) Prio 2. Prio 3. Prio 4

Prioritering definierade enligt KOM genomförandebeslut 2014/464/EU.

13. DATAINSAMLING

13.1 Allmän beskrivning av planerade datainsamlingsåtgärder under perioden 2014–2020

1. Aktiviter

A. Beskrivning av datainsamlingsaktiviteter under perioden 2014–2016

För perioden 2014-2016, kommer Sverige att genomföra det nationella programmet 2014-2016 som fastställs i kommissionens beslut K (2013) 5568 av den 30 augusti 2013. I Sverige är Havs- och vattenmyndigheten, HaV, ansvarig myndighet för genomförandet och samordningen av programmet.

Det nuvarande nationella programmet har inte uppdaterats sedan 2013, vilket innebär att det i nuvarande program kan förekomma mindre avvikelser från beskrivna datainsamlingsaktiviteter. Då Sveriges tilldelning av medel för datainsamling inom Havs- och fiskerifonden för perioden 2014-2020 inte är tillräckligt för att täcka kostnaderna för genomförandet av det nationella programmet kommer vissa aktiviteter häri inte att ingå i havs- och fiskeriprogrammet, utan kommer istället att finansieras med 100 % nationella medel.

Utöver aktiviteter beskrivna i det nationella programmet kan även annan datainsamling behöva genomföras, såsom fördjupade undersökningar, pilot projekt, utvecklingsarbete etc.

B. Beskrivning av datainsamlingsaktiviteter efter 2016

För perioden 2017-2020, kommer datainsamlingsverksamheterna specificeras i ett senare skede, i linje med översynen av DCF som bör vara antagen då, i enlighet med artikel 25 i grundförordningen för den gemensamma fiskeripolitiken. När denna reviderade datainsamlingsförordning träder i kraft, kommer Sverige att revidera detta kapitel i det operativa programmet för att återspegla de nya skyldigheter och aktiviteter för datainsamling.

Datainsamlingsaktiviteterna kan delas upp i följande kategorier:

- Kommersiellt fiske: fiskeriberoende provtagning via hamn- och ombordprovtagning, fiskeriberoende provtagning via undersökningar med forskningsfartyg, insamling och bearbetning av transversal data (landningar, fiskeansträngning och kapacitet) samt insamling av ekonomiska data på fiskets område, undersökningar av fiskesektorns

effekter på ekosystemet;

- Fritidsfiske: insamling av data kring fritidsfisket;
- Vattenbruk: insamling av ekonomiska data om vattenbruket
- Beredningsindustri: insamling av ekonomiska data om beredningsindustrin.

Utöver aktiviteter beskrivna i det nationella programmet kan även annan datainsamling behöva genomföras, såsom fördjupade undersökningar, pilot projekt, utvecklingsarbete etc.

Sverige har för närvarande etablerat bilaterala överenskommelser med Belgien, Danmark, Finland, Polen och Storbritannien. Överenskommelserna gäller provtagning av landad fångst från det kommersiella fisket samt samarbete inom fiskeriberoende undersökningar.

2. Stödberättigade kategorier

Stödberättigat är insamling av data från:

- Yrkesfiske; biologiska variabler (fiskeriberoende och fiskeriberoende), ekonomiska och transversala variabler
- Fritidsfiske
- Vattenbruk
- Beredningsindustri

såsom beskrivs i Sveriges nationella program för datainsamling.

- Annan datainsamling, såsom fördjupade undersökningar, pilot projekt, utvecklingsarbete, etc.

13.2 Beskrivning av metoderna för datalagring, datahantering och dataanvändning

1. Uppgifter om fångst (loggboksdata), fartygen, landningsinformation, VMS (Vessel Monitoring Systems), samt ekonomiska data lagras på olika databaser på HaV. Lagring av biologiska data görs i databaser på Institutionen för akvatiska resurser vid SLU och levereras till internationella databaser på ICES. För lagring av uppgifter om ekonomiska situationen för akvakultur och processindustri ansvarar Jordbruksverket.

Säker datalagring för insamlad data garanteras och beskrivs i upprättande av förvaltningsplaner för respektive databas. Regionala databaser för effektiv hantering av biologiska data har etablerats. Då data efterfrågas i officiella datacalls laddas efterfrågad data upp till aktuell databas enligt instruktion.

2. En utveckling av de regionala databaserna kan medföra att enskilda förfrågningar på data kan undvikas, då nationell data regelbundet laddas över till den regionala databasen. Kommissionen verkar för att införa IT-system/-regionala databaser för effektivt datautbyte, harmonisera dataformat, undvika överlapp och underlätta för slutanvändare.
3. Data valideras och kvalitetsgranskas genom procedurer upprättade för respektive databas, och hanterar bl.a. tillträde till data och kontroller för att hitta felaktigheter mm. För årligt återkommande dataleveranser är rutiner under upparbetning för att säkerställa effektivitet och kvalitet.

13.3 Redogörelse för hur man ska uppnå sund ekonomisk och administrativ förvaltning inom datainsamlingen

1. Näringsdepartementet beslutar om nationell kontaktperson (National Correspondent).
2. Den nationella kontaktpersonen kommer att vara anställd eller kontrakteras av den ansvariga myndigheten, Havs- och vattenmyndigheten. Den nationella kontaktpersonen kommer att fungera som *intermediate body* (förmedlande organ) avseende Datainsamling (*artikel 77*) inom havs- och fiskeriprogrammet. För Sverige avser det hantering av ansökan om stöd och ansökan om utbetalning enligt ovan nämnda artikel.
3. Inom ramen för havs- och fiskeriprogrammet kommer medlemsstaten (MS) beskriva datainsamlingsaktiviteterna medan en beskrivning av metoder för insamling och metoder för analys av data kommer framgå i det uppdaterade nationella program som varje MS är skyldig att skicka in årligen där innehåll och omfattning styrs av datainsamlingsförordningen och koordineras inom respektive region.
4. Sverige deltar aktivt i Regionala samordningsmötena (RCM) för Nordsjön och östra Arktis samt Östersjön. Denna samordning kan komma att ske i regionala samordningsgrupper (RCG) framöver som då skulle ha till uppgift att koordinera arbetet inom en region så att provtagningsresurser utnyttjas på ett effektivt sätt till stöd för rådgivning till slutanvändare inom respektive region. Sverige är också representerat i särskilda arbetsgrupper inom RAC:arna. Det är också vanligt med både bilaterala och multilaterala samarbete om frågor som expeditionsupplägg, åldersläsning, interkalibrering och databasers utformning.
5. Sverige är aktivt deltagande i relevanta möten inom datainsamlingen, vilket säkerställs genom en årlig plan för representation som tas fram inom Sverige.
6. Datainsamlingen sysselsätter i dagsläget ca 50 årsarbetskrafter. Sverige saknar ett eget större forskningsfartyg och hyr i dagsläget in sig på Dana, det danska forskningsfartyget. Sverige planerar för ett förtydligt samarbete med Danmark vad gäller de inom programmet styrda undersökningarna. Detta för att möjliggöra

effektivare planering och nyttjande av fartygstid, samnyttjande av utrustning och tillgängliggöra gemensamma data. Harmoniseringen bidrar på ett kostnadseffektivt sätt även med ökad kvalitet på insamlad data. I samband med budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1 Utgiftsområde 23) beslutades om avsättning av medel, totalt 35 miljoner kronor fram till och med 2018, för ett nytt undersöknings- och forskningsfartyg. Den 9 april 2015 tog regeringen beslut om att Sveriges lantbruksuniversitet ska äga och ansvara för upphandling av det nya fartyget. Vidare kommer Sjöfartsverket att kontrakteras att ha managementansvaret för fartyget. Med detta beslut förutser regeringen att det kommer att finnas ett nytt undersöknings- och forskningsfartyg innan programperiodens slut.

14. FINANSIERINGSINSTRUMENT

14.1 Redogörelse för den planerade användningen av finansieringsinstrument

Sverige avser inte att använda sig av finansiella instrument i havs- och fiskeriprogrammet. Regeringen bedömer att det inte är resursmässigt motiverat att skapa finansiella instrument inom havs- och fiskeriprogrammet då behovet av att bygga upp strukturer inom förvaltande myndighet kopplat till arbetet mot finansiella institutioner skulle bl.a. innebära en betydlig ökning av den administrativa bördan. Bedömningen utgår från rådande förhållanden och tar hänsyn till aktuella målgrupper inom programmet och dess förutsättningar för att utveckla, växa och öka sin konkurrenskraft med hjälp av de stödmöjligheter som finns inom havs- och fiskeriprogrammet. Det anses att havs- och fiskeriprogrammets utformning ger goda förutsättningar för att de uppsatta målen inom programmet i detta hänseende kan uppnås.

14.2 Urval av EHFF-åtgärder som planeras att genomföras med hjälp av finansieringsinstrument

EHFF-åtgärd
01 - Artikel 37 Stöd till utformning och genomförande av bevarandeåtgärder
02 - Artikel 38 Begränsande av fiskets inverkan på havsmiljön och anpassning av fisket för att skydda arter (+ artikel 44.1 c Inlandsfiske)
03 - Artikel 39 Innovation kopplad till bevarandet av de marina biologiska resurserna (+ artikel 44.1 c Inlandsfiske)
04 - Artikel 40.1 a Skydd och återställande av den marina biologiska mångfalden – insamling av förlorade fiskeredskap och marint avfall
05 - Artikel 43.2 Fiskehamnar, landningsplatser, auktionshallar och skyddshamnar – investeringar för att underlätta iakttagandet av skyldigheten att landa alla fångster
01 - Artikel 40.1 b–g, i Skydd och återställande av den marina biologiska mångfalden – bidrag till bättre förvaltning och bevarande, nybyggnation, utplacering eller modernisering av fasta eller flyttbara anläggningar, utarbetande av skydds- och förvaltningsplaner för Natura 2000-områden och geografiska skyddsområden, förvaltning, återställande och övervakning av marina skyddsområden, inklusive Natura 2000-områden, miljömedvetenhet, deltagande i andra åtgärder som syftar till att bevara och främja den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster (+ artikel 44.6 Inlandsfiske)
02 - Artikel 36 Stöd till system för tilldelning av fiskemöjligheter
02 - Artikel 30 Diversifiering och nya former av inkomst (+ artikel 44.4 Inlandsfiske)
08 - Artikel 42 Mervärde, produktkvalitet och användning av oönskade fångster (+ artikel 44.1 e Inlandsfiske)
09 - Artikel 43.1 + 3 Fiskehamnar, landningsplatser, auktionshallar och skyddshamnar – investeringar för att förbättra infrastrukturer i fiskehamnar och auktionshallar samt landningsplatser och skyddshamnar; nybyggnad av skyddshamnar för att förbättra säkerheten för fiskare (+ artikel 44.1 f Inlandsfiske)
01 - Artikel 26 Innovation (+ artikel 44.3 Inlandsfiske)
02 - Artikel 28 Partnerskap mellan forskare och fiskare (+ artikel 44.3 Inlandsfiske)
01 - Artikel 29.1 + 29.2 Främjande av humankapital och social dialog – utbildning, nätverksbyggande, social dialog, stöd till makar och livspartner (+ artikel 44.1 a Inlandsfiske)
01 - Artikel 47 Innovation
01 - Artikel 48.1 a–d, f–h Produktiva investeringar i vattenbruk
02 - Artikel 52 Främjande av nya vattenbrukare som bedriver hållbart vattenbruk
02 - Artikel 48.1 e, i, j Produktiva investeringar i vattenbruk – resurseffektivitet, minskning av mängden vatten och kemikalier, recirkulerande system som minimerar vattenanvändningen

03 - Artikel 51 Förbättrad potential för vattenbruksanläggningar
03 - Artikel 56 Åtgärder för djurs hälsa och välbefinnande
01 - Artikel 50 Främjande av humankapital och nätverksbyggande
01 - Artikel 77 Datainsamling
01 - Artikel 76 Kontroll och tillsyn
01 - Artikel 62.1 a Förberedande stöd
02 - Artikel 63 Genomförande av lokalt ledda utvecklingsstrategier (inklusive löpande kostnader och ledning)
03 - Artikel 64 Samarbetsåtgärder
01 - Artikel 66 Produktions- och saluföringsplaner
02 - Artikel 67 Lagringsstöd
03 - Artikel 68 Saluföringsåtgärder
01 - Artikel 69 Beredning av fiskeri- och vattenbruksprodukter
02 - Artikel 80.1 b Främjande av skyddet av den marina miljön och en hållbar användning av havs- och kustresurser
03 - Artikel 80.1 c Förbättra kunskapen om tillståndet för den marina miljön

14.3 Preliminära belopp som planeras att användas med hjälp av finansieringsinstrument

Totalt belopp EHFF 2014–2020 (euro)

DOKUMENT

Dokumenttitel	Dokumenttyp	Dokumentdatum	Lokal referens	Kommissionens referens	Filer	Skickat den	Skickat av
Bilaga 2	Rapport från förhandsutvärderingen	2015-mar-19		Ares(2015)3238734	Bilaga 2	2015-aug-03	nmttisan
Bilaga 3	Rapport om strategisk miljöbedömning	2015-mar-19		Ares(2015)3238734	Bilaga 3	2015-aug-03	nmttisan
Bilaga 1	Förteckning över konsulterade parter	2015-mar-19		Ares(2015)3238734	Bilaga 1	2015-aug-03	nmttisan
Bilaga 6	Kartor som visar fiskeri- och vattenbrukssektorernas storlek och belägenhet, de viktigaste fiskehamnarna och vattenbruksanläggningarna samt de skyddade områdena (ICZM, marina skyddsområden, Natura 2000)	2015-mar-19		Ares(2015)3238734	Bilaga 6	2015-aug-03	nmttisan
Bilaga 4	Kortfattad beskrivning av förvaltnings- och kontrollsystemet	2015-mar-19		Ares(2015)3238734	Bilaga 4	2015-aug-03	nmttisan

SENASTE VALIDERINGSRESULTAT

Allvarlighetsgrad	Kod	Meddelande
Info		Programversionen har validerats.
Varning	2.5.7	EU-bidraget i tabell 8.2 är noll. Unionsprioritering: "Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler", Åtgärd: "Stöd till övervakning, kontroll och tillsyn, ökad institutionell kapacitet och effektivare offentlig förvaltning utan ökning av den administrativa bördan (artikel 76.2 e) (artikel 13.3 i EHFF)"
Varning	2.14	Totalt unionsstöd (huvudsakligt+resultat) per år i tabell 8.1 ska vara lika med totalt unionsstöd för programmet/fonden/året i den senaste partnerskapsöverenskommelse som skickats till kommissionen. År: "2014", Totalt programmet: "0,00", Totalt partnerskapsöverenskommelsen: "16 382 686,00"
Varning	2.14	Totalt unionsstöd (huvudsakligt+resultat) per år i tabell 8.1 ska vara lika med totalt unionsstöd för programmet/fonden/året i den senaste partnerskapsöverenskommelse som skickats till kommissionen. År: "2015", Totalt programmet: "33 149 957,00", Totalt partnerskapsöverenskommelsen: "16 593 085,00"
Varning	2.14	Totalt unionsstöd (huvudsakligt+resultat) per år i tabell 8.1 ska vara lika med totalt unionsstöd för programmet/fonden/året i den senaste partnerskapsöverenskommelse som skickats till kommissionen. År: "2016", Totalt programmet: "16 832 654,00", Totalt partnerskapsöverenskommelsen: "16 745 561,00"
Varning	2.14	Totalt unionsstöd (huvudsakligt+resultat) per år i tabell 8.1 ska vara lika med totalt unionsstöd för programmet/fonden/året i den senaste partnerskapsöverenskommelse som skickats till kommissionen. År: "2017", Totalt programmet: "17 105 477,00", Totalt partnerskapsöverenskommelsen: "17 018 384,00"
Varning	2.14	Totalt unionsstöd (huvudsakligt+resultat) per år i tabell 8.1 ska vara lika med totalt unionsstöd för programmet/fonden/året i den senaste partnerskapsöverenskommelse som skickats till kommissionen. År: "2018", Totalt programmet: "17 503 503,00", Totalt partnerskapsöverenskommelsen: "17 416 409,00"
Varning	2.14	Totalt unionsstöd (huvudsakligt+resultat) per år i tabell 8.1 ska vara lika med totalt unionsstöd för programmet/fonden/året i den senaste partnerskapsöverenskommelse som skickats till kommissionen. År: "2019", Totalt programmet: "17 623 188,00", Totalt partnerskapsöverenskommelsen: "17 536 094,00"
Varning	2.14	Totalt unionsstöd (huvudsakligt+resultat) per år i tabell 8.1 ska vara lika med totalt unionsstöd för programmet/fonden/året i den senaste partnerskapsöverenskommelse som skickats till kommissionen. År: "2020", Totalt programmet: "17 941 225,00", Totalt partnerskapsöverenskommelsen: "17 854 131,00"
Varning	2.24.5	EHFF:s medfinansieringsgrad för en post i tabell 8.2 är inte giltig. Unionsprioritering: "Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler", Åtgärd: "Stöd till övervakning, kontroll och tillsyn, ökad institutionell kapacitet och effektivare offentlig förvaltning utan ökning av den administrativa bördan (artikel 76.2 e) (artikel 13.3 i EHFF)", nuvarande medfinansieringsgrad: "0,00", minsta medfinansieringsgrad: "69.999", högsta medfinansieringsgrad: "70"